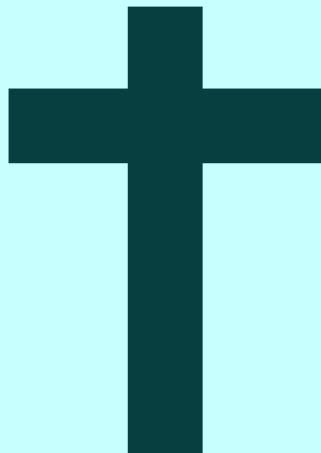

Udél dwata: gna
kesfasad ne lomi
kesfasad

New Testament in Tboli (RP:tbl:Tboli)

Udél dwata: gna kesfasad ne lomi kesfasad

New Testament in Tboli (RP:tbl:Tboli)

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tboli

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tboli

tbl

Philippines

Copyright Information

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789718960715

The New Testament

in Tboli

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

07fe3f6f-241e-5f1e-a520-6090d606a884

Contents

Matyu	1
-----------------	---

Kun Snulat Mattyu Mò gna senfala

Bè yóm tehe knô Jisas te tonok, yóm tau hol geta bè Rom fen homong kmamal yóm kul benwu yó kem Ju. Yó góónón ali wen sendalù lemwoù bè Rom nô bè klamangen benwu le. Sotu góónón ali mgel bè yó kem Ju yóm ali kdé bwise bayaden kul yóm tau hol geta bè Rom. Wen kem Ju néléken mò fen gel mtuk bwise bè yó kem kul dumu Ju. Yó se ali kenlit yó kem Ju, mom kul dumu yóm fen mtuk kul, lelen glukas yóm gel ntuk le.

Mattyu se yóm sotu Ju tehe gel mtuk bwise bè kem kun dumu Ju. Okóm bè yóm ktaba Jisas du, tódô kendel mimón, tódô tebelén yóm sana tehe kun nmò, ne du hlós baling sotu bè yó kem sfolò lewu gel lemolo ke Jisas.

Wen tehe eles hsulat Dwata yó kem gna tugoden ekni gbak ebè yóm tau deng tehe eles néléken mò hkamalen yóm klamangen, duhen yóm Misaya. Dê tulón Mattyu bè nim sulaten ni lemwót hè yóm gna Sulat Dwata mò góónó le dmlô du deng duhen Jisas se yóm hol Ngà Dwata, yóm Misaya tendo gel nangat le. Bud tulónen kul sneen là olon kem Ju du yóm tnóbóng Dwata, bede gomong tnóbóngen yó kem dumu tau bè klamangen benwu.

Mò góónóm hménéng lehangen

- 1:1-2:23 Yó kem tau tehe góónó Jisas gu semfu, ne yóm kbalingen tau te tonok
- 3:1-12 Kun ktolok yóm Jan gel mahtays
- 3:13-4:11 Kehbabtays Jisas ke Jan, ne yóm ktilow Seitan du
- 4:12-18:35 Ktolok Jisas bè klamangen pruhinsya Galili
- 19:1-20:34 Kogów Jisas bè syudad Jirusalim
- 21:1-25:46 Yóm nmò Jisas bè Jirusalim bè yóm hol són knóen talak tonok
- 26:1-27:66 Khatay le ke Jisas
- 28:1-20 Klowil Jisas, ne yóm bud kehegfanen bè yó kem gel lemolo du

*Yó kem tau tehe góónó Jisas gu semfu
(Luk 3:23-38)*

¹ Ni se kmò kestugoden yóm góónó Jisas Krays gu semfu bè yóm tehe kehbalingen tau. Semfu gu bè yóm tehe Dabid. Ne ke Dabid, sfu yóm tehe Abraham.

² Yóm Abraham ni, du se yóm hol kun mà yóm tehe Isak. Ne mngà yóm Isak, duhen Jakub.

Tikóng mngà Jakub, duhen Juda ne yó kem dumun setwoli hono logi.

³ Timbow mngà Juda kun, duhen Pérés ne Sira. (Yó boluy yé le, Tamar.) Mngà

Pérés, duhen Hisron. Yóm Hisron ni, mà yóm tehe Ram.

⁴ Tikóng mngà Ram, duhen Aminadab. Mngà Aminadab, duhen Nasun.

⁵ Mngà Nasun, duhen Salmun. Mngà Salmun, duhen Buas. (Ne yó boluy yé Buas, Rahab.) Mngà yóm Buas, duhen Ubid. (Ne yó boluy yé Ubid, Rut.)

Timbow mngà nim Ubid ni, duhen Jisi.

⁶ Mngà ke Jisi, duhen Dabid, yóm tehe sotu tau hol geta bè yó kem Ju.

Timbow mngà ke Dabid, duhen Selumun. (Yó yé Selumun, yóm tehe yehen Yuraya.)

⁷ Mngà yóm Selumun, duhen Rihubum. Mngà nim Rihubum, duhen Abidya. Mngà Abidya, duhen Asa.

⁸ Nim Asa ni, mà yóm tehe Jihuafat. Mngà Jihuafat, duhen Jihuram.

⁹ Mngà Jihuram, duhen Usaya. Yó kun ngà Usaya, duhen Jutam. Ne mngà Jutam, duhen Ahas. Mngà Ahas, duhen Hisikaya.

¹⁰ Nim Hisikaya ni, hol kun mà yóm tehe Manasi. Mngà Manasi, duhen Amon. Mngà Amon, duhen Jusiya.

¹¹ Mngà Jusiya, duhen Jékunaya ne wen kem twolihen.

Umahu kóm bè yóm kul kdaw yó, yó se yóm gotu kegef le kul ebè Babilun yó kem tau Israél.

¹² Yóm deng kkölle ditu bè Babilun yó kem tau yó koni, mngà Jékunaya, duhen Syalti. Mngà Syalti, duhen Sirubabél.

¹³ Mngà ke Sirubabél, duhen Abyud. Ne mngà Abyud, duhen yóm tehe Ilyakim. Mngà Ilyakim, duhen Asor.

¹⁴ Mngà Asor, duhen Sadok. Mngà ke Sadok, duhen Akim. Mngà Akim, duhen Ilyud. Mngà Ilyud, duhen Élyasar.

¹⁵ Mngà ke Élyasar, duhen Matan. Mngà Matan, duhen Jakub.

¹⁶ Mngà Jakub, duhen Jusif. Du se yóm tehe myehen ke Midi, Yé Jisas. Jisas se yóm bnoluy le Misaya, yóm deng nélék Dwata mò kmamal yóm klamangen.

¹⁷ Duhen yó, sfolò fat duléken mugod lemwót bè Abraham efet kól bè Dabid. Ne bud sfolò fat duléken se mugod lemwót bè Dabid efet kól bè yóm kegef le kul ebè Babilun yóm kdé kem tau Israél. Bud sfolò fat duléken se mugod lemwót bè yóm kegef le kul ebè Babilun efet kól bè yóm ksut Jisas Krays, yóm Misaya.

*Ksut Jisas Krays
(Luk 2:1-7)*

¹⁸ Ni se mò kewóten yóm tehe ksut Jisas Krays. Yóm yéen Midi, deng leninti yóm sotu sawang logi boluyen Jusif. Okóm yóm gu laan le là deng sgegef, tódô mlutut Midi mlan bè Tulus Dwata.

¹⁹ Nim Jusif deng leminti ke Midi ni, tau tedeng kloloen yó kem hlau Dwata, okóm bë nim kwen bnutut Midi ni, là móyéon ke wen gónoí Midi myak bë gónoí wen. Yó gónoí tódô tó lemifut mit du skó bë yóm dend klintihen du.

²⁰ Yóm igoen tolo hemdem du yóm yó, tódô wen hógów Dwata gu bë longit hegfan béléen bë knahen, monen mò du, “Ó Jusif, semfu gu bë Dabid, bái hengayá myehen ke Midi abay se lemwoít bë Tulus Dwata yóm bnututen.

²¹ Angat logi yóm ngaen, ne yó boluyem du Jisas, yakà du yóm lemwa yó kem kun tau gu lem salà le.”

²² Bè ni kem ni, deng tódô tahu edu yóm tehe tulón Dwata hlanen bë yóm sotu tehe gna tugoden, yóm monen,

²³ “Angat wen sawang libun tódô mlutut, ne mngà logi, ne boluy le du Imanyuwél*
(yó lanen yóm boluyen yó, tendo nô bélé tekuy Dwata).”

²⁴ Timbow mukat Jusif bë yóm ktungóen yó, tódô nimónen yóm deng monen mò du yóm hógów Dwata, ne tódô nan e nangay Midi, nwiten ebè gónoén.

²⁵ Okóm song sentungóen, deng sut yóm ngaen logi. Ne yó boluy Jusif du Jisas.

2

Kauy le ke Jisas yó kem tau lemwoít fi gu dmata kdaw

¹ Bè Bitlihim tehe gónoí Jisas sut, yóm sotu benwu udì bë prubinsya Judiya. Bè yóm kdaw yó, Hirod yóm tau hol geta bë yó. Timbow deng malù legen udì yóm ksut Jisas, wen kem tau hulung hménég blotik gdekk bë syudad Jirusalim, lemwoít le fi gu dmata kdaw. Wen snólók le bë yó kem tau bë yó, mon le,

² “Gónóhen seblà sut de yóm ngà mò angat geta bë yó kem Ju? Deng ton me gu ditu bélé me yóm blotik mò ilô yóm ksuten. Nim nógów me ni, na me e hnódó.”

³ Mung kungol Hirod du yóm mon le yó, ya tey ktafa nawan, ne senged se yó kem dumu tau bë Jirusalim, gbót tafa nawa le se kul.

⁴ Omin Hirod gotu semtifun yó kem tau geta bë yó kem gel demsù ebè Dwata ne yó kem tau gel tmolok hlau, snólók bélé le, monen, “Benwu du de gónoíen seblà sut yóm Misaya, yóm deng kun nélék Dwata?”

⁵ Mon le se mò du, “Bè Bitlihim gónoíen angat sut, yóm sotu benwu udì bë prubinsya Judiya. Yakà deng wen yóm tehe snulat yóm sotu tehe gna tugoden Dwata ekni, yóm monen,

⁶ ‘Nim Bitlihim, sotu benwu udì gleem bë yóm kun benwu Juda.
Balù yóm tey kudien, là kóen na a glaan bë yó kem syudad bë yó,
yakà bë nim benwu udì ni gónoí sut yóm tau mò malak yó kem dou tau Israél.’*

⁷ Bè yóm kungol Hirod du yóm tehe hsulat Dwata yó, ominen lemifut tminok yó kem tau hulung hménég blotik yó koni, snólóken bélé le yóm kdaw kegfanen bélé le yóm blotik ton le yó.

⁸ Timbow deng tngóen, ominen hógów kul ebè Bitlihim, monen mò kul, “Hlós ye sen, móggó ye kut ebè Bitlihim na ye e hnebel yóm ngà lomi sut yó. Kesok ton ye, na ye e tulón dou dini anì naw e gbót hnódó se do.”

⁹⁻¹⁰ Tahu se, lemwoít le. Bè yóm tolo knó le bë lan, tódô bud ton le yóm blotik tehe gfan bélé le bë benwu le. Ya tey kehligal le bë yóm bud kton le du. Tódô tendo holun tulók gna kul efet htengen ta yóm gónoí gónoí nô yóm ngà.

¹¹ Yóm kkó le bë yó, tódô le husek elemen, ne ton le se yóm ngà lewu le Midi, yóm yéen. Uni le mton du, tódô le henmung mtud bukol klohooken ne ya tey kdoyón le du. Omin le makat yó kem kimu alì mebtes nwit le mò basa le du. Wen se tahu blówónen, ne wen se yóm ali minggel boohen boluyen insinsu ne mira.

¹² Bè yóm kulék le, tólóng ne lan lolò le, abay se bud wen hekna Dwata kul anì là bud le mlan bë Hirod sok le mulék.

Klóy le ebè Idyip le Jusif

¹³ Yóm kogol le mulék yó kem tau hulung hménég blotik yó, wen bud hógów Dwata gu bë longit bud hegfan bë kna Jusif, monen mò du, “Ó Jusif, btiki ne, géhei nwitem yóm ngà lewu le yéen etu bë Idyip. Tódô ye na nô ditu efet kól bë yóm bud khuléku kuy edini, yakà angat hfebel Hirod du yóm ngà anì hfatayen.”

¹⁴ Tahu se, btik Jusif, ne kendel nwiten yóm ngà lewu le yéen, ne tódô le kem móggó kifu etu bë Idyip.

¹⁵ Ngang le nô bë yó efet matay Hirod. Ni se deng kdohoen yóm tehe mon Dwata bë Sulaten, hlanen bë yóm sotu tehe gna tugoden ekni, yóm monen, “Tnabahu yóm Ngau anì mulék gu bë Idyip.”

Kehfatay Hirod yó kem ngà

¹⁶ Timbow dilô Hirod yóm deng kegdukaten bë yó kem tau hulung hménég kóggó blotik, ya tey sidek kebuten. Yó nmoen, gotu hfatayen kdéen ngà logi tolo udì bë Bitlihim ne yó kem dumu benwu hmilol bë yó. Lemwoít bë yóm ngà logi tolo

* 1:23 Isaya 7:14, 8:8,10. * 2:6 Mika 5:2. 2 Samwéi 5:2.

hulô efet kól bê yóm ngà logi deng lewu halayen, gotu hfatayen lu. Deng eles nsóhen yóm deng kegenen sut yóm blotik lemwót bê yóm ktulón le du du yó kem tau hulung hménég kógów blotik.

¹⁷ Bé yóm nmò Hirod yó, deng góón dohò yóm tehe tulón yóm sotu tehe gna tugod Dwata ekni boluyen Jirimaya, yóm monen,

¹⁸ "Wen tey dmumu mkik bê yóm benwu boluyen Rama.

Ani monem dnumu nkik Rakél kem nagaen ne là kô wen gembek mifa du, abay se, deng le gotu matay yó kem nagaen."*

Bud kesfulék le Jusif ebè Nasarit

¹⁹ Timbow deng matay Hirod, wen bud hógów Dwata gu bê longit na a hegfan bê kna Jusif ditu bê Idyip, monen mò du,

²⁰ "Ó Jusif, btiki ne, nwitem mulék yóm ngà lewu le yéen ebè yóm kuy benwu bê Israél. Deng le gotu matay ne yó kem tau tehe tóhmatay du yóm ngà."

²¹ Tahu se, btik Jusif, nwiten yóm ngà lewu le yéen, mulék le ebè Israél.

²² Timbow gungol Jusif, yóm ngà Hirod boluyen Arkilus tles mogot bê prubinsya Judiya, yó góón Jusif likò bud nô bê yó. Bud hekna Dwata ke Jusif anì hlós ebè prubinsya Galili.

²³ Tahu se, ne bê yó góón le nô bê yóm sotu benwu udì boluyen Nasarit. Ni se deng góón dohò yóm tehe mon yó kem tehe gna tugod Dwata ekni, yóm mon le, "Angat boluy le du tau lemwót bê Nasarit."

3

Ktolok yóm Jan gel mabtays (Mark 1:1-8; Luk 3:1-18; Jan 1:19-28)

¹ Bé yóm kdaw yó, sut yóm sotu tau boluyen Jan gel mabtays ditu bê yóm benwu laen hol tau menwu du bê prubinsya Judiya. Yó nmoen, gel hetngónen yóm Udé Dwata bê yó kem tau, yó monen mò kul,

² "Hegsel ye ne, knogol ye ne yó kem sidek gel nmò ye, yakà móyónen hto ne yóm buteng Dwata mogot tau."

³ Nim Jan ni, du se góón e gbak yóm mon yóm sotu tehe gna tugod Dwata ekni boluyen Isaya, yó monen, "Wen sotu tau tmaba gu bê tum benwu laen hol tau menwu du.

Yó utóm tabahen, monen,

'Eles hen-gifat ye yóm lan angat lolò yóm góón tekuy mogot.

Eles hentedeng ye yóm lan mò loloen.' ”*

⁴ Nim Jan ni, yó nesen nmò le lemwót gu bê bul kamél ne yó hileten kulit ógóf ne són tlangas ne tneb gel kenen.

⁵ Tey dê tau tendo gel móggó ebéléen na le e hnungol yóm gel toloken. Wen se lemwót bê syudad Jirusalim, ne wen se gu bê klamangen prubinsya Judiya, ne wen se lemwót bê kem benwu hmlol yóm él Jurdan.

⁶ Ni kem tau ni, gotu benkas tulón le ke Jan yó kem salà le, ne bnabtays Jan lu bê yóm él Jurdan.

⁷ Timbow ton Jan yóm kógów le ebéléen yó kem Farisi dalang se yó kem Sadyusi na le e tó hbabtays béléen, tódó monen mò kul, "Ya nim yu, hol ye mkél bê ulal, gel henlóyen ofi. Ilóo ofo kuy ke tó ye gewà lemen yóm angat tafak Dwata tau ke olo ye hbabtays.

⁸ Ke deng knogol ye yó kem sidek gel nmò ye, hol hdilô ye bê kmò ye dé.

⁹ Ne bê ye abay tó ken-gel nawa yó dum kesfu ye gu bê yóm tehe Abraham ke yó tó lan ye gewà. Tódó tulónu kuy, balù ni he kem botu ni dé, botong gbek Dwata hembaling du tau mò semfu gu bê Abraham.

¹⁰ Ke hlingónu du yóm móyón ktakaf Dwata kuy, hol lómón ke beyung deng eles mléd lem but yó kem koyu mò angat sfeken kul. Ket koyu ke là gulit kbunguhen, angat senfeken, ne tódó tudà elem ofi."

¹¹ "Bélén do," mon Jan, "él gel babtaysu kuy mò ilô yóm deng kehegsel ye. Okóm yóm huli do, yó kun kmò kbabtays yó kem tau mimón béléen, suen bélè le yóm Tulus Dwata. Bong yó kem tau là mimón le, ofi moen kul. Yóm tau huli do yó, tey mfasang sentahu. Là kóe knóón baluen ke hesike béléen.

¹² Hol lómón ke eles mit teef mò teeën yóm angat knusuhen. Ne gotu otunen eta fol yó kem usoken. Lemwót yóm kafahen tódó ntemen bê yóm ofi laen kô dù tul katayen."

Kehbabtays Jisas ke Jan (Mark 1:9-11; Luk 3:21,22)

¹³ Bé yóm tolo lel Jan mabtays bê él Jurdan, sut béléen Jisas lemwót gu bê prubinsya Galili. Yó nógówen, nan e hbabtays ke Jan.

¹⁴ Okóm mom yó balà Jan du, monen, "Béi mom hbabtays béléu, ou dé bnabtaysem."

¹⁵ Bnalà Jisas se, monen, "Kendolen ne. Hyu ke gotu nmò te yóm kójó Dwata bélè te." Tahu se, bnabtays Jan Jisas.

¹⁶ Timbow hahun gu lem él Jisas, tódó hemnungén hnás bê longit, ne tódó tonen se yóm Tulus Dwata htuntun etahen gu bê longit, hol lómó kmoen obun, ne tódó mdef béléen.

¹⁷ Ne ominen wen mudél gu bê longit, monen, "Ni se hol dou Ngà tendo góón nô nawahu. Tey kligalu béléen."

* 2:18 Jirimaya 31:15. * 3:3 Isaya 40:3.

4

*Ktilów Seitan ke Jisas
(Mark 1:12,13; Luk 4:1-13)*

¹ Bè yóm deng kehbabtays Jisas, omin yóm Tulus Dwata mit du etu bë yóm benwu laen dù tau menwu du. Ditu góón Seitan tendo tō tmilów du.

² Botong fat folò buteng Jisas là mken, ya tey sidek kbitilén.

³ Tódô sut béléen Seitan, ne monen mò du, “Ke tahu uu Ngà Dwata, henbalingem ken kun ni kem botu nii.”

⁴ Okóm yó balà Jisas du, monen, “Là kô yó du! Igoen deng mon du bë Sulat Dwata, ‘Là són du ken góón mówil tau, okóm bë kdé yóm Udél Dwata se tahu hlowil du.’”*

⁵ Omin Seitan bud mit ke Jisas ebè Jirusalim. Niten ebè yóm hol góón geta te ketef bë Gónô Dwata.

⁶ Ne omninen mon du, “Ke tahuhi Ngà Dwata, kmóhi lemwót bë ni kun, yakà sem deng monen du bë Sulat Dwata, monen, ‘Angat dók Dwata yó kem hogówen gu bë longit

mò na a smägef kóm anì là tódóen bë botu tihem.’”*

⁷ Bnalà Jisas se, monen, “Tahu se yóm monen yó, okóm wen sotu bud monen bë Sulat Dwata, monen, ‘Béem tmilów Dwata, yóm góónhem mogot.’”*

⁸ Omin Seitan bud mit ke Jisas eta tfusù yóm tey bulul geta, ne gotu toloken du kdé yó kem benwu talak tonok ne yóm tey kehyuhen.

⁹ Mon Seitan mò ke Jisas, “Gotu hogotu kóm yóm kdéen ni, syan ke mtudi bukul bë soluhu, ne ke béléu góón kmulu.”

¹⁰ Bnalà Jisas se, monen, “Mdóhi bë ni, Seitan! Yakà deng monen du bë Sulat Dwata, ‘Béem tmilów Dwata yóm góón mogot ne són du hol nimónem.’”*

¹¹ Tahu se, tódô tnagak Seitan Jisas, ne sen-gengen se wen hogó Dwata gu bë longit gdekk bë yó mò tmóbóng du.

*Kb Jisas tmolok bë prubinsya Galili
(Mark 1:14,15; Luk 4:14,15)*

¹² Sotu kdaw bë yó gefet bë Jisas yóm deng kehblanggù Hirod ke Jan. Bè yóm kungolen du, tódô mulék ebè prubinsya Galili.

¹³ Hlós ebè kun benwu bë Nasarit, okóm là meneken bë yó. Bud hlós ebè Kapérnaum, ditu góónhen hol nô. Nim Kapérnaum ni, sotu benwu bë kilil Lanaw Galili, glem lem yóm kul tehe tonok le Sibulun ne Naftali.

¹⁴ Bè yóm knô Jisas bë yó, deng góón dohò yóm tehe udél Isaya ekni, yóm sotu tehe gna tugod Dwata, yóm monen,

¹⁵ “Yóm kun tonok tehe Sibulun, ne kun tonok tehe Naftali,

kem benwu hnalañ lan ebè mohin, benwu nô fatu yóm él Jurdan, hono benwu glem lem Galili, ne hono kem tau là Ju le nô du.

¹⁶ Hol lómón ke tau le nô lem góón kmifu, okóm angat wen tey layag ton le.

Deng le golu elem hatay, okóm angat hlayagen ebélê le yóm layag yó.”*

¹⁷ Nbuten bë yó ne, tmolok Jisas. Yó gel monen, “Hegsel ye ne, knogol ye yó kem sidek gel nmò ye, yakà móyónen hto ne yóm buteng Dwata mogot tau.”

*Kélek Jisas yóm tanay tau mò lemolò du
(Mark 1:16-20; Luk 5:1-11)*

¹⁸ Sotu kdaw bë yó yóm igò Jisas mentad ebè Lanaw Galili, tonen yó kem lewu tau setwoli hmuket le: Simun boluy yóm sotuhen, yóm gel bnoluy le Pitér ne Andru, yóm twolihen. Yó se kul sana gel nmò hmuket.

¹⁹ Tódô mon Jisas mò kul, “Ó kem tau hmuket, mung ye do ne. Wen tles hmou kuy, hebelu yu tau mò lemolò do.”

²⁰ Tahu se, kendel tódô tebelle huket le, ne mung le ke Jisas.

²¹ Ngang le bud móggó efet bud ton Jisas yó kem lewu tau setwoli, boluy le Jim ne Jan, hono ngà Sibidi. Tolo le nô lem ówóng le, mung kul mà le. Yó nmò le, bneteng le yó kem ksé huket le. Yóm kton Jisas kul, tódô tnabahen lu.

²² Tahu se, tódô tagak le bë yó yóm ówóng le ne mà le, mung le ke Jisas.

*Kkó Jisas yó kem des
(Luk 6:17-19)*

²³ Kewót Jisas bë yó, tódô lenngeben prubinsya Galili. Yó nmøen, gel tmolok bë yó kem kul góón le gel stifun yó kem Ju. Hetngónen kul yóm Tulón Hyu gbak ebè kun kogot tau Dwata, lelen gel hkó des yó kem tau, balù kihu kay des le.

²⁴ Deng tódô tfengen ebè klamangen prubinsya Sirya góón le mungol du yóm nmò Jisas. Yó góónen mon, gotu nwit le ebè Jisas kdé yó kem tau gemnóm des, yó kem tau semlaw kkólen bë yó kem tau lengel mata, ne yó kem tau snidaf, ne yó kem tau matay sfu lówó le, gotu hkó Jisas des le.

²⁵ Ya tey tau wen lemolò du lemwót gu bë klamangen Galili ne bë klamangen yóm benwu bnoluy le Sfolò Benwu, ne bë syudad Jirusalim, ne bë klamangen Judiya ne yó kem dumu benwu sentu él Jurdan.

5

*Ktolok Jisas
(Luk 6:20-23)*

¹ Timbow ton Jisas yó kem tey tau wen, ominen mneged ete yóm sotu bulul udi ne bë yó gónón myón. Gotu le sbung e klohooken yó kem tau gel lemolò du,

² ominen mbut tmolok kul, monen,

³ "Tey kehyuhen bélè le kul yó kem tau ke dilò le yóm kwen góno le élél bë kehtahu le,

abay se deng le sana gmung ne bë yó kem tau nogot Dwata.

⁴ Tey kehyuhen bélè le kul yó kem tau ke wen lenangag le, abay se Dwata angat mifa kul.

⁵ Tey kehyuhen bélè le kul yó kem tau ke là hegeta le knô le bë kem dumu le, abay se angat guta le yóm deng fasad Dwata kul.

⁶ Tey kehyuhen bélè le kul yó kem tau ke hol nô bë nawa le mò du yóm kun kóyó Dwata,

abay se Dwata angat hol hegsengel nawa le.

⁷ Tey kehyuhen bélè le kul yó kem tau ke hol knodu le kem dumu le, abay se angat bud knodu Dwata lu se kul.

⁸ Tey kehyuhen bélè le kul yó kem tau ke laen dù belenen yóm kehedem le, abay se angat ton le Dwata.

⁹ Tey kehyuhen bélè le kul yó kem tau ke hulung le semfyu kem dumu le, abay se angat bnoluy Dwata lu kem kun ngà.

¹⁰ Tey kehyuhen bélè le kul yó kem tau ke hensidek le lu lemwót bë yóm kimón le ke Dwata, abay se deng le gmung ne bë yó kem tau nogot Dwata.

¹¹ Tey kehyuhen bélè ye," mon Jisas, "ke henné le yu, ne ke hensidek le yu, ne ke dé sidek udél le eta ye lemwót bë yóm klolò ye do.

¹² Hol hnigal ye dé ke lómón yó kmò le kuy, abay se deng wen tey ofol deng eles fan Dwata kuy bë longit. Yóm keglayam ye yó, hol lómón sem yó ne yóm tehe kul keglayam yó kem tehe gna tugod Dwata ekni."

*Yóm hlingón bë kahi ne layag
(Mark 9:50; Luk 14:34,35)*

¹³ Bud mon Jisas, "Yu kem tau lemolo do, hol lómón ke yu yóm kahi bë yó kem tau. Bede yóm kahi kesok deng mkó yóm khééten, là kô wen lanem bud hféét du ne. Laen kô bud muhen, tódô bot ne sensdà yó kem tau móggów.

¹⁴ Ne sotuhen, hol lómón ke yu yóm layag bë klamangen benwu. Yóm syudad nô ta bulul, laen kô dù gónón gseng.

¹⁵ Laen se kô tau hemtom solok ke tlek mom bud hnokoben. Kaem yó dé kmoen du, suen bë gónoñ mfatu anì lemayah ebë kdéen tau lem góno.

¹⁶ Yake lómón yó se gel kmò ye bë yóm kuy layag. Hol nmò ye yóm hyu anì ton kem dumu tau, ne anì dóyón le yóm Ma tekuy bë longit."

Bud henblat Jisas yó kem tehe hlau Musis

¹⁷ Bud mon Jisas, "Bê ye tò hendem ke yó hendufu edini naw e kó yó kem tehe hlau Musis ne yó kem tehe gel tolok yó kem gna tugod Dwata. Là kô yó du. Là kô kóhu kul. Nim nógówu edini ni, naw e dnohò yó kem deng tehe eles tolok le yó.

¹⁸ Tódô tulónu kuy ktahuhu, bë yóm igoen tolo wen longit ne tonok, laen se kô mkó du yó kem tehe hlau Musis, balù sotu bë yó kem leneken, efet deng gotu dohò yó kem kdé tulónen.

¹⁹ Duhen yó, ke wen tau mulé du yó kem hlau yó, balù yó kem olo leneken, ne ke deng mom bud niten kem dumuhem tau mulé du, du se yóm hol glaan bë yó kem tau nogot Dwata bë longit. Okóm yóm tau mimón du yó kem hlau yó, ne lelen tmolok du bë yó kem dumun ani nimón le se kul, angat geta boluyen lem blóng yó kem tau nogot Dwata bë longit yóm tau yó.

²⁰ "Tódô tulónu kuy," mon Jisas, "song ye gmung bë yó kem tau nogot Dwata bë longit ke hol ye hgulit lemolò du yóm kun kóyó Dwata senta yóm kul kgulit yó kem tau tmolok hlau ne yó kem Farisi."

Bë keseflifót

²¹ "Deng hónô gungol ye se," mon Jisas, "yóm sana hlau gnan, yóm monen, 'Béi abay monok. Yóm tau monok, sal gel nwit le bë kukum.'

²² Okóm ni dou tulón kuy, yóm tau ke lenbuten kem dumuhem, angat nwit le bë kukum. Yóm tau ke monen bë yóm dumuhem, 'Laen dù muhem tau kóm,' angat nwit le ebë yóm tau gel hemdeng knukum yóm tau yó. Ne yóm tau ke monen bë yóm dumun, 'Nungeli. Laen dù muhem tau,' deng golu elem lanaw ofi ne yóm tau mudél yó.

²³ Yó góñom mon, ke wen dsuem ebë Dwata, anien ke dengi kól bë yóm góñóhem demsù, okóm ke gkulón bë nawahem wen góñom seglius bë dumum tau,

²⁴ nam na hlun tebel bë yó yóm dsuem, kendeli lemwót, mnihi seflifót bë yóm dumuhem seglius yó. Sok deng, ominem yó mulék nam e henfu demsù ebë Dwata.

²⁵ Sotuhen," mon Jisas, "ke wen tau kmamo kóm, ne tò nwiten u bë yóm góñó skukum, tnanahi mit sefyu béléen gu laanen là deng gefet bë yó. Abay se ke dengi kól bë yó, ngem kà nwiten kóm ebë yóm tau gel fen

hemdeng kmukum kuy. Ne lemwót kun, blayen u bè fulis mó bmanggú kóm.

²⁶ Tódô tulónu kóm ktahuen, là kóí na a gewà ke là nam gotu gbayad du yóm salaem."

Ketgamayóóm sindil

²⁷ "Deng hónô gungol ye," mon Jisas, "yóm sana hlau gnan, yóm monen, 'Béem ndá yehem.'

²⁸ Okóm ni dou tulón kuy, balù bè olo ketngelem ebè yóm libun ke wen óyém du gu lem, deng timbang snamukem ne, abay se deng deng bè yóm kehedem du.

²⁹ Yó góñóm mon, ke mata kwananem mit kóm mó salà, tódô lensitem ne tudaem. Mom hyu bélém he ke lana sotu matahem olo ke nwiten u elem lanaw ofi.

³⁰ Sotun, ke sigel kwananem mit kóm mó salà, tódô kenlengem ne tudaem. Mom hyu bélém he ke lana sotu sigelem olo ke nwiten u elem lanaw ofi."

Bè keskó tau syehen

(Matyu 19:9; Mark 10:11,12; Luk 16:18)

³¹ "Bud sotun," mon Jisas, "monen bè yóm sana hlau gnan, 'Ke móyô skó bè yehenen yóm logi, hyu ke wen góñón fema mó ilô yóm deng kkóhen du.'

³² Okóm yóm dou tulón kuy, là hyuhen yóm logi ke tódô kóhen yóm yehenen igoen là mdà du. Ke bud myeñen dumu logi yóm libun yó, deng mdà yehenen se kun, okóm yóm logi gna yehenen, du buten yóm kegsalaen. Ne yóm logi bud myeñen du yóm libun yó, bud salaen bè Dwata se kun."

Bè ksafà

³³ "Ne sotun," mon Jisas, "deng hónô gungol ye yóm sotu hlau gnan tehe gel hlau yó kem fü tekuy, yóm monen, 'Ke wen deng fasadem bè Dwata, ne wen safà mung du, hol dnohoem.'

³⁴ Okóm ni dou bud tulón kuy, ke wen fasad ye, bè ye smafà. Bè ye abay safà longit, abay se bè yó góñón Dwata nô,

³⁵ duhen ke tonok, abay se bè yó góñón Dwata hmótól tihen, duhen ke Jirusalim, abay se yó kun benwu yóm Dwata hol geta bè kdéen.

³⁶ Ne bê ye abay tó safà kulu ye, yakem gbek ye se hbukay du duhen hfitem du balù shalu bè yó kem wek ye.

³⁷ Tódô hen-el ye ke tahu, ne tódô mon ye 'là' ke là se tahuhen. Abay se ke mó ye safà, Seitan góñón gu lemwót yóm yó."

Bè kbeles

(Luk 6:29,30)

³⁸ "Sotuhen," mon Jisas, "deng hónô gungol ye yóm sotu hlau gnan, yóm monen, 'Ke wen hemsidek yóm kóm mata, tódô bud hemsidekem se yóm kun mata. Ne ke wen tau

temfok yóm kóm ngihi, tódô bud tenfokem se yóm kun ngihi.'

³⁹ Okóm ni bud dou tulón kuy, bè te abay bneles ke wen hemsidek tekuy. Mom yó nmò tekuy, ke wen temfê kut bè hifi te, bud bayà te du dolihen.

⁴⁰ Ne ke wen mtuk tekuy, ne yó novitàen sotu kgal te, bud tennù tekuy sotu kgal sen.

⁴¹ Ne ke wen sendalù gmaga kut mit yóm kun nwit bè sotu kilumitru, tódô nwit tekuy béléen bè lewu kilumitru sen.

⁴² Ke wen tau mni bélê tekuy, benlay te. Ne ke wen tau tó mdóm bélê tekuy, hendóm te sen."

Kenbong tekuy nawa yó kem hmohon tekuy

(Luk 6:27,28, 32-36)

⁴³ "Ne sotun," mon Jisas, "deng hónô gungol ye yóm sotu hlau gnan, yóm monen, 'Kenbong nawahem yó kem dumuhem ne fen knutó nawahem yó kem hmohon kóm.'

⁴⁴ Okóm ni dou tulón kuy, kenbong nawa te yó kem hmohon tekuy ne hni te lu bè Dwata yó kem hemsidek tekuy,

⁴⁵ anì mkél tekuy bè yóm kut Mâ bè longit. Ngem se kun, tódô gel homong hnóngen yóm kdaw ebè yó kem tau sidek nmò le. Senged se bè yóm kulón, là sóñ du bè yó kem tau tedeng kmò le góñó Dwata hkulón du. Gomong snéen yó kem tau là tedeng kmò le.

⁴⁶ Bè ye abay tó hendón ke wen ofol blay Dwata kuy ke sóñ yó olo kenbong nawa ye, sóñ yó kem tau kenbong nawa kuy. Balù yó he kem tau gel mtuk bwis, sana kul kesbong nawa se kul.

⁴⁷ Laen kô dù kayen yóm kuy kmò ke sóñ yó hnóðó ye, sóñ yó kem hol kuy wè. Balù yó he kem tau là setngón ke Dwata, sana kul kesfódó se kul.

⁴⁸ Yó góñóm mon, hol ye hgulit, lómón kgulit yóm Mâ tekuy bè longit."

6

Kmò któbóng tekuy kem tau élél

¹ "Ten-gama ye," mon Jisas, "anì là olo ye hegfan du bè góñón wen yóm gel keblay ye ebè Dwata. Ke yó olo tó mu ye du yóm gel keblay ye mó góñó ye megdóyón bè góñón wen, angat laen kô dù ofol blayen kuy yóm Mâ tekuy bè longit.

² Duhen yó, ke wen blay ye bè yóm tau élél, bè ye abay hegfan lómón yóm kul gel nmò yó kem tau hemtedeng knò. Tey gel kehegfan le du bè góñó le gel stifun ne gu bè lan bè góñón wen. Yó góñó le gel mó du anì dóyón tau lu. Tódô tulónu kuy ktahuen, deng gotu guta le ne kul ofol yó kem tau yó bè yóm kdóyón tau kul.

³ Okóm ke tnóbóng ye yóm tau élél, bè ye abay hetngón, balù bè yóm hol dumuhem swè,

⁴ anì laen dù dumu tau temngón du. Ne yóm Mà tekuy bè longit, gotu tonen yóm là kehetngón ye du yó, ne du he angat bemlay kuy ofol.

*Ktolok Jisas kul mni bè Dwata
(Luk 11:2-4)*

⁵ Ke mni ye bè Dwata,” mon Jisas, “bè ye dnalang kul kmò yó kem tau hemtedeng knô. Tey le móyó mdà mni bè Dwata lem gónó le gel stifun ne gu bè kilil lan bè gónón wen anì ton tau lu. Tódò tulónu kuy ktahuhé, deng gotu guta le ne kul ofol yó kem tau yó bè yóm kdóyón tau kul.

⁶ Okóm bélè ye kuy, ke mni ye bè Dwata, ditu lem dfél ye góónó ye mó du, ne hyu tñikeb ye beng ye, ne mni ye bè yóm Mà tekuy bè longit, yóm là ton mata du. Ne yóm Mà tekuy yó, tódò tonen yóm là kehetngón ye du bè dumu tau, ne du he angat bemlay kuy ofol.

⁷ Bè yóm kni ye, omin he ke alì sensulit ye udélel ye lómón yóm kul gel nmò yó kem tau hemtahu bè yóm dwata kén. Ofo kul ke yó góónón hmungol kul yóm kul dwata ke bè yóm ktahà kni le.

⁸ Bè ye dnalang yóm kul nmò yó. Kaem deng eles tngón yóm Mà tekuy bè longit yóm wen mu tekuy du gu laan tekuy là deng mni du béléen.

⁹ Duhen yó, ke mni ye bè Dwata, ni dé kmò ye du, mon ye,

‘Má me bè longit, kóyó me ke kdéen tau hol madat yóm kóm boluy.

¹⁰ Kóyó me ke géhél nogotem yóm klaman-gen.

Kóyó me ke hol nmò me te tonok yóm kóm kóyó, lómón yóm gel kmò le du dyó bè longit.

¹¹ Benlayem mi sfeng ken me ket haya.

¹² Hol hnifótum kum kem salà me, lómón yóm gel kehlifót me yó kem tau gem-salà bélè me.

¹³ Béem bayà mi ebè yóm tilów mgel, bede hol kenlungem mi bè Seitan.’

¹⁴ Ke hnifót ye salà yó kem gamsalà bélè ye, hnifót yóm Mà tekuy bè longit snéen yóm kuy salà.

¹⁵ Okóm ke là hnifót ye kul, là se hnifót Mà tekuy du bè longit yóm kuy salà.’

Kmò kfasting

¹⁶ “Bè yóm gel kfasting ye,” mon Jisas, “bè ye dnalang yóm kul kmò yó kem tau hemtedeng knô. Là kô le hgifat anì dilò tau bélè le yóm kfasting le. Tódò tulónu kuy ktahuhé, deng gotu guta le ne kul ofol yó kem tau yó bè yóm kdóyón tau kul.

¹⁷ Okóm bélè ye kuy, ke gel ye fasting, hyu ke gel ye hgifat mouf ne semwat

¹⁸ anì là dilò tau du bélè ye yóm kmò ye du. Tek són Dwata dé temngón du, yóm Mà tekuy bè longit, yóm là ton mata du. Tódò

tonen yóm là kehetngón ye du bè kem dumu tau, ne du he angat bemlay kuy ofol.

*Yóm kendengen bè longit
(Luk 12:33,34)*

¹⁹ Bè ye kat alì henyu te tonok yóm kendengen ye. Ke bè yó góónó ye hemyu du, gbek kaba hemsidek du, ne nké fak snéen yó kem dumuhé, ne gbek tau mnagaw husek elemen.

²⁰ Ni dé nmò ye, henyu ye bè longit dé yóm kendengen ye. Abay se ke ditu góónó ye hemyu du, laen kô dù kaba gembek hemsidek du, ne là kóen nké fak, ne laen dù hemnagaw du.

²¹ Yó se góónón nô kendengen ye, yó se góónón nô nawa ye.”

*Yóm henged solok lówó
(Luk 11:34-36)*

²² “Yóm mata ye,” mon Jisas, “hol henged solok lówó ye. Ke hyu mata ye, hol lómón ke lemayag lem lówó ye.

²³ Okóm ke là hyu yóm mata ye, hol lómón ke kmifu lem lówó ye. Hol ten-gama ye, déke laen dù layagen yóm lem lówó ye. Ke yó se kmoe, ya tey kget kifuhé.

*Bè tekuy tñafa nawa kmò klowil tekuy
(Luk 16:13; 12:22-31)*

²⁴ “Laen dù tau,” mon Jisas, “ke lewu tau góónón mamo segeng góónón mó nmò. Déke mtukul knutó nawahen, ne mtukul se ken-bong nawahen. Déke mtukul fen nimónen, ne mtukul se fen sen-gilen. Dalang se kuy,” mon Jisas, “ke són filak ktes ye, là kô gbek ye mimón ke Dwata.

²⁵ Yó góónóhu mon du mó kuy,” mon Jisas, “bè ye abay tñafa nawa yóm kmò kken ye, ne yóm kmò kinum ye, duhen ke kmò knes ye. Sélét mom kken ye ne là gbek Dwata du, anì sem klowil ye du, Dwata tehe mó du. Ne sélét mom knes ye ne là gbek Dwata du, anì sem lówó ye yó du, Dwata tehe mó du.

²⁶ Tenngel ye dé yó kem onuk koyu. Laen kô hulu le, ne laen se kô dù bang nuta le, ne laen se kô dù fol le. Bede tódò wen gel htukóen kul yóm Mà tekuy bè longit. Milud he yó dum kuy, igoen bong kuy mu senta yó kem onuk koyu.

²⁷ Laen dù tau ke gbeken tódò htahà du udì ktauhen lemwoù bè alì ktafa nawahen klowilen.

²⁸ Ne moen de ke lenóngón ye nawa yóm kmò knes ye? Tenngel ye dé yó kem bulók lem bnes. Là kô le mó nmò kul, ne là se kô le mewel mó nes le.

²⁹ Okóm tódò tulónu kuy, balù yó hem ali kun kegeta Selumun ekni, ne yóm alì kwén kendengen, ne yóm alì keklóón yó kem nes gel leseken, là kô nan e gsenged du yóm kul keklóón yó kem bulók.

³⁰ Là kóen tahà se kul klowil yó kem bulók, olo le sut nim kdaw ni, ne bud le menes elem haya, ne tódô bot lu elem ofi. Ke minggel kmò Dwata kul yó kem bulók balù yóm tey kukol klowil le, mom milud he knesen kuy. Tey udi kehtahu ye nim yu.

³¹ Duhen yó, bê ye abay tnafa nawa yóm kmò kken ye ne yóm kmò kinum ye ne yóm kmò knes ye.

³² Ni se gel tnafa nawa yó kem tau là deng temngón ke Dwata. Okóm yóm Mâ tekuy bê longit, deng eles tngónen yóm kwen mu ye du ni kem ni.

³³ Ni dé hol nmò ye. Hol hogot ye ke Dwata klowil ye, ne hol nmò ye yóm gel hmoen kuy. Ke yó se nmò ye, Dwata he angat bemlay du kuy yó kem kdé wen mu ye du.

³⁴ Duhen yó, bê ye tnafa nawa yóm elem haya. Yó he kehedem ye du yóm yó ke deng bangen sut bélê ye. Ke gel tnafa nawa ye yóm elem haya, olo ye mom bud temnù yó kem mgel deng gel sut bélê ye ket haya.”

7

Bê tódô gel hendeng kun kmò sotu tau
(Luk 6:37,38, 41,42)

¹ “Bê ye tódô hendeng kul kmò kem dumu ye tau,” mon Jisas, “anì là hendeng Dwata du se yóm kuy kmò.

² Bè yóm gel kmò kehedeng ye yóm kul kmò kem dumu ye, bud lómón yó se angat kmò kehedeng Dwata du yóm kuy kmò. Yó se nmò ye bê yó kem dumu ye, bud yó se angat nmò Dwata bélê ye.

³ Moen se ke snolò tenngel ye huling kdumu ye igoen tolo wen bótóng geblekel lem yóm kuy mata?

⁴ Tedu kmò kton ye mkó du yóm huling kem dumu ye ke tolo wen yóm bótóng geblekel lem yóm kuy mata?

⁵ Yu kem tau hemtedeng knô. Na ye gna kó dé yóm tey geblekel lem yóm kuy mata anì hyu kton ye mkó du yóm huling kem dumu ye.”

⁶ Bud monen, “Bê ye duil tmulón yóm Udél Dwata bê yó kem tau gel hemnê du, lómón ke blay ye bê ohu yóm kimu ali mebtes. Ngem kà mom nékéten kuy. Ne lómón ke blay ye bê sdô yóm ngom libun ali mebtes. Ngem kà gotu sninà ndaen du elem hitok.”

Bê là ktakas mni bê Dwata
(Luk 11:9-13)

⁷ Bud mon Jisas, “Ke wen hni ye bê Dwata, angat guta ye. Ke wen hnebel ye, tódô ton ye. Ke mbal ye gu bak sut, tódô wen hotun kuy.

⁸ Ket tau ke wen hninen bê Dwata, guta-hen. Ke wen hnebelén, tonen. Ke mbal gu bak sut, hotun Dwata.

⁹ Kmoen se kuy du, yu kem tuha, ke mni mambang bélê ye yóm ngà ye, botu kô blay ye du?

¹⁰ Duhen ke mni utón él, ulal kô blay ye du? Là kô yó du.

¹¹ Balù yóm kuy là kgulit,” mon Jisas, “sana khulung ye bemlays kem ngà ye yóm hyu bélê le. Milud he yóm Mâ tekuy bê longit. Ke wen hni ye béléen, angat wen tey hyu blayen kuy.

¹² Yó se nójô ye nmò tau bélê ye, yó se kuy nmò bélê le. Ni se hol lemen yóm tehe hlau Musis dalang se yóm kul tolok yó kem gna tugod Dwata ekni.”

Yóm bak tikeb sikeb
(Luk 13:24)

¹³ “Hol hnusek ye yóm bak tikeb sikeb, abay se yóm bak tikeb ebè yóm lanaw ofi, tey lamang, ne tey mahil yóm lan edu, ne tey tau wen lemolo du.

¹⁴ Okóm tey sikeb yóm bak tikeb ebè yóm klowil laen dù sónen, ne tey mgel lemolo du yóm lan edu, ne là kóen hol wen tau mton du.”

Dilô bê kbunguhen yóm koyu
(Luk 6:43,44)

¹⁵ “Hol ten-gama ye yó kem tau tódô lembù tmugod ke Dwata. Hol lómó ktonem kul, lómón ke ubiha. Okóm bê yóm kmò le, hol le mkél bê yó kem ohu dlag.

¹⁶ Angat dilô ye lu bê kmò kekdol le. Hol lómón yóm hulu, sal gel dilô ye bê bungu le. Laen kô koyu semnual mungu soging. Ne laen se leteng mungu kmati.

¹⁷ Yóm koyu hyu, hyu se kbunguhen. Dalang se yóm koyu sidek, sidek se kbunguhen.

¹⁸ Yóm koyu hyu, là kóen na a sidek kbunguhen. Dalang se yóm koyu sidek, là kóen na a hyu kbunguhen.

¹⁹ Yóm koyu là hyu kbunguhen, tódônofok kmò du, ne tudà elem ofi.

²⁰ Yóm koyu là hyu kbunguhen, tódônofok kmò du, ne tudà elem ofi.

Yóm tau kenbê Jisas
(Luk 13:25-27)

²¹ “Là kô kdéen du yó kem tau mon du ou yóm góno le mogot, angat gmung bê yó kem tau nogot Dwata,” mon Jisas. “Tek sóno gmung yó kem tau mimón yóm kun kóyó yóm Mâ bê longit.

²² Kesok bangen hto yóm kdaw kkukum Dwata tau, angat tey dê tau mon du mò do, ‘Ó Dwata, tehe gel hlan me bê kóm boluy yóm gel ktugod me ke Dwata. Bud hlan me bê kóm boluy se yóm tehe gel kehdó me kem tulus seitan, ne yóm tehe gel kmò me yó kem hentaw ton.’

²³ Okóm,” mon Jisas, “angat monu mò kul, ‘Là kô tngónu kuy. Hlayuk ye béléu, yu kem tau gel mò sidek.’”

*Yóm hlingón bè yó kem lewu tau hdà gónô
(Luk 6:47-49)*

²⁴ “Duhen yó,” mon Jisas, “yó se tau hmungol udélu, ne nimónen, hollómón ke du yóm tau hulung hedem hemdà gónô te botu.

²⁵ Ne e demsú yóm tey kulón bong, ngangen ne dmunuk yóm él, ne mbel se yóm tey lenos bong. Tódô senloben yóm gónô yó, okóm là kô ghugónen du, abay se deng hdaen te botu.

²⁶ Okóm yóm tau hmungol udélu,” mon Jisas, “ne là nimónen du, hol lómón ke du yóm tau là hulungen hedem, hemdà gónô talak helek.”

²⁷ Ne e demsú tey kulón bong, ngangen ne dmunuk él, ne mbel se yóm tey lenos bong, ne tódô senloben yóm gónô yó, ne tódô kendel hugón, ya tey sidek kegbaen.”

²⁸ Yóm deng ktulón Jisas du kdé ni kem ni, tey kehtaw le du yó kem tau sbung,

²⁹ abay se là mkélen bè yóm kul ktolok yó kem tau gel tmolok hlau bélê le. Ali mfasang yóm kun ktolok Jisas.

8

*Kkó Jisas yóm des mifù
(Mark 1:40-45; Luk 5:12-16)*

¹ Timbow deng kól gu lem bulul Jisas bè yóm ktoloken ditu, tey tau bud muluk huli du.

² Wen tau gemnóm des mifù hloni ebéléen, ne tódô tuden bukolen bè soluhen, ne hkodu béléen, monen mò du, “Ó Sér, ke yó dum móyói, kaem gbekem tódô hkó du nim desu ni.”

³ Tahu se, na e nenok Jisas yóm tau yó, monen, “Móyóe tmóbóng kóm. Mkó ne desem.” Ne tahu se, tódô sen-gengen se mkó béléen yóm des mifù yóm tau yó.

⁴ Mon Jisas mò du, “Hol béem abay tulón yóm deng nmou béléem ni. Tódói hekteng móggów ebé tum tau gel demsú ebé Dwata, nam e hetngel du lówóhem. Elesi se mit mò dsuem anì nmoen yóm sotu hlau Musis ekni mò gónô le milô du kem dumu tau yóm deng kkó yóm desem.”

*Kehtóbónen bè Jisas yóm sotu tau kfitan lemwtò bè Rom
(Luk 7:1-10)*

⁵ Ngang Jisas móggów efet kól bè Kapérnaum. Wen sotu tau kfitan nô bè yó, tau lemwtò gu bè Rom. Senlongen Jisas ne hkodu béléen,

⁶ monen, “Ó Sér, wen sotu tau gel mò nmò béléu nô bè gónou. Là buden dmemen doli lówóhen, ya tey sidek kegnómen du.”

⁷ Mon Jisas se mò du, “Yó ne, móggówe edyó naw e hkó béléen yóm desen.”

⁸ “Bè, Sér,” mon yóm kfitan yó koni. “Là knóónen ke tói motun bè dou gónô, yakà tauhe lemwtò bè Rom dou. Olom tódô hemwit udél ne, kaem tódô mkó he tum desen.

⁹ Henknahu béléu se ke ou,” mon yóm kfitan. “Wen se kem tau geta sentahu gónóhu kmulu, ne gel nimónu. Ne wen se kem sendalù dou nalak, ne sal gel nimón le o. Sok monu mò yóm sotu, ‘Tu ne,’ tahu se, tódô kendel lemwtò. Dalang se ke monu, ‘Géhéli,’ tódô kendel sut. Sok monu bè yóm heseku, ‘Nmoeñii,’ yó se tódô nmoeñ.”

¹⁰ Timbow gungol Jisas nim mon nim kfitan ni, tey kehtawen du, ne monen mò yó kem tau gel lemoltò du, “Tódô tulónu kuy ktahuhen. Laen dù tau tonu bè klamangen Israél ke lómón ni hol kehtahuhen béléu.”

¹¹ Ni tódô tulónu kuy. Bè yóm mò ken bong angat nmò Dwata bè longit bè yó kem tau nogoten, angat tey dê tau là Ju le lemwtò fi gu dmata kdaw ne fi gu desdef, angat le gotu na a seyón mken bè tu kem tehe fù me Abraham ne Isak ne Jakub.

¹² Okóm yó kem Ju, yóm hol bak mfun du yóm kogot Dwata tau, là kô le gmung kul. Angat gotu tudà le lu ditu ebé yóm gónón ali kmifu, ne bè yó tendo gónô le heslaf dmumu mkik, ne sembhéhé kakim.”

¹³ Ne bud beklid Jisas ebé yóm kfitan yó koni, monen mò du, “Muléki ne. Tonem bunguhen he yóm deng kehtahuhem.” Ne tahu se, tódô sen-gengen se mkó des yóm tau mò nmò bè yóm kfitan yó.

*Kkó Jisas des yó kem tey tau wen
(Mark 1:29-34; Luk 4:38-41)*

¹⁴ Kewót Jisas bè yó, hlós ebé gónô Pitér. Kól bè yó, tódô glohen tuón Pitér libun gemnóm des kiní là lembó.

¹⁵ Omin Jisas na a mogot bè sigelen, ne tódô sen-gengen se mkó yóm tey des kinien. Ominen hlingas btik, ne tódô kendel mò ken bè le Jisas.

¹⁶ Timbow deng sdef kdaw, tey dê tau lengel mata nwit le ebé Jisas. Hanà tek olo udél Jisas ebélê le deng le sana gotu mdó yó kem tulus seitan malak kul. Kkólen bè yó kem des yó kem dumu tau, gotu hkó Jisas.

¹⁷ Ním nmoeñ ni, deng gónóhen dohò yóm tehe udél Isaya, yóm sotu tehe gna tugod Dwata ekni, yóm monen, “Balù kihu des tekuy, gotu kóhen.”

*Yó kem tau tó lemoltò ke Jisas
(Luk 9:57-62)*

¹⁸ Bud sotu kdaw bè yó, ton Jisas yóm ali kwen tau sbung ebéléen, monen mò yó kem gel lemoltò du, “Hlós tekuy ne efatu lanaw.”

¹⁹ Okóm wen sotu bè yó kem tau gel tmolok hlau sut béléen, monen mò ke Jisas, “Ó Sér, lolou uu balù kihu gónóm e móggów.”

²⁰ Mom yó balà Jisas du, monen, "Wen lefungen kul gel nulék yó kem bolos, ne mdengen kul sala yó kem onuk koyu, okóm yóm Ngà Tau, laen dù mdengen gónóhen hegñô."

²¹ Bud wen sotu tau gel lemolò du mon du mó du, "Ó Sér, naw na lebeng mà he, ominu yó lemolò kóm."^{*}

²² Mon Jisas se mó du, "Tódô hebengem tu he kem kun dumu là hemtahu yóm maem. Okóm fen, loloem ou kóm."

*Keteflok Jisas yóm lenos
(Mark 4:35-41; Luk 8:22-25)*

²³ Kogolen bë yó, omin Jisas motun elem yóm ówóng, mung le du yó kem gel lemolò du.

²⁴ Bè yóm igò le mówóng talak lanaw, tódô mbel yóm tey lenos bong, ne botong tò glimun lewók yóm ówóng le. Okóm ke Jisas kun, deng mom fen tungó.

²⁵ Tódô le mógów ebéleén yó kem gel lemolò du na le e bentik, mon le mó du, "Ó Sér, tnóbóngem mi. Hatay tekuy ni."

²⁶ Bnalà Jisas se lu, monen, "Mò ye kat alì likò ni du? Tey udì yóm kehtahu ye." Ominen yó tódô hboluk btik, ne mudél ebè yóm lenos ne yóm tey lewók, monen, "Botongan ne." Ne tahu se, tódô sen-gengen se menek gu talak lanaw.

²⁷ Tey ketngaya yó kem tau gel lemolò du, mon le, "Tau du de ni? Balù yóm lenos ne yóm lewók, botong nimón le."

Kehdó Jisas yó kem tulus seitan malak yóm lewu kem tau

(Mark 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ Timbow le gefet fatu lanaw bë benwu yó kem tau Girasin, wen lewu tau lengel mata semlong ke Jisas, lemwót le gu lem yóm kilib gónó le gel lembeng. Tey sidek klóbô le lemwót bë yó kem tulus seitan malak kul. Laen kô dù tau mlos gel mlan ebè yó.

²⁹ Timbow ton le Jisas ni kem lewu tau ni, ya tey sidek klangat le, mon le mó du, "Uu se Ngà Dwata. Tedu tò nmoem bélê me ni du? Nam e kendel tò tnafak mi kó gu laanen là deng htó yóm hol bantangem mó du?"

³⁰ Bè yóm kdaw yó, kulel se kul keswól bë yó kem tey sdô wen, bede geblà klayuken bélê le.

³¹ Ne yó hol henkodu le bë Jisas yó kem tulus seitan yó koni, mon le mó du, "Ke yó hendufem nam e hdó mi, tódô hfusekem mi ebè tu ne kem sdô tuu."

³² Tahu se, hlus Jisas lu. Uni le tmagak yó kem lewu tau yó koni, tódô le husek ebè tu kem sdô. Kewót le se kul yó kem tey sdô wen, gotu le sedlu mlóy mosol ebè tubaw

kbu yóm lanaw, ne tódô le gotu gekmó elem lanaw, ne gotu le lemneb yóm kdê le.

³³ Kewót le se kul yó kem tau gel semgyok sdô, gotu le mlóy ebè yóm benwu moni bë yó. Gotu tulón le yóm kdê ton le, dalang se yóm deng nmò Jisas bë yó kem lewu tau tehe lengel mata.

³⁴ Mung kungol le du yó kem tau bë yóm benwu yó, tódô le gotu sguku ebè Jisas. Timbow le ston du, tey kehkodu le béléen anì tnagaken yóm benwu le.

9

*Kkó Jisas des yóm tau matay sfu lówóhen
(Mark 2:1-12; Luk 5:17-26)*

¹ Bud kewót le Jisas bë yó, motun le elem yóm ówóng, mulék le efatu lanaw ebè yóm benwu gónó Jisas nô.

² Bè yóm kkói le ditu, tódô glo Jisas yóm tau deng matay sfu lówóhen, sentihang le ebéleén. Timbow ton Jisas yóm alì kehtahu le béléen, yó gónón tódô mon du ebè yóm tau matay sfu lówóhen, "Hol hgelem nawam, Man. Deng hnifótú ne yó kem salaem."

³ Timbow gungol yó kem tau gel tmolok hlau yóm udél Jisas yó, mom yó hendem le, "Moen tau ni ke hsengeden knóen bë Dwata?"

⁴ Tódô tngón Jisas yóm nô lem hendem le, yó gónón mon du mó kul, "Moen de ke sidek kmó kehedem ye ebéleú?"

⁵ Là kóen na a mahil mon du, 'Hnifótú ne yó kem salaem.' Ne là se kóen mahil mon du, 'Btiki, ne mógoái.'

⁶ Ni naw hton kuy yóm kwen kwalisen hmifót salà yóm Ngà Tau yóm igoen tolo nô te tonok." Ne omin Jisas bud mudél ebè yóm tau deng matay sfu lówóhen yó, monen mó du, "Mdai ne, Man, ne nitem yóm gónó le mit kóm yóó, ne muléki ebè gónóem."

⁷ Ne tahu se. Tódô btik yóm tau yó koni, ne tódô mulék ebè gónóem.

⁸ Timbow ton yó kem tau sbung nim nmò Jisas ni, tò le likò, lel le dmóyón ke Dwata bë yóm tey kfasang blayen bë tau.

*Ktaba Jisas ke Matyu mó lemolò du
(Mark 2:13-17; Luk 5:27-32)*

⁹ Bud kewót Jisas bë yó, tódô tonen yóm sotu tau fen gel mtuk bwis boluyen Matyu, myón bë fsinaon. Bè yóm kton Jisas du, tódô monen mó du, "Ó Wè, loloem o." Ne tahu se, mung kdà Matyu bë yó, loloen Jisas.

¹⁰ Bè yóm igò le Jisas ne yó kem gel lemolò du mken bë gónó Matyu, tey dê bë yó kem dumu tau gel mtuk bwis dalang se yó kem dumu tau gemsalà, gbót seyón kul mken bë yó.

¹¹ Timbow ton yó kem Farisi nim ni, tódô le mógów ebè yó kem tau gel lemolò ke Jisas,

* ^{8:21} Yó sotu lanen yóm udélen ebè Jisas yó, "Nan matay mà he, Sér, ominu lemolò kóm."

ne mon le mò kul, "Moen de yóm tau gónó ye gel htolok ke deng mom segbót mken bë yó kem tau yóó?"

¹² Mung kungol Jisas du yóm mon le yó, yó gónón mon du mò kul bede hmingónen, "Yóm tau ke laen dù desen, là kô snoloen du kun yóm tau mulung. Són yóm tau wen desen mebel yóm tau mulung.

¹³ Hol hennagì ye dé lanen yóm sotu monen bë Sulat Dwata, 'Keskodu dé yóm hol nýóú bélê ye,' mon Dwata, 'là kô dsù du.* Duhen ni se yóm nógówu edini ni,' mon Jisas, 'là kô tnabahu kul yó du kem tau tedeng kmò le. Okóm yó tnabahu, yó kem tau gamsalà.'

*Ktolok Jisas lan yóm fasting
(Mark 2:18-22; Luk 5:33-39)*

¹⁴ Kogolen bë yó, sut le bë Jisas yó kem tau gel lemólò ke Jan yóm gel mabtays, wen snólók le bélén, mon le, "Ó Sér, bélê me kum, dalang se bë yó kem Farisi, gel wen kdaw me fasting. Moen de ke là gel nmò le du yó kem gel lemólò kóm?"

¹⁵ Ne bnalà Jisas lu, bede hningónen, monen, "Ke wen mò ken, là gbek le du ke là gbót le mken yó kem tau hol bak mulu yóm igoen tolo nô bélê le yóm logi myehen. Okóm angat wen kdawen tódô kwa le du bélê le yóm logi myehen. Yó he kton ye kul fasting."

¹⁶ Ne wen bud tulón Jisas kùl bë yóm là kehyu sembool du yóm kun tolok bë yóm tolok gna, bede bud hningónen, monen, "Laen kô dù tau se ke namà kenséen yóm nes lomi mò klefengen yóm kgal bolok. Ke yó tò nmoen, ngem ke kemsong yóm nes lomi, tódô ksé yóm kgal bolok.

¹⁷ Ne sotuhen, laen kô dù tau ke ilihen elem yóm sning kulit ógóf deng legen yóm tifas hanà lomi. Kmoen yóm tifas yó ke kmodok, ne mom btù yóm gónóhen e soli du, abay se lemtò bë yóm deng kkodoken. Ne gotu gamà yóm tifas, ne baling sidek yóm gónóhen nô. Yó dé kun yóm tifas ke hanà tolo lomi, ilihem bë yóm sning kulit ógóf hanà tolo lomi snéen. Ke yó se kmoem du, là kóen btù yóm sning kulit ne là se gamaen yóm tifas."

*Kehkó Jisas des yóm libun mdù nesen, ne kehlwilen yóm ngà libun deng mlef
(Mark 5:21-43; Luk 8:40-56)*

¹⁸ Yóm igò Jisas tolo tmulón du kul ni kem ni, wen sotu Ju wen glalen móggów ebélén, ne tódô na a mtud bukol bë soluhen, ne monen mò du, "Ó Sér, wen yóm ngau libun deng lewaken nawan koni. Okóm holi mung do nam e nenok do anì bud mowil."

¹⁹ Tahu se, tódô mung du Jisas ne yó kem gel lemólò du.

²⁰ Yóm igò le móggów mulit lan, wen sotu libun gemnóm des tenbalung móggów huli ke Jisas, ten-gafit nduen nesen. Abay se deng sfolò lewu halayen kegenen gemnóm du yóm desen.

²¹ Yó hendemen, "Baluen ke ololu gemdù nesen, kaem tódô mkó nim desu."

²² Unir mdù du, beklil se Jisas, ne tódô tonen yóm libun yó, monen mò du, "Hgelem nawam ne, Lenibun. Yóm kehtahuhem bélén, yó se gónón mkó yóm desem." Ne tahu se, tódô sennganen se mkó yóm desen.

²³ Ne omin Jisas hlós ebè gónó yóm tau wen glalen yó koni. Timbow le kól bë yó, husek elemen, ne tódô tonen yó kem tau sti-fun tó na a mung lembeng, lel tey kehebnes le. Mon Jisas mò kul, "Na ye hewà bë ni kdé ye."

²⁴ Là kóen deng matay he yóm ngà libun yó, tódô olon tungó." Okóm deng mom són mò le hemkéng du yóm mon Jisas yó.

²⁵ Timbow gotu hefawaen yó kem tau, omin Jisas móggów elem dfél yóm ngà libun yó koni, ne nogoten sigelen, ne tódô kendel btik se yóm ngà.

²⁶ Tódô lengeben klamangen benwu le gónón e mból yóm deng nmò Jisas yó.

Kehton Jisas yó kem lewu tau butô

²⁷ Timbow bud lemwót bë yó Jisas, wen lewu tau butô kemtes huli du ne tmaba le ebélén, mon le, "Ó Sér, sfu tehe Dabid, hol knoduhem mi."

²⁸ Timbow kól lem yóm gónó gónón e solu Jisas, kól le se bélén yó kem lewu tau butô yó koni, ne wen snólók Jisas bélê le, monen, "Hentahu ye kó yóm kegbeku hton kuy?"

Bnalà le se, mon le, "Hentahu me se, Sér."

²⁹ Omin Jisas mnok bë mata le, monen, "Yó ne, guta ye balaen ne yóm deng kehtahu ye yó."

³⁰ Ne tahu se, tódô sen-geng le se bud mton. Ne tey kehget kmon Jisas du mò kul, "Bë ye abay tulón bë kihu tau nim deng nmou bélê ye ni."

³¹ Okóm bë yóm kulék le, deng mom sensból le bë klamangen yóm benwu yó yóm deng nmò Jisas bélê le.

Khudél Jisas yóum tau umew

³² Hol le se lemwót yó kem lewu tau tehe butô yó koni, wen dumu tau bud gdek ebè Jisas, wen nwit le tau là buden gudél lemwót bë yóm tulus seitan malak du.

³³ Timbow hdó Jisas yóm tulus seitan nô bélén, tódô bud gudél se yóm tau yó. Tey ketnga le du yó kem tau sbung bë yó, mon le, "Là kô deng wen ton tekuy bë klamangen Israél deng mò du yóm kun nmò nim tau ni."

³⁴ Okóm kul yó kem Farisi, mom yó kmon le du, "Kaem lemwót bë Seitan yóm kul

* 9:13 Husiya 6.

ogot yó kem tulus sidek, yóm kfasangen hdó tulus seitan yóm tau yó."

Kkodu Jisas yó kem tau

³⁵ Kogolen bè yó, lemwót Jisas nan e gotu nauy yó kem benwu lembang kkólen bè yó kem benwu lemnek. Yó nmoen, nan e gel tmolok bè yó kem gónó le gel stifun. Gel tulónen yóm Tulón Hyu lemwót bè kogot Dwata tau, luken hkó kentihen kay des yó kem tau.

³⁶ Bè yóm gel ktonen yó kem tey tau wen gel sbung ebéléen, tey kkoduhen kul, abay se tey dê gónó le glayam, ne laen kô dù tmóbóng kul. Lómón ktonen kul, lómón yó kem ubiha laen dù tau mdengen semgyok kul.

³⁷ Yó gónón mudéi ebè yó kem gel lemólò du, bede hnringónen, monen, "Tey nuta, okóm là holen wen tau muta.

³⁸ Hol ye mni bè Dwata dé yóm fun nuta anì wen tau hógówen mó na a muta."

10

Kélék Jisas yó kem sfolò lewu mó gel hógówen

(Mark 3:13-19; Luk 6:12-16)

¹ Sotu kdaw bè yó, gotu htaba Jisas yó kem sfolò lewu gel lemólò du, ne gotu benlayen lu kwalis anì gbek le hdó yó kem tulus seitan ne hkó des, balú kihu klasihen.

² Yó boluyen kul aposol. Ni se boluy le: Simun yóm boluyen du Pitér ne yóm twolihen Andru. Tmodol du Jim ne yóm twolihen Jan kem ngà Sibidi.

³ Omin le Filip ne Bartulomyu, ne Tumas, ne Matyu yóm tau gel mtuk bwis. Ne yóm sotu Jim ngà Elfiyu, ne Tediyu,

⁴ ne yóm sotu Simun yóm tau tehe mung mofin yóm kul benwu, ne Judas Iskariyut yóm tau fen bemlay sumóng ke Jisas.

Khógów Jisas yó kem tau néléken

(Mark 6:7-13; Luk 9:1-6)

⁵ Kewóten bè yó ne, gotu hógów Jisas yó kem sfolò lewu tau néléken, ne wen hlauhen kul, monen, "Bè ye mógrów ebè kul benwu yó kem tau là Ju le, dalang se ebè kul benwu yó kem tau Samarya.

⁶ Yó gónó ye e mógrów ebè tu kem kwen tekuy tau Israél, abay se hol lómón tó le ubiha tabag.

⁷ Ne ye e tulón kul yóm móyón kehto yóm buteng Dwata mogot tau.

⁸ Hkó ye des yó kem tau semlaw, ne hlowl ye ke wen tau matay. Hkó ye yó kem gemnóm des mifù, ne hdó ye bè yó kem tau lengel mata yó kem tulus seitan malak kul. Deng wen blay Dwata kuy yóm là benli ye du. Duhen yó, ke wen tau angat tnóbóng ye, bê ye abay hbayad lu.

⁹ Bè nim kógów ye ni, bê ye abay mit filak.

¹⁰ Bè ye se abay mit bag, ne olon sotu kgal lesék ye, bê ye abay mit mó gewuhen. Bé ye mit tlumfá, duhen ke tugged. Abay se knoón bè yó kem tau mó nmò ke tódô benlay yó kem tau gónó le mó nmò ke wen gónó le élél.

¹¹ Ke sut ye bè yóm benwu bong duhen ke bè yóm benwu udi," mon Jisas, "hol hnibel ye yóm tau móyó hmódó kuy. Béleén gónó ye mefet efet kól bè kulék ye.

¹² Ke motun ye bè yóm gónô, yó mon ye mó yó kem tau nô lemen, 'Dwata he henek nawa ye.'

¹³ Ke hnódó le yu yó kem tau bè yóm gónô yó, angat wen kenek nawa le. Okóm ke là hnódó le kuy, laen se kô kenek nawa le.

¹⁴ Ne we benwu là hmódó kuy, ne ke là dog hnungol le kuy, tódô tnagak ye yóm benwu yó, olo ye tmotók kfun gò ti ye.

¹⁵ Tódô tulónu kuy ktahuhen, ke deng kól yóm kdaw kkukum Dwata tau, angat tey bong ktafaken kul yó kem tau bè yóm benwu yó senta yóm ktafaken yó kem tau tehe ali mó sidek bè Sodom ne Gomora."

Keglayam lemwót bè kehtahu

(Mark 13:9-13; Luk 21:12-17)

¹⁶ "Ngem," mon Jisas, "bè nim khógówu kuy ni, lómón ke ubiha mógrów elem blóng tu kem lóbó lem bnes boluyen wolf. Hol ye hfulung temgama, lómón yóm kul khulung temgama yó kem ulal. Ne hol hnringgel ye knawa ye, lómón yóm kul klinggel knawa yó kem obun.

¹⁷ Eles ye temgama, abay se angat wen kem tau kemfó kuy, nit le yu ebè yóm gónó skukum, ne nabid nfes le yu bè yó kem kul gónô gel stifun yó kem ju.

¹⁸ Lemwót bè yóm klolò ye do gónó le angat mit kuy bè solu yó kem gubérnor, ne bè yó kem tau hol geta. Yó se kdaw ye tnana hetngón du bélè le yóm Tulón Hyu, dalang se ebè yó kem tau là Ju le.

¹⁹ Ke angat kenfó le yu, bê ye abay tó tnafa nawa yóm mó kbalà ye kul, ne yóm kmò kudél ye ebélè le. Dwata he tmolok du kuy yóm kmò kbalà ye kul sok kól yóm kdaw yó.

²⁰ Abay se là kô kuy udél du yóm angat mon ye, okóm udél hmonen kuy yóm kun Tulus yóm Mâ tekuy bè longit.

²¹ Bè yóm kdaw yó, angat wen se tau setwoli, glef hekfó le yó kem kul dumu setwoli ne hfatay le. Ne wen se kem mà, glef hekfó le yó kem kul ngà ne hfatay le. Dalang se yó kem ngà, glef hekfó le kem kul tuha ne hfatay le.

²² Angat tey dê tau kmutó nawa kuy lemwtó bè yóm klolò ye do. Okóm yóm tau ke gbeken hembala du yó kem gónóhen glayam efet kól bè hol sónen, du se gmuta du yóm klowil laen dù tul sónen.

²³ Ke hnayam le yu bè sotu benwu, tódô ye mlóy ebè dumu benwu. Tódô tulónu kuy

ktahuhuen, là kô na ye e deng gdeng du he yó kem hmou kuy bê kdê yó kem benwu bê klamangen Israél, deng sana bud kól yóm Ngâ Tau.

²⁴ Yóm tau ke hanà tolo dmangal, là kóen geta senta yóm tau tmolok du. Dalang se yóm tau mò nmò, là kóen geta senta yóm góón mogot.

²⁵ Hyu nawahen yóm tau dmangal ke deng guliten yóm tau tmolok du. Ne yóm tau mò nmò, hyu nawahen ke deng guliten yóm amohen. Ke Seitan boluy le du yóm góón ye mogot, milud he ksídeks udé le ebéle ye, yu kem mogot béléu."

*Olon Dwata dé knikò tekuy
(Luk 12:2-7)*

²⁶ "Bé ye hlikò bê tau," mon Jisas. "Kdéen gebnos deng nmò tau, angat gotu gfan. Duhen ke wen bunihen bê kem dumuhuen, tódô gotu bud tngón.

²⁷ Bé yó kem gel tulónu kuy ke kifu, hol bud tulón ye ke kemdaw. Bé yó kem deng gel tulónu kuy sónen yu, hol bud tulón ye bê kdéen tau.

²⁸ Bé ye abay likò bê tau. Gbek le hmatay lówó ye, okóm yóm lóyof ye, là kô gbek le hmatay du. Dwata dé hol tahu knikò ye, abay se gbeken hmatay lówó ye, ne gbeken se tmudà lóyof ye elem lanaw ofi.

²⁹ Ngem yó kem ngâ onuk bnes gel hbalù le, tek slad bli yóm lewu botù. Balù yóm kul là kebtes, là kóen na e tódô mosok ebè tonok yóm sotu ke là deng eles tngónen du yóm Mâ tekuy bê longit.

³⁰ Milud he yó dum kuy. Balù yó he kem balu wek ye, deng gotu nsó Dwata.

³¹ Yó góónom mon, bê ye abay hlikò. Bong ye mebtes se kuy senta yó kem tey dê ngâ onuk bnes."

*Yóm tau là hmalà ke Jisas
(Luk 12:8,9)*

³² Bud mon Jisas, "Yóm tau ke gel tulónen yóm klooen do lem blóng kem dumun tau, angat bud tulónu se kun bê solu Mâ bê longit.

³³ Okóm yóm tau ke hnalaen yóm klooen do lem blóng kem dumuhuen, angat bud hnalaen se do bê solu Mâ bê longit."

*Klolò ke Jisas góónom sekla nawa tau
(Luk 12:51-53; 14:26,27)*

³⁴ "Ilóem ofo kuy ke yó hendufu edini ke naw e sensotu nawa tau te tonok. Là, yó hendufu naw e semkla nawa.

³⁵ Lemwót bê yóm kógówu edini, gotu sekla nawa le yó kem tau smà ne tau syé ne tau stuón.

³⁶ Deng mom yó hol hmohon du yóm sotu tau, duhen yóm kun fes lówó.

³⁷ Yóm tau ke loloen o," mon Jisas, "okóm ke ali henlom nawahen kem tuhahen, kégen yóm klooen do yó. Dalang se ke ali henlom nawahen kem ngaen, kégen yóm klooen do.

³⁸ Yóm tau ke loloen o, okóm là eles tnihangen du yóm kun kros, kégen yóm klooen do.*

³⁹ Yóm tau knamaen klowilen, angat lana béléen yóm klowilen yó. Okóm yóm tau là knamaen du yóm klowilen, angat gutahen yóm klowil laen dù sónen."

*Yóm ofol angat blay Dwata
(Mark 9:41)*

⁴⁰ "Bè nim khogówu kuy ni," mon Jisas, "yó se tau hmódó kuy, lómón ke ou hnódóhen. Ne yó se tau hmódó do, lómón ke hnódóhen yóm deng hógów do.

⁴¹ Yóm tau ke hnódóhen yóm tau hógów Dwata, abay se dilóen yóm khogów Dwata du, angat tódô senged se yóm ofol blay Dwata kul yóm lewu le. Ne yó se tau hnódóhen yóm tau hyu kmoen, abay se dilóen yóm kehyuhen, tódô senged se yóm ofol blay Dwata kul yóm lewu le.

⁴² Tódô tulónu kuy ktahuhuen, baluen he ke tek olon é tnaw hinum ye yóm sotu tau gel lemólò do, yóm tau ali glaan bê kdéen, abay se diló ye yóm klooen do, angat dohò wen ofol blay Dwata kuy."

11

*Kehsólók Jan ke Jisas
(Luk 7:18-35)*

¹ Timbow deng kehlau Jisas yó kem sfoldò lewu gel lemólò du yó koni, ominen lemwót na a tmolok bê yó kem dumuhuen benwu hmílol bê yó.

² Ngangen mból yóm gel nmò Krays efet gefet bê Jan lem blanggù, yóm Jan gel mabtays. Timbow gungolen, ominen wen bê yó kem gel lemólò du hógówen ebé Jisas

³ aní snólók le béléen ke deng duhen du ne yóm tau hógów Dwata tehe gel tulónen, duhen ke na le na nangat he?

⁴ Bé yóm ksólók le du bê Jisas, bnalaen se lu, monen, "Mulék ye ne, ne ye e tulón ke Jan yó kem deng gungol ye ne yóm deng ton ye.

⁵ Yóm tau buto tódô bud mton, yóm tau hikot bud gógów, yóm tau wen des mifù gnómen gotu mkó, yóm tau bokong bud mungol, yóm tau matay bud mowil. Ne so-tuhuen, yóm Tulón Hyu lemwót gu bê Dwata deng gefet bê yó kem tau élé.

⁶ Hligal kun yóm tau ke là megewu nawahen do."

⁷ Kogol yóm kulék le gu bê Jisas yó kem tau hógów Jan yó, omin Jisas tmulón ke Jan lem blóng yó kem tey tau sbung, monen, "Bé yóm

* ^{10:38} Yóm kros mon Jisas yó, hnóngónen yóm là klikò le matay bê yóm klolò le ke Jisas.

tehe gel kógów ye ebè Jan bè yóm benwu laen hol tau menwu du, tedu se yóm tó nójô hnebel mata ye béléen du? Yóm bnes tendo mung mgafil bè lenos kô? Là kô yó du.

⁸ Tedu se tó hnebel mata ye du? Yóm tau knón knesen kô? Là kô yó du. Tek són yó góno ye mton du yóm tau knón knesen, tek són lem gónô bong yóm tau hol geta.

⁹ Tedu se hol hnebel mata ye du bè yóm tehe gel kógów ye ebéléen yó? Tau tugod Dwata kô? Tahu se, tau tugod Dwata yóm Jan. Okóm yóm nmoen, mkay senta yóm kun nmò yóm tugod Dwata,

¹⁰ yakà du du gónon e dohò yóm tehe hsulat Dwata ekni, yóm monen, 'Wen hóngowu tukô gna kóm

mò eles hemgatif du yóm angat lanem.*

¹¹ Tódô tulónu kuy ktahuhé, mon Jisas, "laen dù tau talak tonok ke geta senta Jan. Okóm ke deng kól yóm kdaw kogot Dwata tau, balù yó he kem tau ali glaan bè kdéen tau nogot Dwata, angat geta senta Jan.

¹² Lemwót bè yóm kbut Jan tmolok efet kól nim kmoen ni, tey sidek tó kseng le du yóm kogot Dwata tau. Yó kem tau ali lóbô tó mò du.

¹³ Yóm kogot Dwata tau ni, deng eles gegna ne ktulón le du yó kem tehe gna tugod Dwata ekni, dalang se ke Musis bè yóm kun hlau efet kól bè yóm kun kdaw Jan.

¹⁴ Ke yó dum móyô ye hemtahu du yóm tehe tulón le yó, kaem Jan yóm llaydyá, yóm tehe gel mon le bud semfulék.

¹⁵ Yóm tau wen klinguhé, hol hmungol."

¹⁶ Bud mon Jisas, "Tedu de kmò kehlingónu kuy yu kem tau kmoen ni? Yó góno e hkél kuy, hol ye mkél bè yó kem ngà là mdengen bè fedyan, tnaba le yó kem dumu le, mon le,

¹⁷ 'Deng me hningón mulu, ne lel me tembol, là kô ye dog madal. Ne deng me hningón modung, lel me lemanu, là kô ye dog langag.'

¹⁸ Ngem yó dém kkól Jan lem blóng ye," mon Jisas, "gel fasting se kun, ne là kô ninumen du kun yóm ninum lóbô. Okóm deng mom slón ye du, 'Tau wen malak du.'

¹⁹ Bè yóm deng kkól yóm Ngà Tau, gel mken se kun ne gel minum lómón se yóm kuy. Okóm mom senlón ye, gel mon ye, 'Ngem dé yóm tau yóó, bong kkenen, ne bong kinumen. Deng mom nitén swè yó kem tau gel mtuk bwis ne yó kem dumu tau gemsalà.' Ewenem," mon Jisas, "sana kegfanen bè klowil yóm tau mimón yóm khulung Dwata mit tau."

*Kudél Jisas yó kem tau là dog hegsel
(Luk 10:13-15)*

²⁰ Omin Jisas mudél kul yó kem tau bè yó kem benwu tehe gónohen gel mò du yó kem

dé hentaw ton gel nmoen, abay se là kô le hegsel, ne là kô knogol le du yó kem sidek gel nmò le.

²¹ Yó monen mò kul, "Angat tey tafak ye, yu kem tau bè Kurasin. Ne tey tafak ye se kuy, yu kem tau bè Bitsayda. Ke deng tehe ton yó kem tau là Ju le bè Tayal ne bè Sidon ni kem hentaw ton deng nmou lem blóng ye ni, ngem kà tódô le lemsek nes sakù, ne bnulus le kohù lówó le mò ilô yóm deng kehegsel le, ne yóm deng kkogol le yó kem sidek tehe gel nmò le.

²² Tódô tulónu kuy ktahuhé, sok kól yóm kdaw angat kkukum Dwata tau, botong kéng he yóm ktafaken yó kem tau là Ju le bè Tayal ne bè Sidon yóm angat ktafaken kuy.

²³ Dalang se kuy yu kem tau bè Kapérnaum. Ilóem kmon ye ke gefet bë longit yóm ali kehegeta ye knô ye. Ngem kà angat tódô tudà Dwata kuy elem lanaw ofi he. Ke deng tehe ton yó kem tau là Ju le bè yóm tehe benwu Sodom ekni yó kem hentaw ton nmou lem blóng ye ni, hol mou kun ne ke là hegsel le se kul, ne là kô genlà Dwata kul.

²⁴ Tódô tulónu kuy ktahuhé, sok kól yóm kdaw angat kkukum Dwata tau, botong kéng he yóm ktafaken yó kem tau bè Sodom yóm angat ktafaken kuy."

Yóm fasad Jisas ebè yó kem tau deng hem-tahu béléen

(Luk 10:21,22)

²⁵ Bè yóm keseyón le Jisas yó, tódô mni bë Dwata, monen, "Ó Mâ, uu se mogot longit ne tonok. Tey kdóyónu kóm, abay se deng wen heglibem bë yó kem tau laen dù tngónen, okóm bë yó kem tau wen tngón le, là kô heglibem du bélê le.

²⁶ Duhen yó se, Mâ, yóm kóm kóyô kehlan du."

²⁷ Omin Jisas bud mudél ebè yó kem gel lemólò du, monen, "Deng gotu hkem Mâ do yóm kdéen. Laen kô tau temngón du yóm Ngà Dwata, tek són yóm Maen. Ne là kô wen tau temngón du yóm Maen, tek són yóm Ngæna, ne tek són yó kem tau deng néléken mò gónohen hetngón du.

²⁸ Mógów ye ebélén dé, yu kem tau miteg lemwtó bë yóm keblat yóm gel nbô ye. Fen henwósú bélê ye yóm blat yó.

²⁹ Tles nbô ye dé yóm dou nbô, ne hol ye dmang bélén, abay se ganag nawahu, ne là kóe hegeta knô. Ke yó se kuy nmò, là kô ye na e bud miteg.

³⁰ Abay se tey mahil mit du yóm dou hwit kuy, ne là kóen blat yóm tles dou hbô kuy."

12

*Ktolok Jisas lan yóm Kdaw Kehegnô
(Mark 2:23-28; Luk 6:1-5)*

* **11:10** Malakay 3:1.

¹ Sotu kdaw bè yó, lemwót le Jisas ne yó kem gel lemolò du, mlan le hlalak yóm tniba, bede geblà bè yóm Kdaw Kehegnô. Ne tey kbitil yó kem gel lemolò du, yó góno le ma bungu halay mó nteb le.

² Timbow ton yó kem Farisi, mon le mó ke Jisas, "Tennelelem dé yó kem gel lemolò kóm, deng mom nulé le yóm hlau tekuy bè yóm Kdaw Kehegnô yóm nmò le yó."

³ Bnalà Jisas lu, monen, "Deng hónô senfala ye yóm tehe nmò Dabid ne yó kem kun tau bè yóm tehe kbitil le.

⁴ Tódô husek bè Gónô Dwata Dabid, ne nwahen yóm mambang deng blay le ebè Dwata, ne ominen mken du dalang se yó kem kun tau. Blaem bè yóm hlau tekuy, là kóen hyu kken tau hkawang du yóm mambang yó, tek són yó kem gel demsù ebè Dwata gel mken du. Ewenem, là kô duón Dwata du kul yóm kken le du.

⁵ Ne sotun," mon Jisas, "deng hónô senfala ye snéen bè yóm tehe snulat Musis gbak ebè yó kem tau gel demsù ebè Dwata. Bè yóm Kdaw Kehegnô, tódô henlel le mó nmò bè Gónô Dwata se kul, okóm là se kô duón Dwata du kul.

⁶ Tódô tulónu kuy, deng wen kól lem blóng ye yóm mfasang senta yó kem dê hlolò le kuy bè Gónô Dwata.

⁷ Wen yóm monen bè Sulat Dwata, 'Keskodú dé yóm hol nýóu bélén ye, là kô dsù du.*' Ke deng tngón ye lanen yóm udél Dwata ni, là kô ne ye e tódô hensalà yóm tau laen dù bang salaen.

⁸ Yóm Ngà Tau, du se wen kwalisen fen tmolok du kuy yóm hyu mó du bè yóm Kdaw Kehegnô."

Kkk Jisas des bè Kdaw Kehegnô (Mark 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹ Omín Jisas bud lemwót bè yó, ne hlós ebè yóm góno le gel stifun yó kem Ju.

¹⁰ Wen sotu tau nô bè yó kimoy doli sigelen. Ne wen se kem dumu tau nô bè yó mebel le lan le dmuón ke Jisas, mon le mó du, "Gsalà bè yóm hlau tekuy kô yóm hkó des bè yóm Kdaw Kehegnô?"

¹¹ Bnalà Jisas se lu, monen, "Tedu kmò ye du se kuy ke kulel kebtangen lem sol ngelelem yóm ubiha ye bè Kdaw Kehegnô, là henmung nalu ye du kô?

¹² Milud he yó dum tau, abay se bong muhen senta yóm ubiha. Yó góno mon, là gsalà tekuy du yóm kut hlau ke wen tau tnóbóng tekuy bè yóm Kdaw Kehegnô."

¹³ Omin Jisas mudél ebè yóm tau kimoy sigelen yó koni, monen mó du, "Bentolem sigelelem." Ne tahu se, bentolen, hol lómón ke laen dù tehe desen, lómón yóm dolihen.

¹⁴ Okóm yó kem Farisi, tódô le gotu lemwót, ne sensatul le yóm kmò khatay le ke Jisas.

Yóm tau kun nélék Dwata

¹⁵ Tódô tngón Jisas yóm tó khatay le du, yó góno tmagak yóm benwu yó. Tey dê tau bud lemolò du, ne gotu hkóhen des yó kem tau semlaw.

¹⁶ Ne tey kget kehlauhen kul anì là tulón le du bù dumu tau yóm deng nmoen bélén le.

¹⁷ Bè nim nmò Jisas ni, deng góno döhö yóm tehe udél Dwata deng tulón yóm sotu tu-god Dwata ekni boluyen Isaya, yóm monen,

¹⁸ "Ni se yóm tau tóbóng lówóhu, yóm deng néléku.

Tey bong nawahu du, ne tey kligalu bélén.

Angat tódô suu bélén yóm dou Tulus, ne angat hegلالagen bè yóm kdéen tau yóm ktedeng kogotu kukum.

¹⁹ Là kô yó du gungol ye bélén ke mit sgés bë kem dumu tau, duhen ke gel heté.

Ne là kô gungol ye du htétel bë góno wen.

²⁰ Bè yóm któbóngen tau, là kô tennù tenfoken du yóm hulu deng metngü, ne là tennù hnayaten du yóm solok sónmoen mudof.

Okóm henlelen yóm któbóngen kul efet hol gfan yóm kukum tedeng nogoten.

²¹ Bélén góno ngelele nawa yóm kdéen tau.*

Kemgis Jisas senta Seitan (Mark 3:20-30; Luk 11:14-23)

²² Ne ominen wen sotu tau nit le ebè Jisas, tau butô lelen umew lemwót bè yóm tulus seitan malak du. Tódô hdó Jisas yóm malak du, ne tódô gudé se yóm tau, ne bud mton.

²³ Ya tey ketnga le du yó kem tau sbung bë yó, mon le, "Déke ni yóm mon le semfu gu bë yóm tehe Dabid."

²⁴ Timbow gungol yó kem Farisi nim mon le ni, mom mon le, "Là kô yó du. Kaem Seitan yóm htulus du yó, yakà són du Seitan kul ogot yó kem tulus sidek."

²⁵ Tódô tngón Jisas yóm nô lem hendem le, ne yó góno mon du mó kul, "Yóm benwu tendo mesgóló nawa tauhen, ne ke sónmò le sfatay, angat meglà. Balù yóm sotu gmónô, ke là ssotu nawa le, ne ke sónmò le sfatay, angat le tódô seglef."

²⁶ Duhen yó, ke sónmò le sfatay yó kem tau nogot Seitan, deng mesgóló ne nawa yó kem tau nogoten, ne yó se angat góno le meglà.

²⁷ Ke mon ye lemwót bè Seitan yóm kehdóhu tulus sidek, wen snólóku bélén ye. Tedu se góno lemwót yóm kehdó le tulus seitan yo kem gel lemolò kuy? Tau du de gel htulus kul? Ke là lemwoón bè Seitan

* 12:7 Husiya 6:6. * 12:21 Isaya 42:1-4.

yóm kul kegbek hdó tulus sidek, yó se góónón gdilô yóm ksalà kehedem ye.

²⁸ Là kóen na a lemwót bë Seitan yóm kehdóhu tulus sidek, okóm tódô lemwót bë yóm kehtulus Dwata do yóm kegbeku mó du. Ne ni góón ye temngón du yóm deng kkólen lem blóng ye yóm kogot Dwata tau.

²⁹ Yóm kul ogot yó kem tulus seitan,” mon Jisas, “hol lómón yóm tau kemgis. Laen kô dù tau gusek elem góónén na a ma yó kem kimuhé ke là nan gna nfét du yóm tau kemgis yó. Ke deng gféten, yó he kegwahen yó kem nýónen lem góónén. Hol lómón yó se yóm deng nmou bë Seitan.

³⁰ Yóm tau là mungen do, hnohonon ou. Yóm tau là tmóbóngen do semtifun yó kem tau, deng du se fen semkla kul.

³¹ Yó góónóhu mon du mó kuy, hnifót Dwata yóm tau balù kihu salà nmóen, ne balù kihu udélen sidek gbak ebéléen. Okóm là kô hnifóten du ke sidek kbaken ebè yóm Tulus Dwata.

³² Ne hnifót Dwata yóm tau ke sidek kbaken ebè yóm Ngà Tau. Okóm là kô hnifóten du ke sidek kbaken ebè yóm Tulus Dwata. Ke yó nmò yóm tau, laen kô tul kkóhen tahan yóm salaen yó.”

*Dilô bë kbunguhen yóm koyu
(Luk 6:43-45)*

³³ Bud mon Jisas mó kul, “Yóm koyu hyu, hyu se kbunguhen. Ne yóm koyu sidek, sidek se kbunguhen. Tódô ket koyu mungu, sal dilóem bë kmò kbunguhen ke hyu duhen ke sidek.

³⁴ Ya nim yu kem tau, knawa ye ulal. Yó góónón sidek kebkó ye, abay se hono sidek yóm nô lem hendem ye. Yó se nô lem hendem yóm tau, yó se sut bë sumóngen.

³⁵ Yóm tau hyu, hyu kebkóhen lemwót bë yóm hyu gel suen lem hendemen. Yóm tau sidek, sidek kebkóhen lemwót bë yóm sidek gel suen lem hendemen.

³⁶ Tódô tulónu kuy,” mon Jisas, “bë yóm kdaw kkukum Dwata tau, angat gotu snólóken bélê le yóm kdéen deng tehe gel benkó le laen dù muhen.

³⁷ Yakà lemwóten bë yóm tehe gel benkó ye góón Dwata lemwót kmukum kuy, ke angat tnafaken yu duhen ke là.”

*Tô hmò le ke Jisas yóm hentaw ton
(Mark 8:11,12; Luk 11:29-32)*

³⁸ Ne wen bë yó kem tmolok hlau ne bë yó kem Farisi mudél ebè Jisas, mon le, “Ó Sér, kóyó me ke moi kum yóm hentaw ton.”

³⁹ Bnalà Jisas se lu, monen, “Tey sidek yó kem tau kmoen ni. Balù udì ke wen nawa ye ebè Dwata. Móyô ye kô ke wen hentaw ton nmou lem blóng ye? Laen kô dù bud nmou ne. Tek són nmou lem blóng ye, són yóm hentaw ton tehe ton le bë Juna ekni, yóm sotu tehe gna tugod Dwata.

⁴⁰ Bè yóm tlu buteng Juna nô lem blutut yóm tey úton bong lem mohin, yó hnigaden yóm tlu butengen angat nô lem lebeng yóm Ngà Tau.

⁴¹ Bè yóm kdaw angat kkukum Dwata tau, tódô le sbung mdà bë yó se kul yó kem tau là Ju le lemwót bë Ninibi, ne angat nsel le yu. Anam yó ne, tek olo Juna he yóm tehe hetngón du kul yóm udéi lemwót bë Dwata, ewenem yó, sana kehegsel le, ne tódô tna-gak le yóm sidek gel nmò le. Ne deng wen yóm mkay senta Juna deng kólem blóng ye bë ni, okóm deng mom henda ye.

⁴² Bè yóm kdaw angat kkukum Dwata tau, angat mdà bë yó se kun yóm tehe libun boi là Juhé lemwót bë benwu Siba, ne nselen yu. Tehe gloken milo lemwót gu bë kun benwu là sekna lanen na a hemklingu ke Selumun, yóm tehe sotu tau hol geta bélê tekuy ekni, yóm alì hulung hmau. Ne deng wen ne yóm mkay senta Selumun deng kólem blóng ye bë ni, okóm deng mom henda ye.”

*Bud kesfulékyóm tulus seitan ebè yóm tau tehe nalaken
(Luk 11:24-26)*

⁴³ “Ke deng mdó bë yóm tau yóm tulus seitan gel malak du, yó lanen semibet gu lem bnes mebel góón e hegñó. Okóm ke laen dù bang tonen,

⁴⁴ yó mon yóm tulus seitan yó, ‘Na bud mulék dé ebè yóm tehe góónóhu lemwót.’ Tahu se. Bè yóm kkólen bë yó, tódô tonen laen kô dù nô du, deng mólos, ne minggel kestifesen yóm tehe góónóhen nô yó.

⁴⁵ Ominen na tódô bud lemwót, nan e nangay hitu dumuhen bud nô bë yó, bede yóm alì sidek egem le sentahen. Tikóng le deng kó, tódô le husek bë yóm tau góón le nô. Yó góónómon, mom mkay senta yóm gna tehe alì ksídeks kegnómen du. Lómón yó se yóm angat gfà le yó kem tau gel mó sidek nim kmoen ni.”

*Kebel le ke Jisas le yéen ne kem twolihen
(Mark 3:31-35; Luk 8:19-21)*

⁴⁶ Bè yóm tolo lel Jisas mudél ebè yó kem tey tau sbung ebéléen, sut le se bë yó le yéen ne yó kem twolihen, tò le móyô stulón du, okóm olo le tódô mdà bë lewaen.

⁴⁷ Ne wen tmulón du ke Jisas, monen, “Tu dé le yéem ne kem twolihem, mdà le bë lewà, móyô le stulón kóm kun.”

⁴⁸ Mom yó balà Jisas kul, monen, “Wen se dumu yéu, ne wen se dumu twolihu.”

⁴⁹ Ominen yó temdok ebè yó kem tau gel lemólò du, monen, “Ngem ni kem tau nii, hol lómón ke yéu ne hol lómón ke twolihu.”

⁵⁰ Abay se yóm tau mímón yóm kun kóyó Mà bë longit, hollómón ke twolihu ne libunu ne yéu.”

13

*Yóm hlingón bë yóm tau smohul
(Mark 4:1-9; Luk 8:4-8)*

¹ Bè yóm kdaw yó, lemwót bë góñô Jisas, mógów etu bë kíll yóm lanaw, ne myón ne tmolok bë yó.

² Ya tey tau genged bud stifun ebéléen. Botong lemwót Jisas motun eta yóm ówóng, ne bë yó góñón myón. Fen le nô bë kíll lanaw kul yó kem tey tau wen.

³ Tey dê tulónen kul, bede sal hlanen bë hlingón, monen, "Wen sotu tau nan e sohul bnéken bë dnaduhen.

⁴ Bè yóm ksohulen du, wen se temsik ebè lan, ne sut yó kem onuk koyu, ne tódô gotu tnukô le.

⁵ Wen se sohulen gdek elem lusok botu ebè yóm góñón laen hol tonoken. Là kóén legen deng sana tmowok, abay se là mfól tonoken.

⁶ Okóm timbow sut kdaw bë yóm deng ktowoken, tódô kendel menes, abay se monem là holen ngeleml dolilen.

⁷ Ne bud wen se sohulen gdek e talak yóm góñón angat mfól kluon. Ne tmowok se, tódô mung senok bë yó kem kluon, okóm deng mom limes kun yóm ngà towok halay lem blóng le.

⁸ Okóm wen se sohulen gdek ebè góñón hyu tonok. Timbow gefet, ya tey kfól bunguhen. Wen se kanguyen mungu lematu, wen se mungu nem folò, wen se mungu tlù folò."

⁹ Omin Jisas bud mon du mó kul, "Yóm tau wen klinguhen, hol hmungol."

Yóm góñô Jisas gel hmingón du yóm kem gel toloken kul

(Mark 4:10-12; Luk 8:9,10)

¹⁰ Kogolen bë yó, mógów le ebè Jisas yó kem gel lemólò du, wen snólók le béléen, mon le, "Moen de ke gel hningónem yóm gel ktolokem yó kem tau?"

¹¹ Bnalà Jisas se, monen, "Wen yóm là heglibe Dwata du bë kem dumu tau bë yóm kmò kogoten tau, okóm deng hegliben bélê ye."

¹² Yóm tau ke wen deng gwahen, angat tendo bud gel tennù Dwata béléen anì hol mdengen yóm gwahen. Okóm yóm tau là suen du lem hendemen yóm deng gungolen, balù yóm udì tehe tngónen, angat bud kó Dwata béléen.

¹³ Yó góñóhu na gel hmingón du yóm gel tulónu kul, abay se bë yóm kton le du, là kó dog dilò le du. Ne bë yóm kungol le du, là kó dog glileb le du.

¹⁴ Yó deng góñón dohò yóm tehe mon yóm sotu gna tugod Dwata ekni boluyen Isaya,

'Anien he ke gungol le, là kó glileb le du.
Anien he ke ton le, là kó dilò le du.'

¹⁵ Abay se là móyô le dmang ni kem tau ni, deng mom nseng le klingu le, deng le mom hidong.

Ke bë le nmò yó dum yó, dilô le yóm gel ton le ne glileb le lanen yóm gel gungol le.

Ngangen ne efet le mimón béléu,' mon Dwata, 'ne gotu hnifótú yó kem salà le.*'

¹⁶ Okóm kuy tey hyu," mon Jisas, "abay se dilô ye yóm gel ton ye, ne tngón ye lanen yóm gel gungol ye.

¹⁷ Tódô tulónu kuy ktahuhen, tey dê kem tehe tugod Dwata ekni dalang se yó kem dumu tau Dwata, gel tò hendeen le mtón du yóm kuy deng ton nim kmoen ni, okóm là kò ton le du. Tô hendeen hnungol le se kul yóm kuy deng gungol ni, okóm là kô gungol le du."

Hnigad yóm tau smohul

(Mark 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ "Ni hnungol ye," mon Jisas, "yóm lan yóm hningónu yó koni bë yóm tau smohul.

¹⁹ Ke wen tau mungol du yóm tulón bë kmò kogot Dwata tau, ne là dog hendelem le du lanen, hol lómón ke yóm bnék temsik ebè lan. Tódô sut Seitan, nwahlen bélê le yóm udél deng gungol le.

²⁰ Bong yóm bnék gdek elem lusok botu, hol lómón ke yó kem tau hmungol yóm Udél Dwata, ne tódô kendel hentahu le, ne tey ktimu óyô le du.

²¹ Okóm là kóén dmolil, tek likót le tò hemtahu. Timbow wen gfà le duhen ke wen hlayam sut bélê le lemwót bë yóm tò kehtahu le, tódô kendel gkogol le yóm tò kehtahu le yó.

²² Bong yóm bnék gdek elem yóm angat góñón mfól kluon, hol lómón ke yó kem tau hmungol du yóm Udél Dwata, okóm dê bnukù nawa le bë klowil le, ne gfét nawa le bë kebel le kendengen le. Yó góñón limes yóm kehtahu le, ne laen kó dù bunguhen.

²³ Okóm yóm bnék gdek ebè góñón hyu tonok, hol lómón ke yó kem tau hmungol du yóm Udél Dwata, ne glileb le. Tey kbungu le kul, wen se mungu lematu, ne wen se mungu nem folò, ne wen se tlù folò."

Yóm hlingón bë yóm kluon gbol lem halay

²⁴ Bud wen hningón Jisas bélê le, monen, "Yóm kogot Dwata tau, lómón yóm tau na a smohul yóm bnék hyu bë dnaduhen.

²⁵ Sotu kifu bë yó, igò le lemga tungó yóm kdé le, tódô sut yóm hohon yóm tau fun dnadu nan e bud nulit sohul bë dnadu yóm lem kluon, ominen bud mulék.

²⁶ Ne ominen tmowok yóm halay, ne tmowok se kun yóm lem kluon. Timbow

* 13:15 Isaya 6:9,10.

deng nbuten mosò yóm halay, yó he kdilô le du yóm kluon deng gbol lemen.

²⁷ Timbow ton yó kem tau gel mò nmò bê yóm tau fun dnadu yó, omín le kendel móggow ebéléen, ne mon le mò du, ‘Ó Sér, igoen se tey tilob yóm bnék sohulem bê dnaduhem, moen se tu du ke wen gbol lemen?’

²⁸ Bnalà yóm tau fun dnadu, monen, ‘Yóm tau hmohon do mò du yóm yó.’

Ne mon yó kem tau mò nmò béléen, ‘Tedu kmò me du du? Gotu kendut me kô yóm deng gbol bê yó?’

²⁹ ‘Tagad he,’ mon yóm tau fun dnadu, ‘déke mom gomong gekdut ye yó dum halay.

³⁰ Na ye tódô hbungu lemen he yó kem halay. Sok kól bê angat kutahu du, gna hekdutu yó kem tau muta yó kem kluon yó, gotu benkes lu ne ntem le. Omin yó he muta yó kem halay, ne omin ye mogut kul ebè fol.’

*Yóm hlingón bê yóm lem hulu alì lemnek
(Mark 4:30-32; Luk 13:18,19)*

³¹ Ne bud wen sotu hningón Jisas bélê le, monen, ‘Yóm kogot Dwata tau, hol lómón yóm lem hulu deng hulu yóm sotu tau bê tribahen,

³² yóm lem hulu alì lemnek bê kdéen. Okóm ke deng tmowok yóm huluhen yó, tey bong, ne baling koyu, ne gotu le smala gu te hangahen yó kem onuk koyu.’

Yóm hlingón bê yóm bulung henok mam-bang

(Luk 13:20,21)

³³ Ne bud sotu hningón Jisas bélê le, monen, ‘Sotu gónó tekuy e hmingón du yóm kogot Dwata tau, hol lómón ke yóm libun mò mambang. Balu tek udi bulung henok boolen bê yóm tey arina deng hnfééen, botong gbeken henok du yóm kbongan.’

*Gel hlan Jisas bê hlingón yó kem tulónen
(Mark 4:33,34)*

³⁴ Kdê yó kem tulón Jisas yó kem tey tau sbung, sal gel hlanen bê hlingón. Laen dù tulónen kul ke là hningónen du.

³⁵ Ni se deng gónón dohò yóm udél yóm sotu tau tugod Dwata eksi, yóm monen, ‘Angat gel hningón yó kem gel tulónu kul. Angat tulónu kul yó kem tehe là deng tngón le du lemwót bê hol kbut benwu.’*

Tennef yóm kluon gbol lem halay

³⁶ Kewót Jisas bê yó, tnagaken yó kem tey tau wen, omínen husek elem gónô. Moggow le ebéléen yó kem gel lemòlò du, ne mon le mò du, ‘Tulónem kum kun lanen yóm hningónem bê yóm halay wen kluon gbol lemen.’

³⁷ Tahu se, tulón Jisas kul, monen, ‘Yóm tau sohulen yóm bnék hyu bê dnaduhen, duhen yóm Ngà Tau.

³⁸ Ne yóm dnadu, hningónen yóm klaman-gen benwu. Ne yóm bnék hyu yó, duhen yó kem tau deng nogot Dwata. Yó hningón yóm kluon gbol lemen, duhen yó kem tau deng nogot Seitan.

³⁹ Ne yóm hohon smohul du yó, duhen Seitan. Yóm deng kgefet yóm halay, hningónen yóm hol són kdaw. Ne yó kem tau muta, duhen yó kem hoggow Dwata gu bê longit.

⁴⁰ Bè yóm kekdut le yó kem kluon gbol lemen, ne yóm ktem le kul, hol lómón yó se yóm angat kmoen bê yóm hol són kdaw.

⁴¹ Angat dök yóm Ngà Tau yó kem hoggówen gu bê longit anì gotu kó le yó kem kdéen tau gel mit kem dumu le mò sídek, dalang se yó kem dumu tau gel mò sidek, gotu kó le lu.

⁴² Gotu tudà le lu elem lanaw ofi. Ditu góón le heslaf dmumu mkik, ne sembéhé kakin.

⁴³ Okóm kul yó du kem kun tau Dwata, hol lómó angat keslinang le mata kdaw ke sok le deng kól ditu bê yóm benwu nogot Mâ le bê longit. Yóm tau wen klinguhen, hol hmungol.’

Yóm hlingón bê yóm kimu labi

⁴⁴ ‘Sotu gónó tekuy e hmingón du yóm kogot Dwata tau,’ mon Jisas, ‘hol lómón ke yóm kimu labi deng tódô ton yóm sotu tau talak yóm dnadu, yóm kimu tehe lebeng yó kem tau gnan ekni. Bè yóm ktonen du, bud lebengen se kun. Ya tey kligalen mulék. Tódô gotu himot hbaluen yó kem kdê nô béléen anì geblihen yóm tonok gónón mton yóm kimu labi.’

Yóm hlingón bê yóm kimu libun boluyen pérlas

⁴⁵ ‘Sotuhen,’ mon Jisas, ‘sotu gónó tekuy e hmingón du yóm kogot Dwata tau, hol lómón ke yóm sotu tau mebel yóm kimu libun alì mebtés boluyen pérlas.

⁴⁶ Timbow wen tonen sotu alì tilob, omínen mulék, ne gotu himot hbaluen yóm kdê kendengenen anì geblihen yóm pérlas tonen yó.’

Yóm hlingón bê yóm huket

⁴⁷ ‘Sotu bud gónó tekuy e hmingón du yóm kogot Dwata tau,’ mon Jisas, ‘hol lómón ke yóm huket tudà le e talak lanaw, ne tey dê kay utón él tawanen.

⁴⁸ Timbow deng hnok yóm huket, omin le demoyul du ete kembu. Yó nmò le, sentólóng le yó kem utón tawan huket le. Lemwót yó kem utón hyu, sù le lu lem timbà. Ne fen gotu bot le yó kem utón sidek.

⁴⁹ Hol lómón yó se mò kmoen sok kól bê yóm hol són kdaw. Lemwót yó kem hoggow

Dwata gu bë longit, gotu sentólóng le yó kem tau gel mò du yóm hyu bë yó kem tau gel mò du yóm sidek.

⁵⁰ Yó kmò le yó kem tau sidek nmò le, gotu tudà le lu elem lanaw ofi. Ditu góno le alì heslaf dmumu mkik, ne sembhéhé kakim."

Yóm hlingón bë yóm kimu labi ne kimu lomi

⁵¹ Snólók Jisas bë yó kem gel lemolò du, monen, "Gotu glibe ye kô lanen ni kem hningónu ni?"

Mon le se, "El, Sér, glibe me."

⁵² Bud mon Jisas, "Yóm tau gel tmolok hlau gnan, ke deng gfi bë kogot Dwata tau, hol lómón ke du yóm tau wen kimu labihen, ne wen kimu lomihen deng denfélén bë góno mò gónohen gel ma yóm wen muhen du."

Kekbê le ke Jisas bë Nasarit, yóm hol kun benwu

(Mark 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Timbow deng gotu deng ktulón Jisas du kul ni kem gel hningónen ni, ominen lemwót bë yóm benwu yó, bud mulék ebè hol kun benwu.

⁵⁴ Yóm kkólen bë yó, tódô na a tmolok bë yóm góno le gel stifun yó kem Ju. Ya tey ketnga le du yó kem tau hmungol du, mon le, "Gónón ma du ketngónen tmolok nim tau ni? Ne góno lemwót yóm ktulusen mò du yó kem hentaw ton gel nmoen?

⁵⁵ Igogen se du ngà yóm tau gel mò góno. Ne igò sem Midi du yóm yéen. Ne du se twogu le Jím ne Jusif ne Simun ne Judas.

⁵⁶ Ne yó kem libunen, nô le gu bë ni. Gónón lemwót de yóm tey khulungen nim tau ni?"

⁵⁷ Ne yó se góno le kembé du.

Mon Jisas mò kul, "Yóm tugod Dwata, laen kô dù madat du bë yóm hol kun benwu. Dalang se yó kem hol kun fes lówó, là kô nadat le du. Tek són yó kem dumu tau bë tólóng benwu madat du."

⁵⁸ Lemwót bë yóm là kehtahu le du, là holen wen hentaw ton nmò Jisas bë yó.

14

Kegbelen bë nawá Hirodyóm tehe kehfayen ke Jan gel mabtays

(Mark 6:14-29; Luk 9:7-9)

¹ Bë yóm kdaw yó, gefet bë Hirod yóm gubérnor bë Galili, yóm gel nmò Jisas.

² Bë yóm kungolen du, monen mò yó kem tau smugung bélén, "Deng duhen yó se yóm Jan tehe gel mabtays, deng bud mowil. Yó góno wen ktulusen gembek mò du yó kem hentaw ton gel nmoen."

³⁻⁴ Yó góno Hirod mon du yóm yó, abay se du yóm tehe hekfô ke Jan, lelen hfét du, ne heblangguen. Yó góno mò du bélén yóm yó, lanen tehe mólów du bë yóm tehe kalawen ke Hirudiyas, yehen yóm twolihen

boluyen Filip. Tehe gel monen mò ke Hirod, "Deng nuléhem yóm hlau tekuy yóm kalawem yehen twolihem yó."

⁵ Bë yóm kungol Hirod du yóm udél Jan yó, hol kóyóen ke tō kendel hfatayen Jan, okóm likò bë yó kem Ju, abay se dilô le hol tugod Dwata yóm Jan.

⁶ Ni se tehe kmoen yóm katay Jan. Bë yóm tehe kkó yóm kdaw gel kehlígal le du yóm tehe ksut Hirod, hadal le yóm ngà Hirudiyas libun lem blóng yó kem tey tau deng sbung bë yó. Ya tey kehyu nawa Hirod.

⁷ Wen fasaden yóm ngà madal yó, monen, "Balù kihu nýoém, blayu kóm." Glokenスマラ bélén he.

⁸ Lemwót se yóm ngà, snólóken bë yéen ke tedu yóm hnihan bë Hirod. Ne yó mon yéen mò du monem mò ke Hirod, "Kulu Jan dé blayem do, hyónem do te huyów."

⁹ Timbow gungol Hirod yóm yó, ya tey sidek kegbeng lemen. Okóm lemwót bë yóm deng safaa bë yóm ngà yó, lel le mungol du yó kem tey tau wen bë yó, yó gónoñ tódô hemlus du bélén yóm hnihan.

¹⁰ Tahu se, tódô heklengen lihol Jan lem blanggù.

¹¹ Omin le mit kuluhen ne hyón le te huyów, blay le bë yóm ngà libun. Ne lemwót se kun, blayen ke yéen.

¹² Lemwót lówó Jan, fen nwa yó kem gel lemolò du, ne lebeng le. Timbow deng kebeng le du, omin le mógoebè Jisas, tulón le du kdéen.

Kehken Jisas yóm limu libu kem logi
(Mark 6:30-44; Luk 9:10-17; Jan 6:1-14)

¹³ Bë yóm kungol Jisas du yóm deng glumfak Jan, kewót le bë yó són lu smakay ówóng etu fatu lanaw bë yóm gónoñ tinof. Ne e gungol yó kem tau yóm kewót le Jisas yó, tódô le lemwót se kul gu bë kul benwu, gotu le tmonok mentad hilol lanaw na le e lenebet Jisas.

¹⁴ Timbow dmuung le Jisas, tódô tonen yó kem tey tau wen deng gna ebè yó. Ya tey kkóduhen kul, gotu hkóhen yó kem des le.

¹⁵ Timbow deng kimel, mógoebè Jisas yó kem gel lemolò du, mon le, "Deng kimel ne ni, lelen là moni bë tau nim benwu ni. Dókem lu dé ni kem tey tau ni ebè tu kem benwu hmíol anì na le e bemli ken le."

¹⁶ "Omin he," mon Jisas. "Tódô yu ne hemken kul."

¹⁷ Mon le se, "Ê, són nô bélê me bë ni, tek són limu botù mambang ne lewu tedek utón él."

¹⁸ "Nit ye edini kun," mon Jisas.

¹⁹ Tahu se. Omin Jisas gotu hyón yó kem tau bë yóm gónoñ ukol bnes. Ne nwahlen yóm limu botù mambang ne lewu tedek utón él, ne temngel ebè longit, mni bë Dwata. Ominen kembéng yóm mambang,

ne oguhen yó kem gel lemolò du anì sagid le ebè yó kem tau.

²⁰ Tódô kdé le se gotu mken ne gotu le bsow. Timbow deng kken le, gotu sentifun yó kem gel lemolò ke Jisas yóm lukas ken le, botong sfolò lewu abi.

²¹ Yó kwen kem logi mken, botong limu libu. Là homong nsó le du kem libun ne kem ngá.

*Kogów Jisas te él
(Mark 6:45-52; Jan 6:15-21)*

²² Kogolen bë yó, gotu hotun Jisas elem ówóng yó kem gel lemolò du, hegnaheñ lu efatu lanaw, ominen yó hulék yó kem tau.

²³ Timbow le deng gotu lemwtó, lemwtó se ke Jisas kun elem bulul tek sotuhen lanen na a mni bë Dwata. Ngangen nô bë yó lem bulul efet kifu tek sotuhen.

²⁴ Blaem yóm ówóng snakay yó kem gel lemolò du, deng kól talak lanaw. Ya tey keglayam le nan e senlong lu yóm tey lenos bong.

²⁵ Song sut bélê le Jisas deng móyón mwas, tódô móggów ta él ebélê le.

²⁶ Bè yóm kton le du yóm kogówen ta él, ya tey sidek klikò le, ofo kul mon du ke busaw. Botong le gotu lemangat.

²⁷ Omin Jisas kendel mudél ebélê le, monen, "Hgel ye nawa ye dé. Ou ni. Bè ye abay klikò."

²⁸ Hebko se ke Pitér, monen, "Ó Sér, ke tahu uu se yó, hógówem o edyó kun ta él."

²⁹ "Géhéli sen," mon Jisas.

Mung tódô kekmó Pitér ta yóm ówóng le, tódô móggów ta yóm él etu bë Jisas.

³⁰ Okóm timbow gnónem yóm tey kgel yóm lenos, tey sidek klikoen, ne tódô sen-gengen se tó lemneb elem él. Ne botong gdawaten Jisas, monen, "Tnóbóngem o, Sér."

³¹ Omin Jisas kendel kemfô du bë sigen, monen, "Tey udì kehtahuhem nim uu. Moen du ke megewu nawam do?"

³² Ne omin le motun elem yóm ówóng, ne tódô teflok se yóm lenos.

³³ Yó kem dumu gel lemolò ke Jisas nô lem yóm ówóng yó, botong tud le bukol le bë soluhen, mon le, "Tahu uu se yóm Ngà Dwata."

*Kkó Jisas des yó kem tau bë Ginésarit
(Mark 6:53-56)*

³⁴ Ngang le mówóng efet le dmuung fi fatu yóm lanaw bë yóm benwu boluyen Ginésarit.

³⁵ Bè yóm kkól le bë yó, tódô kendel dilô le se Jisas yó kem tau bë yó, ne omin le gotu hetngón du bë yó kem benwu hmilol yóm deng kegdek Jisas bélê le. Tahu se, gotu nwit le ebè Jisas yó kem tau gemnóm des bélê le.

³⁶ Henkodu le béléen baluen ke olo le gemdù kilil nesen yó kem tau gemnóm des. Tahu se, tódô kdéen tau gotu mdù nesen, tódô le gotu bud hyu.

15

*Yóm tolok kem tau gnan
(Mark 7:1-13)*

¹ Ne wen kem Farisi ne yó kem gel tmolok hlau móggów ebè Jisas, lemwtó le bë syudad Jirusalim. Wen snólók le béléen, mon le,

² "Moen de kul yó kem gel lemolò kóm ke là lolò le du yó kem hlau yó kem tehe fù tekuy ekni? Là dog le na molob tdko gu laan le là deng mken."

³ Bnalà Jisas se lu, monen, "Wen se do snólók bélê ye. Moen se kuy du ke là lolò ye du yóm hlau Dwata, mom yó lolò ye yóm hlau lenbù nmò ye?"

⁴ Igò Dwata se mon du bë Sulaten, 'Nadatem maem ne yéem.' Ne sotuhen, 'Yóm tau ke sidek kbaken ebè maen ne yéen, tódô hnayat kmò du.*

⁵ Okóm yóm kuy gel tolok," mon Jisas, "là kóen sidek kun ke mon te bë kem tuha tekuy, 'Yóm tó blayu kuy, deng mom blayu ke Dwata.'

⁶ Bè yóm ktolok ye yó, là kóen sidek ke là bud nadat te kem tuha tekuy. Ni se góónón gfan yóm klaen dù mu ye du yóm hlau Dwata. Són lolò ye yóm kuy hlau lenbù nmò.

⁷ Tey tau hemtedeng knô nim yu. Deng yu se góónón e gbak yóm tehe udé Isaya, yóm monen,

⁸ "Són bë sumóng góónó le madat do ni kem tau ni, mon Dwata, okóm yóm nawa le tey mayuk bélêu.

⁹ Laen kô dù muhen yóm gel ktaba le ebélêu, abay se són hlau lenbù nmò tau yóm gel tolok le, okóm bë ktolok le du, hol lómón ke hlau lemwtó bélêu."*

*Yóm góónón là mólos bë Dwata yóm tau
(Mark 7:14-23)*

¹⁰ Ne bud senbung Jisas ebéléen yó kem tey tau wen, monen mò kul, "Ni hol hnungol ye anì tngón ye.

¹¹ Là kóen lemwtó bë yó kem kihu sungit yóm tau mit du là mólos bë Dwata. Okóm yó mit du là mólos, duhen yóm sidek kebkó gel btang bë sumóngen."

¹² Kogol yóm kudél Jisas yó, móggów le ebéléen yó kem gel lemolò du, ne mon le mò du, "Tey sidek kebut le kóm yó kem Farisi tu koni lemwtó bë yóm monem ebélê le."

¹³ Ne bnalà Jisas lu, bede hningónen, monen, "Yóm hulu là kun hulu du yóm Mâ bë longit, angat tódô kenduten.

¹⁴ Tódô bayà ye lu yó kem Farisi yó. Hol lómón ke tau le butô tó nalak le kem dumu le butô. Ke salak honon butô, kaem angat le gotu geblos elem sol."

¹⁵ Omin Pitér mudél ebè Jisas, monen, "Tulónem kum dé lanen yóm deng monem là mólós yó koni."

¹⁶ Mon Jisas se, "Ilóem laen deng tngón ye kô kuy senta yó kem dumu tau?"

¹⁷ Là tngón ye du kô balù kihu sungit yóm tau, tódô hlós elem blututem, ominen yó bud gel lemwà gu lem lówóhen.

¹⁸ Okóm yóm sidek kebkó gel btang bë sumóng yóm tau, hono lemwoit lem hende-men, ne yó se mit du là mólós bë Dwata.

¹⁹ Kdê yó kem nmò sidek, hono lemwoit bë kehedem tau, lómón yóm monok, ne mdà yehen, ne mò samuk, ne mnagaw, ne mò keng, ne yóm tódô gel semtulón dumu tau.

²⁰ Yó se yó kem nmò góno tau là mólós bë Dwata. Tek élél yóm là na kolob tdkog gu laan là deng mken."

*Kehtahu yóm sotu libun là Juhen
(Mark 7:24-30)*

²¹ Bud kewót Jisas bë yó, hlós ebè yóm benwu moni bë Tayal ne Sidon.

²² Timbow le kól bë yó, wen sotu libun là Juhen lemwoit bë yó móggóebéléen, libun semfu gu bë tau Kanan. Tódô hgelen udélen tmaba ke Jisas, monen, "Ó Sér, sfu tehe Dabid, hol knoduhem ou. Wen yóm ngau libun lengel matahen, ne tey sidek kehlayamen du yóm gel malak du."

²³ Okóm bà sekteb ke bnalà Jisas. Omin le móggóebéléen yó kem gel lemolo du, mon le mò du, "Yake tódô hulékem yóm libun yó, sónmoen tendo hebnes huli tekuy."

²⁴ Omin Jisas mudél ebè yóm libun, monen, "Tek són ebè yó kem tau Israél góno Dwata e hogów dou, yakà mkéle bë yó kem ubiha tabag."

²⁵ Okóm tódô hegluduk bë ti Jisas yóm libun yó, monen, "Hol tnóbóngem o sen, Sér."

²⁶ Bud bnalà Jisas, bede hningónen, monen, "Là hyu mbot du bë kem ohu yóm kul ken kem ngà."

²⁷ Bud mon yóm libun, "Tahu se yóm monem yó, Sér. Okóm balú yó he kem ohu, sal gel ken le yó kem ubang ken gel btang gu te lemisa yóm tau funen."

²⁸ Omin Jisas mon du mò du, "Tey bong kehtahuhem, Lenibun. Yó ne, deng gutahem ne yóm hnihem béléu." Tahu se, tódô sengengen se mkó des yóm ngà yóm libun yó.

Kekhó Jisas des yó kem tau

²⁹ Bud kewót Jisas bë yó mentad hilol Lanaw Galili, ominen hlós elem bulul, ne myón bë yó.

³⁰ Bë yóm knóen bë yó yó, tey dê tau bud móggóebéléen. Gotu nit le ebéléen yó kem tau tugô, ne yó kem tau butô, ne yó kem tau

tiked, ne yó kem tau umew, ne tey dê kem dumu tau gemnóm des snéen. Gotu sù le lu klohol ti Jisas, ne gotu kóhen se yó kem des le.

³¹ Tey ketnga le du yó kem tau yóm kton le yó kem umew bud le gudél, yó kem tau tiked gotu bud hyu, ne yó kem tau tugô gotu budmekting kóggóle, yó kem tau butô gotu bud mton. Ya tey kdoyón le ke Dwata, yóm kul góno hemtahu yó kem tau Israél.

*Kehken Jisas yóm fat libu kem logi
(Mark 8:1-10)*

³² Omin Jisas tmaba ebè yó kem gel lemolo du, ne monen mò kul, "Tey klayuk nawahu kul ni kem tau ni. Deng tlu kdaw le ni ne nô béléu bë ni, laen kô dû bud ken le. Ne là se móyoe tódô hulék kul là mken, kô lenmek le gu bë lan."

³³ Mon yó se kem gel lemolo du, "Bang tó góno tekuy ma du mò hken kul bë nim benwu laen hol tau menwu du ni yó kem tey tau wen ni?"

³⁴ Bud mon Jisas se, "Hilu botù de mam-bang nô béléu yé?"

Mon le se, "Tek hitu botù ne wen ngà utón élen."

³⁵ Omin Jisas gotu hyón kul yó kem tey tau wen.

³⁶ Ne nwahlen yóm hitu botù mam-bang ne yóm udì utón él, ne nan mni bë Dwata. Tikóng deng knihién, ominen kembéng du, ne hsagiden yó kem gel lemolo du.

³⁷ Gotu le mken kdê le, ne tódô le gotu gemtu. Timbow deng kken le, gotu sentifun yó kem gel lemolo du yóm lukasen, botong hitu abi.

³⁸ Yó kwen tau mken, botong fat libu logi, là homong nsó le du kem libun ne kem ngà.

³⁹ Omin Jisas gotu hulék yó kem tau. Lemwoit kun bud motun elem yóm ówóng, móggóetu bë yóm benwu glem lem Magadan.

16

*Kóyô le ke wen hentaw ton nmò Jisas
(Mark 8:11-13; Luk 12:54-56)*

¹ Sotu kdaw bë yó, wen yó kem Farisi ne yó kem Sadyusi móggóebè Jisas na le e tó tilow, mon le mò du, "Moi kum kun yóm hentaw ton mò góno me hemtahu du yóm khóggó Dwata kóm."

² Okóm yó balà Jisas kul, monen, "Ke deng sdef kdaw, sal gel mon ye, 'Angat mnóng kdaw ke haya, yakà hulô but longit.' Ne tahu se.

³ Ne ke hla fus, sal gel mon ye, 'Angat kmulón ni kdeng, yakà hulô but longit.' Ne tahu se. Tey ye hulung milô du yó kem gel ton ye bë longit, mon Jisas. Okóm là hulung ye temnef du yóm dê hton Dwata kuy nim kmoen ni.

⁴ Hol monu sidek tau nim yu! Bâ udì ke wen nawa ye ebè Dwata. Móyô ye kô ke wen hentaw ton nmou lem blóng ye? Laen kô dù bud nmou ne, tek són nmou lem blóng ye, són yóm hentaw ton tehe ton le bê Juna ekni." Ominen tódô tmagak kul.

*Ketgamayóm kul gel ktolokyó kem Farisi ne yó kem Sadyusi
(Mark 8:14-21)*

⁵ Timbow le deng kól fi fatu yóm lanaw le Jisas, tódô gbel bê nawa yó kem gel lemolò du yóm klaen dù mambang nit le mò bnotu le.

⁶ Ne wen udél Jisas ebéle le, monen, "Hol ten-gama ye yóm kul bulung henok mambang yó kem Farisi ne yó kem Sadyusi."

⁷ Stulón le són lu yó kem gel lemolò du, mon le, "Yó dô góñón mon du yóm yó, yaká klifót teku du mit mambang."

⁸ Tódô tngón Jisas yóm sentulón le, yó góñón mon du mò kul, "Moen de ke sentulón ye yóm là kegwit ye bnotu? Tey udi kehtahu ye."

⁹ Efet ni he là deng glileb ye du dilóu yóm gel nmou. Hentulón ye nawa dé yóm kekbéngu limu botù mambang bê yóm limu libu kem logi, hilu abì de lukasen deng sensitfun ye?

¹⁰ Ne yóm le kekbéngu hitu botù mambang bê yóm fat libu kem logi, bud hilu abì lukasen?

¹¹ Là kô na e mambang du tendoken yóm tulón yó koni. Mò ye là gmileb du du yóm monu? Hol ten-gama ye yóm kul bulung henok mambang yó kem Farisi ne yó kem Sadyusi."

¹² Omin le yó he temngón du sundu bulung henok mambang du yóm tendoken, okóm yóm kul ktolok yó kem Farisi ne yó kem Sadyusi.

*Kdilô Pitér ke Jisas yóm Misaya, yóm deng kehkamal Dwata du yóm klamangen
(Mark 8:27-30; Luk 9:18-21)*

¹³ Bud kewót Jisas bê yó, hlós le etu bê yóm benwu moni bê yóm syudad boluyen Seseriya Flipay. Bè yóm kkóle bê yó, snólók Jisas yó kem gel lemolò du, monen, "Tedu de kul kmò kehedem du yó kem dumu tau yóm Ngà Tau?"

¹⁴ Mon le se, "Wen se mon du, Jan kun yóm tehe mabtays. Mon kem dumu, Ilayda kun. Sotu tó kmon le du, Jirimaya kun, duhen ke wen bê yó kem dumu tugod Dwata ekni."

¹⁵ Ne mon Jisas se mò kul, "Kmò kuy se du? Tedu se kuy kmò kehedem do du?"

¹⁶ Fen bnálà Simun Pitér, monen, "Uu se yóm Misaya, yóm Ngà yóm Dwata laen kô dù tul katayen."

¹⁷ Mon Jisas se mò ke Pitér, "Tey hyu kóm Simun ngà Jan, abay se là lemwoón bê tau yóm kdilóem do, okóm tódô lemwoón bê Mâ bê longit.

¹⁸ Ni tódô tulónu kóm, lemwoón bê yóm udélem yó góñóhu moluy kóm Pitér, yó lanen botu. Ne bê nim botu ni góñóhu mbut hbegel yóm kehtahu le bélén yóm kdéen tau hem-tahu bê klamangen benwu. Balù yóm hatay, là kô gatuen kul.

¹⁹ Yó hmou kóm, blayu kóm yó kem kunsì bê yóm kwalisem bê yóm benwu nogot Dwata. Yó se nmò kenbéem talak tonok, yó se angat bud kenbé Dwata bê longit snéen. Ne yó se nmò là kenbéem du, là se kenbé Dwata du bê longit."

²⁰ Tey mget ktulón Jisas du yó kem gel lemolò du anì là tulón le du bê dumu tau ke du yóm Misaya.

Tanay ktulón Jisas yóm angat keglayamen ne katayen

(Mark 8:31-9:1; Luk 9:22-27)

²¹ Nbuten bê yó ne, tódô gel hnakan Jisas tmulón du bê yó kem gel lemolò du yóm angat keglayamen, monen, "Là gbeku du ke là móggówe ebè Jirusalim. Bè yóm kkóle bê yó, angat hnayam le o yó kem tuha góñó tekuy gel galak, ne yó kem tau geta gel demsú ebè Dwata, ne yó kem tau gel tmolok hlau. Ngang le mò du efet hfatay le ou. Okóm bê getluhen kdaw, angat bud hlowil Dwata o."

²² Omin Pitér mit ke Jisas hlayuk udì, ne bnólówen, monen mò du, "Teya he yó, Sér. Yake béen döhò küt yóm monem yó."

²³ Beklil se Jisas ebé Pitér, monen, "Hlayuki bélén, Seitan. Béem tó henseng yóm nógówu. Là kóen lemwoón bê Dwata yóm kehedem yó, kaem kehedem tau te tonok."

²⁴ Ne bud mon Jisas mò yó kem gel lemolò du, monen, "Ke wen tau móyô lemolò do, song hyu ke tódô tebelen yóm kun kóyô, ne eles trihangen yóm kun kros, ne ominen yó lemolò do."

²⁵ Yóm tau ke knamaen klowilen, angat lana béléen yóm klowilen yó. Okóm yóm tau ke là knamaen du klowilen lanen lemolò do, angat gutahen yóm klowil laen dù sónen.

²⁶ Anien hé yóm tau ke gotu gfunen klamangen benwu, laen kô dù ofolen du yóm deng gfunen yó ke lana béléen yóm klowil laen dù sónen. Ke lana béléen yóm klowil yó, laen kô dù bud góñó ma du yóm mò tlesen.

²⁷ Yaká angaten bud semfulék edini yóm Ngà Tau," mon Jisas. "Bè yóm kesfuléken yó, gfan béléen yóm tey kegeta Maen, ne gotu le mung du yó kem gel hogow Dwata gu bê longit. Bè yóm kdaw yó, tódô gotu blayen yó kem tau yóm balà yóm tehe deng gel nmò le.

* **16:24** Yóm kros mon Jisas yó, hningónen yóm là klikò le matay bê yóm klolò le du.

²⁸ Tódô tulónu kuy ktahuhé, angat wen he bélê ye bë ni gmafit mton du yóm bud kesfuléken edini yóm Ngà Tau mó kmamal yóm clamangen.”

17

*Kesfili kton le ke Jisas
(Mark 9:2-13; Luk 9:28-36)*

¹ Timbow deng bud nem kdawen bë yó, lemwojt Jisas mneged ebè yóm sotu bulul geta, nwiten Pitér ne yó kem lewu tau setwoli Jim ne Jan, tek sónen lu.

² Bè yóm knô le bë yó, tódô sfili kton le ke Jisas. Yóm lem uyóhen hol lómón nóng mata kdaw, ne yóm nesen tódô gotu smi-nang bukay.

³ Ne tódô hetnga ton le se Musis ne Ilay-dya, stulón le ke Jisas.

⁴ Mung tódô kudél Pitér ebè Jisas, monen, “Hyu ni, Sér, deng me nô bë ni. Ke móyói, hdaetlu lowig, sotu kóm, sotu ke Musis, sotu se ke Ilaydya.”

⁵ Yóm igò Pitér tolo mudél, tódô lememeek eta le yóm tey lobun sminang bukay, tódô gungol le yóm mudél gu lemen, monen, “Ni se hol dou Ngà, gónón nô nawahu. Tey kligalu bélén. Hol gel hnungol ye.”

⁶ Bè yóm kungol le yóm udél yó, tódô le gotu hegлюдuk lemfen bë tonok yó kem tau mung ke Jisas, ya tey sidek kílkò le.

⁷ Okóm móggow ebélê le Jisas, ne nenoken lu, ne monen mó kul, “Mdà ye dé. Bë ye mom hlikò.”

⁸ Omin le tukóng eta, laen kô dù bud tau ton le, tek són Jisas.

⁹ Bud kewót le bë yó, mulék le mosol. Tey kget kmon Jisas du mó kul, “Hol bë ye tagad tulón yóm deng ton ye yó koni ke là nan na mowil yóm Ngà Tau.”

¹⁰ Snólók le bë Jisas yó kem tau mung du yó koni, mon le, “Tahu kô yóm gel mon yó kem tmolok hlau, nam gna kól hé yóm tehe Ilaydya, ominen kól yóm Misaya?”

¹¹ Bnalà Jisas se, monen, “Tahu se yó, nan gna kól yóm Ilaydya mó eles hemtifes yóm kdéen.”

¹² Okóm tódô tulónu kuy,” mon Jisas, “deng sut se Ilaydya, okóm laen kô dù tau dmilô du. Tódô nmò le bélén yóm kul knýô. Senged se yóm angat nmò le bë yóm Ngà Tau, angat tey kehlayah le du.”

¹³ Ne tódô tngón yó kem tau mung du yó, ebè Jan yóm tehe gel mabtays gónón gbak yóm tulón Jisas ni.

Hdó Jisas yóm tulón seitan malak yóm ngà

(Mark 9:14-29; Luk 9:37-43a)

¹⁴ Tikóng le deng bud semfulék ebè yó kem tey tau sbung le Jisas, wen sotu tau sut bélén, tódô tuden bukolen bë soluhén, monen mó du,

¹⁵ “Ó Sér, hol knoduhem yóm ngau, wen desen snidaf. Ya tey sidek kehkengkelen ke sok gel sut bélén. Wen se gónón gel mugod elem ofi duhen elem él.”

¹⁶ Deng nitu ebè yó kem gel lemolo kóm, okóm là gbek le du.”

¹⁷ Omin Jisas mudél, monen, “Yu kem tau kmoen ni, ali ye hemda. Gel sekban yóm kehedem ye. Deng tey kegenu ne nô lem blóng ye, ne deng tey kehlawihu nawahu bélê ye. Nitem edini kun yóm ngaem.” Tahu se, niten ebélén.

¹⁸ Tódô hdó Jisas yóm gel malak yóm ngà yó, ne sen-gengen se tódô hyu yóm ngà.

¹⁹ Kogolen bë yó, móggow le ebè Jisas yó kem gel lemolo du, tek són lu, mon le mó du, “Moen de kum ke là gbek me hdó yóm tulus seitan malak tum ngà tu koni?”

²⁰ Mon Jisas se, “Abay se tolo udì kehtahu ye. Tódô tulónu kuy ktahuhé, ke bnotù tekuy yóm kehtahu ye, anien ke olon senged bë kütít yóm lem hulu boluyen mustard, botong gbek ye tódô mon du bë yóm bulul nii, ‘Milihi etuu.’ Nénégem kà tódóen mili. Laen kô dù là gbek ye du.”

²¹ Okóm yóm tulus seitan malak yóm ngà yó koni, tek sotu hdó du, tek són yóm kni ye bë Dwata, mung du yóm kfasting ye.”

Yóm gewu dulék Jisas eles tmulón du yóm angat katayen

(Mark 9:30-32; Luk 9:43b-45)

²² Sotu kdaw bë yó, gotu le stifun bë Galili yó kem gel lemolo ke Jisas, ne mon Jisas mó kul, “Angat blay le elem tdok yó kem tau yóm Ngà Tau

²³ mó hfatay le. Okóm bë getluhen kdaw, bud hlowl Dwata.” Bè yóm ktulón Jisas du kul nim ni, ya tey sidek keblat nawa le du yó kem gel lemolo du.

Yóm kbayad Jisas bë Gónô Dwata

²⁴ Timbow le gefet bë Kapénaum le Jisas ne yó kem gel lemolo du, wen kem tau fen gel mtuk yóm bayad bë Gónô Dwata kó bë Pitér, snólóken, monen, “Gel mayad kô kun yóm tau gónó ye gel htolok yó?”

²⁵ Mon Pitér se, “Igò se.” Kewót Pitér bë yó, husek elem gónó le.

Unihen husek, tódô kendel wen snólók Jisas bélén, monen, “Ó Simun, tedu kóm kehedem du nim ni? Bè ni te tonok, tau du se fen gel mayad bwis bë yóm tau hol geta, kem ngaen kô, duhen ke yó kem tau knamalen?”

²⁶ Bnalà Pitér se, monen, “Yó kem tau knamalen.”

Mon Jisas se, “Ke lómón yó, là dog le mayad ne yó, yó kem hol kun ngà.”

²⁷ Okóm là hyuhen ke hebut teku lu ni kem tau mtuk ni. Yake lemwóti dé ebè lanaw na a dmulé. Nwahem yóm utón él

tanay semkot ne yóm filak mgel tonem lem baken, yó se mó kut bayad lewu te."

18

Yóm hol geta bè yó kem tau nogot Dwata (Mark 9:33-37; Luk 9:46-48)

¹ Bè yóm kdaw yó, móggów le ebè Jisas yó kem gel lemòlò du, snólók le bélén, mon le, "Tau du se hol geta bè yó kem tau nogot Dwata?"

² Bè yóm kbalà Jisas kul, wen ngà tnabhen ebélén, hdaen lem blóng le,

³ monen, "Ngem nim ngà nii, là kô ktesen du yóm kegetahen. Tódô tulónu kuy ktahuhu," mon Jisas, "ke là tenles ye du yóm kuy kehedem lómón yóm kun kehedem nim ngà ni, là kô ye na a gmung bè kogot Dwata tau.

⁴ Duhen yó, yóm tau là hegetahen knóen bè kem dumuhem lómón yóm kun nmò nim ngà nii, du se yóm hol geta bè yó kem tau nogot Dwata.

⁵ Ne ke wen tau hmódó yóm sotu ngà lómón yóm ngà nii mlan bè dou boluy, lómón se ke o ne yóm hnódóhen."

Ketgama yóm sindil (Mark 9:42-48; Luk 17:1,2)

⁶ Bud mudél Jisas, monen, "Ke yó nmò yóm sotu tau, ke lemwót bélén gónóhen là bud hemtahu bélén yóm sotu ngà, mom hyu bè yóm tau yó he ke tódô bot elem mohin gu laanen là deng wen ngà hebtangen, tléwéng bè liholen yóm botu bong gónó le gel gmal-ing mó heblaten etlaan.

⁷ Tey kodu le yó kem tau talak tonok, abay se tey dê mit kul là hemtahu. Sal gel sut bè tau se yóm yó, okóm angat tey tafaken yóm tau mó du.

⁸ Yó gónómon mon, ke doli sigelem duhen ke doli tihem mit kóm là hemtahu, hyu ke tódô kenlengem, ne botem. Mom hyu bélén he ke lana sotu matahem syan ke gutahem yóm klowil laen dù sónen. Laen kô ofolem du yóm klewu tihem ne klewu sigelem ke deng mom nitén uu elem lanaw ofi, yóm ofi laen kô dù tul katayen.

⁹ Ke sotu matahem mit kóm là hemtahu, tódô lensitem, ne tudaem. Mom hyu bélén he ke lana sotu matahem syan ke gutahem yóm klowil laen dù sónen. Laen kô dù ofolem du yóm klewu matahem ke deng mom tudà le uu elem lanaw ofi."

Yóm hlingón bè yóm ubiha tabag (Luk 15:3-7)

¹⁰ "Hyu ke béen abay wen hen-gnok ye bè ni kem ngà nii. Tódô tulónu kuy, eles wen yó kem hoggów Dwata tendo gel nô bè Mâ bè longit fen gel semgyok kul."

¹¹ Yó hol nógówen elem benwu yóm Ngà Tau, nan e tnóbóng yó kem tau deng lana.

¹² Mò kehedem ye du se kuy? Ke wen tau mfun lematu ubiha, mó kmoen du de ke sotu lana bélén le? Ngem kà nan na tebel du yó kem syóm folò syóm bè yó gónón hótób kul talak bilil nan e hnebel yó sotu tabag bélén le.

¹³ Bè yóm ktonen du, tey kligalen. Tódô tulónu kuy ktahuhu, tey bong he kligalen du yóm sotu lana deng tonen senta yó kem syóm folò syóm là lanahen.

¹⁴ Senged se knawa yóm Mâ tekuy hè longit. Là kóen móyô ke sotu bè yó kem ngà lómón ni ke tó lana bè soluhu."

Ktolok Jisas yóm kmò kesefiflót

¹⁵ "Ke wen gónón gemsalà bélén yóm dumuhem hemtahu, tódói móggów ebélén, ne sentulón ye són yu lewu ye yóm salaen bélén. Ke hnungolen uu, bud mulék hyu yóm keswè ye.

¹⁶ Okóm ke là hnungolen kóm, miti sotu duhen ke lewu tau mó dumuhem bè yóm bud kóggowem ebélén anì gloloem yóm deng monen bè Sulat Dwata, yóm monen, 'Ke wen gónón tmifù dumum tau, hyu ke wen lewu duhen ke tlu tau mó fen hmungol du yóm monem.'

¹⁷ Okóm ke là dog hnungolen kul, tódô gotu tulón yé yóm kdéen bè gónó le gel stifun yó kem Ju. Okóm ke là dogen hmungol balù yóm deng kwit ye du bè gónó le gel stifun yó kem Ju, hol lómón kmò ye ebélén, lómón yóm kmò ye ebè yó kem tau là hemtahuhen bè Dwata, ne bè yó kem dumu tau gemsalà."

Yóm gel kenbè ye, ne yóm là kenbè ye du

¹⁸ "Tódô tulónu kuy ktahuhu," mon Jisas, "yó se nmò kenbè ye talak tonok, angat bud kenbè Dwata bè longit snéen. Yó se nmò là kenbè ye du, là se kenbè Dwata du bè longit snéen."

¹⁹ Ni mó hol sù ye bè nawa ye. Anien ke tek lewu tau mni bè Dwata, ne deng ssotu nawa le mni du yóm hni le, tódô blay Mâ bè longit kul yóm hni le bélén yó.

²⁰ Baluen he ke tek lewu duhen ke tlu tau stifun mlan bè dou boluy, senged knóu bélén le."

Yóm hlingón bè yóm tau là hnifóten ke dumuhen

²¹ Omin Pitér móggów ebè Jisas, wen snólóken bélén, monen, "Ó Sér, ke sónmooen gemsalà bélén yóm dumuhu, hilu duléku de hmifót du? Hitu duléku kô?"

²² Bnalà Jisas se, monen, "Là tek hitu duléku du, okóm hitu folò duléken hitu kehlifót du."

²³ Abay se yóm kogot Dwata tau, hollómón yóm sotu hnringónu ni. Tehe yu ekni, wen sotu tau hol geta kun mtuk bayad bè yó kem tau gel mó nmò bélén.

²⁴ Yó tanay nit le ebéléen yóm sotu tau mutóng deng hilu kati filak.

²⁵ Okóm yóm tau ni koni, laen kô gónón ma mò bud bayaden du yóm tey utóngen yó. Yó tódô tó nmò yóm tau hol geta béléen, tódô tó hbaluen mò klifen, mung du yehenen ne kem ngaen, kkólen bè yó kem kimuhen mò mayad du yóm nutóngen.

²⁶ Okóm tódô na a kendel mtud bukol bë solu yóm tau hol geta yóm tau yó, monen, 'Nam hanay kut nawam, Sér, angat gotu bnayadu he yó yóm utóngu béléem.'

²⁷ Tahu se, tódô bud mulék koduhen du yóm tau hol geta yóm tau yó koni. Tódô hnifótén béléen yóm utóngen yó koni, ne tódô hewaen snéen.

²⁸ Timbow deng gewà yóm tau yó koni, bud glebeten se yóm sotu dumuhen mò nmò tehe mutóng béléen, bede olo hilu filak yóm kun utóng. Ominen tódô mogot du nan e nmò hemlong du, monen, 'Géhélnayadem ou ni.'

²⁹ Okóm yóm dumuhen yó, tódô na a hegcluduk bè solu yóm gónón mutóng, monen, 'Nam hanay kut nawam, Wè, angat gotu bnayadu he yó yóm utóngu béléem.'

³⁰ Okóm là kóen dog móyô yóm tau mtuk yó, mom heblangguen efet gbayaden yóm utóngen béléen.

³¹ Timbow ton yó kem dumu tau mò nmò bè yóm tau hol geta yó, ya tey sidek kegnóm le du. Omin le móyów ebè yóm tau hol geta bélê le, ne gotu tulón le du kdéen.

³² Kewót yóm tau hol geta, bud htabahen yóm tau yo koni. Mung ktonen du, monen, 'Tey hesek laen dù mu yóm uu. Deng hnifótú béléem yó kem tey utóng bongem lemwojt bë yóm kehkoduhem béléu.

³³ Moen de ke là knoduhem du kedumuhem lómón yóm deng dou kkodu kóm?

³⁴ Ya tey sidek kebut yóm tau hol geta yó koni. Tódô heblangguen mò tafakan du efet gbayaden yóm hol són utóngen."

³⁵ Bud mon Jisas, "Lómón sem ni ne angat nmò Mâ bë longit bélê ye ket kuy ne sotu ke là tahu hnifót ye yó kem dumu ye gamsalà bélê ye."

19

*Kitolok Jisas bë keskó tau syehen
(Mark 10:1-12)*

¹ Timbow deng ktulón Jisas ni kem ni, ominen bud lemwojt, tnagaken prubinsya Galili, móyów etu bë yó kem dumu benwu bë prubinsya Judiya fi fatu yóm él boluyen Jurdan.

² Tey tau wen bud huli du, ne gotu hkó Jisas yó kem gemnóm des bélê le.

³ Yóm knóen bë yó, wen kem Farisi móyów ebéléen, wen snólók le béléen mò dalil gónó

le dmuón du, mon le, "Là sideken bë hlau tekuy kô ke skó bë yehenen yóm tau balù kihu buten?"

⁴ Bnalà Jisas lu, monen, "Deng hónô sensala ye yóm monen bë Sulat Dwata. Bë yóm hol kbuten nmò Dwata yóm tau, logi ne libun.*

⁵ Yó mon Dwata,

"Yó gónóm mon, gtagaken maen ne yéen yóm logi ne setnù le yóm tuha libunen,
ne baling le ssotu yóm lewu le yó."*

⁶ Yó gónóm mon, là kô le bud stólóng ne yó kem tau syehen, deng le baling ssotu ne. Duhen yó, yóm deng kun sensotu Dwata, béen abay wen tau bud semkó kul."

⁷ Bud snólók le béléen yó kem Farisi, mon le, "Ke lómón yó, moen se ke tehe snulat Musis yóm sotu hlau, yóm monen, 'Ke móyô skó bë yehenen yóm logi, nan ne wen sulat gónón fema mò ilô yóm deng kkóhen du?'"*

⁸ Bnalà Jisas se, monen, "Yó gónó Musis smulat du yóm hlau yó, lemwojt bë yóm alì kehlor nawa ye mò sidek se. Okóm bë hol kbuten, là kô na a kóyô Dwata du se yóm skó bë yehenen."

"Tódô tulónu kuy," mon Jisas, "yóm logi ke kóhen yehenen igoen se là mdà du ne ke bud myehen dumu libun, yó nmoen yóm tau yó, deng ndaen ne yóm libun gna yehenen."

¹⁰ Mudél le se kul yó kem gel lemolo ke Jisas, mon le, "Ke là se gbek me skó bë yehenen me, dog myehen ne yó."

¹¹ Bnalà Jisas se lu, monen, "Là kdéen du tau gembek du yóm là myehen. Són gónón gembek du ke tódô Dwata mò du.

¹² Sal stólóng se yóm but gónó le là myehen kem tau. Wen se là myehenen, abay se wen iget le lemwojt bë ksut le. Wen se là myehenen lan le kmafun kul. Wen se là myehenen lemwojt bë kimón le yóm hmò Dwata kul. Yó se tau gembek lemolo du ni kem monu ni, hol loloen."

Kni Jisas kul bë Dwata yó kem ngà lemnek

(Mark 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Wen se kem tau mit ngà ebè Jisas anì na le e hnok du, ne anì hninen lu bë Dwata. Okóm yó kem gel lemolo ke Jisas, mom bnólów le lu.

¹⁴ Okóm mon Jisas, "Heflós ye lu edini yó kem ngà yó, bë ye abay henseng lu. Abay se yó kem tau nogot Dwata, hol le mkéi bë knára ni kem ngà lómón ni."

¹⁵ Omin Jisas gotu mnok kul ne mni bélê le bë Dwata, ominen hlós ebè yóm gónón e solu.

* 19:4 Tekang Kbuten 1:27 ne 5:2.

* 19:5 Tekang Kbuten 2:24.

* 19:7 Hlau 24:1.

*Yóm lomi tau wen kendengenen
(Mark 10:17-31; Luk 18:18-30)*

¹⁶ Sotu kdaw bë yó, wen sotu tau mógów ebè Jisas, monen, “Ó Sér, wen snólóku béléem. Tedu de yóm hyu mò nmou anì gutahu yóm klowil laen dù sónen?”

¹⁷ Bnalà Jisas se, monen, “Moen de ke snólókem bélén yóm hyu? Tek són Dwata yóm hyu. Ke hendeenem yóm klowil laen dù sónen, hol nimónem yó kem kun hlau Dwata.”

¹⁸ Mon yóm tau yó, “Hlau du de, Sér?”

Bud mon Jisas se, “Béi monok. Béi mdà yehen. Béi mnagaw. Béi tmifú keng.

¹⁹ Nadatem maem ne yéem. Kenbong nawahem kem dumuhem lómón kbong nawahem yóm kóm knô.”*

²⁰ Bud mudél se yóm lomi tau yó, monen, “Deng gotu lolou yó kem yó, Sér. Tedu de duen?”

²¹ Bud bnalà Jisas se, monen, “Ke móyóí hol gulit, tu ne muléki nam e hbalù kdé nô béléem, ne blayem bë tu kem élél yóm blihen. Ke yó mmoem, angat wen tey kendengenem bë longit. Ne lemwót yó dum kóm, loloem ou.”

²² Timbow gungol nim lomi lemnik ni koni yóm udé Jisas ebéléen yó, tódô lemwót, ya tey sidek keblat nawahen, abay se nali-hen yóm tey kendengen.

²³ Omin Jisas mudél ebè yó kem gellemolò du, monen, “Tódô tulónu kuy ktahuhé, tey mgel bë yóm tau wen kendengenem ke tó hogoten ke Dwata klowilen.

²⁴ Bud nulitu bélè ye. Tey mgel bë yóm tau wen kendengenem ke tó hogoten ke Dwata klowilen. Mom mahil he yóm kamél ke hfusek te bë yóm sol dalum.”

²⁵ Bë yóm kungol le du yó kem gel lemholò ke Jisas yóm monen yó, tey ketnga le du, mon le, “Ke lómón yó, tau du de gembek gmuta du yóm klowil laen dù sónen.”

²⁶ Temngel ebélè le Jisas, monen, “Ke bë tau, là gbeken du. Okóm bë Dwata, laen dù là gbeken du.”

²⁷ Omin Pitér mudél se kun, monen, “Ngem ni dém mi, Sér, glok me tódô gemtagak yóm kdéen lan me lemholò kóm. Bang tó ofol me se kum du?”

²⁸ Mon Jisas se mò kul, “Tódô tulónu kuy ktahuhé, ke deng kól yóm lomi benwu, ne ke deng bangen myón bë yóm gónohéen myón kmamal yóm Ngà Tau, wen snéen góno ye myón kmamal bë yó, yu kem sfolò lewu gel lemholò do ni. Angat ye fen mogot kukum bë yó kem sfolò lewu bung tau semfu gu bë yóm tehe Israél.

²⁹ Ket tau, ke gloken gemtagak gónoéen, ne yó kem dumuhem setwoli, ne yó kem tuhahen, kkólen bë yó kem ngaen, duhen

ke tonoken lanen lemholò do, lematu dulék Dwata he bud huléen yóm deng gtebelén yó. Ne lelen yó he angat gmuta du yóm klowil laen dù sónen.

³⁰ Bede angat tey dë bë yó kem tau deng gegna nim kmoen ni, angat le bud ghuli bë yóm kdaw yó. Ne yó kem ghuli nim kmoen ni, angat le bud gegna bë yóm kdaw yó.”

20

Yóm hlingón bë yó kem tau mò nmò

¹ Bud mon Jisas mò kul, “Yóm kogot Dwata tau, hol lómón ke yóm sotu tau lamang grép huluhén. Sotu kdaw, tódô temkifu lemwót na a mebel tau mò nmò bë yóm huluhén yó.

² Tahu se, wen tau tonen, ne eles sentulón le gna yóm kmò ksukéyen kul sendaw. Omini-nen yó hewót kul mò nmò.

³ Timbow deng sóol mneged kdaw, ominen bud lemwót ebè fedyan yóm tau fun hulu, wen tau tonen bliwel mdà gu bë yó laen dù nmò le.

⁴ Ne monen mò kul, ‘Ke móyó ye, ne ye e mò nmò bélén bë huluhu. Henyuhu he ksukéyen kuy.’

⁵ Tahu se, na le e mò nmò yó kem tau yó. Timbow deng gtungu kdaw, bud mebel tau yóm fun hulu. Ne bud sóol mosol kdaw, bud yó se nmoen.

⁶ Timbow móyónen sdef kdaw, ominen bud lemwót, ne tolo wen he dumu tau mdà gu bë yó bë fedyan, snólóken bélén le, monen, ‘Moen ke tódô ye mdà bë ni laen dù nmò?’

⁷ Bnalà le se, mon le, ‘Laen dù tau hmò kum nmò’.

Bud monen se mò kul, ‘Mò ye nmò bélén dé bë huluhu.’ Tahu se, na le e mò nmò.

⁸ Timbow deng seklewet bë yó, ominen mon du mò yóm tau snaligen, ‘Tnabahem ne yó kem tau mò nmò, ne snukéyen lu. Gna snukéyen yó kem tau huli sut, ngangen efet kól bë yó kem tau tanay sut.’

⁹ Tahu se, gna bnayaden yó kem tau hol són huli sut. Tódô blayen kul yóm sukéyé geblà bë yóm sukéyé le sendaw.

¹⁰ Ngangen ne snukéyen yó kem tau gna sut bë yó. Ofo kul ke bong kul sukéyé, okóm là. Tódô senged se.

¹¹ Bë yóm kton le du, tey kestulón le du yóm tau fun hulu yó,

¹² mon le mò du, ‘Yó kem tau huli sut yó, là dengen legen he yóm kul kmò nmò, hanà tek sotu uras le. Blaem nim kum, deng sendaw me ni ne htanggas bë nóng kdaw, tódô kóem gotu hsengedem sukéyé me.’

¹³ Bnalà yóm tau fun hulu yóm sotu tau mudél ebéléen, monen, ‘Ó Wé, là kô lenugihu kóm. Igò tekuy sem deng hyu semtulón du du eginnu yóm sukéyé ye sendaw.

* 19:19 Kehewà 20:12-16, Hlolò 19:18, Hlau 5:16-20.

¹⁴ Nwa ye ne yóm sukéy ye, ne mulék ye. Tódô dou kóyô hsenged du yóm kun sukéy yóm tau huli sut bê yóm kuy.

¹⁵ Ilóem laen dù dou kwalis mò du yóm dou kóyô bê yóm dou filak? Nofô ye kô yóm kkoduhu yó kem tau huli mò nmò?"

¹⁶ Ne bud mon Jisas mò kul, "Yó kem ghuli ni kmoen ni, angat bud gegna. Ne yó kem gegna ni kmoen ni, angat bud ghuli."

Getlu dulék Jisas tmulón du yóm angat katayen

(Mark 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Bè yóm tolo ksubô le Jisas ebè Jirusalim, niten hlayuk udì yó kem sfolò lewu gel lemolò du, wen tulónen kul sónen lu, yó monen mò kul,

¹⁸ Ngem nim kógów tekuy ebè Jirusalim ni, sok kuy kól ditu, angat eted le yóm Ngà Tau elem tdkoyó kem geta bê yó kem gel demsù ebè Dwata, ne yó kem tau gel tmolok hlau. Yó angat kukum le du, hatay.

¹⁹ Ne angat blay le elem tdkoyó kem tau là Ju le. Tey kehlowon le du, ne lel le mfes du, ngangen efet trutuk le bê kros. Bede bê getluhen kdaw, tódô bud hlowil Dwata."

Yóm tó hni tuha libun Sibidi bê Jisas

(Mark 10:35-45)

²⁰ Timbow kogolen bê yó, móggów bê Jisas tuha libun Sibidi, mung du lewu ngaen logi. Tódô tuden bukolen bê solu Jisas, wen tó nøyô hnihan bélén.

²¹ Ne mon Jisas se mò du, "Moem de?"

Monen se, "Wen tó hnihu bélém dé, Sér. Kesok deng kól du yóm kegetahem, kóyóu ke fasadem dou ke angat le myón klohhokem ni kem lewu ngau ni, sotu fi bê kwananem ne sotu se fi bê iwgóngem."

²² Bnalà Jisas se, bede mudél ebè yó kem lewu ngaen, monen, "Là kô trngón ye du yóm hni ye yó. Gbek ye hembala du kô ke yu gemfâ du yóm angat glumfaku?"

Mon le se, "Gbek me."

²³ Mon Jisas, "Tahu se, angat glumfak ye se yóm dou glumfak. Okóm laen dù kwalisu mélék du yóm tau myón fi bê kwananu ne fi bê iwgóngu. Dwata se mò du yóm yó. Deng wen ne eles néléken mò angat hyónen bê yó."

²⁴ Timbow gungol yó kem sfolò gel dumu le lemolò ke Jisas yóm hni yó kem lewu tau setwoli yó, ya tey sidek kebut le kul.

²⁵ Omin Jisas gotu bud semtifun kul, monen mò kul, "Deng hónô tngón ye ne kul kmò yó kem tau hol geta talak tonok, tey gel kdansók le yó kem tau nogot le. Ne yó kem tau mogot kukum, tey gulé kwit le yóm kukum nogot le.

²⁶ Okóm bélê ye kuy, là kô yó du yóm hyu bélê ye. Ke wen sotu bélê ye móyô ke du baling geta bê kem dumuhen, yake hol nô bélén yóm nawá yóm tau gel tóbóng lówó.

²⁷ Ne ke wen bélê ye móyô ke du hol gegna bê kem dumuhen, yó dé kmoen lem blóng ye, lómón ke du yóm klifen ye.

²⁸ Yakà lómón ni du se yóm kun nmò yóm Ngà Tau. Là kô yó du nógówen edini ke fen na a hdatú lem blóng kem tau. Okóm yó nógówen mò na e tmóbóng kul. Angat hamaea yóm kun klowil mò msok yó kem tey dê tau gu lem hatay."

Kehton Jisas yó kem lewu tau butô
(Mark 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹ Timbow le bud lemwót gu bê Jiriku le Jisas ne yó kem gellemolò du, ya tey tau wen bud mung du.

³⁰ Ne wen lewu tau butô myón bê kilil lan. Tikóng gungol le yóm klan Jisas bê yó, tódô kendel henmung le tmaba, mon le, "Ó Sér, sfu tehe Dabid, hol knoduhem mi."

³¹ Okóm deng mom senbólów le lu yó kem tey tau bê yó, mon le, "Bé ye abay hebnes tmaba." Tnódómen mom hennoli le tmaba, "Ó Sér, sfu tehe Dabid, hol knoduhem mi."

³² Timbow gungol Jisas yóm ktaba le, tódô hegsud mdà, ne ominen tmaba kul ebéleén, monen, "Tedu de yóm tó hmò ye do?"

³³ Mon le se, "Htonem mi, Sér."

³⁴ Ya tey kkodu Jisas kuy yó kem tau yó, ominen mnok bê mata le. Tódô sen-gengen se yóm bud kton le, ne tódô henmung lolò le Jisas.

21

Khódó le ke Jisas bê Jirusalim

(Mark 11:1-11; Luk 19:28-40; Jan 12:12-19)

¹ Ngang le Jisas móggów ne yó kem gel lemolò du efet le moni bê Jirusalim. Deng le gefet bê yóm sotu benwu udì boluyen Bitfid, nô lem henfek yóm Bulul Ulib. Bé yóm kkól le bê yó, wen lewu bê yó kem gel lemolò du hogów Jisas tukô gna kul,

² monen mò kul, "Móggów ye do etu bê tum benwu udì ditu tuu. Sok ye kól ditu, angat wen ton ye asnu fét hanà malak nati. Tódô ntô ye, nit ye do edini.

³ Ke wen tau smólók kuy, mon ye, 'Wen muhen du yóm góno tekuy mogot.' Kaem tódô kendel hlusen kuy."

⁴ Ni se deng gónohen dohò yóm tehe snulat yóm sotu tehe tugod Dwata ekni, yóm monen,

⁵ "Hol tulón ye yó kem tau menwu bê Sayun, mon ye, Ngem deng sut yóm tau hol geta bélê ye, tau là kœn hegeta knô, smackay asnu. Snakayen yóm nati asnu."*

⁶ Tahu se, lemwót yó kem lewu hogówen yó koni, tódô nmò le se yóm deng mon Jisas mò kul.

* 21:5 Sikaraya 9:9.

7 Nalak le ebè Jisas yóm asnu, mung du ngà natihen, afid le du dumu nes le, ne hsakay le ke Jisas.

8 Ne tey dê bè yó kem tey tau mung ke Jisas, gotu nból le mulit lan yó kem dumu nes le. Wen se bélê le ma doun koyu, gotu hlasà le mulit lan mó góno le hegfan yóm kadat le du.

9 Tódô le gotu mensag yó kem tau tukô gna du ne yó kem fen tukô huli du, mon le,

"Hol dóyón tekuy yóm semfu bè yóm tehe Dabid. Dwata he hol tmóbóng du nim tau deng hogówen ni. Hol dóyón tekuy dé Dwata."*

10 Timbow deng kól bè Jirusalim Jisas, ya tey ketnga le du yó kem kdéen tau menuw bë yó, snólók le, mon le, "Tmau du de ni?"

11 Bnalà yó kem tey tau sbung, mon le, "Ni se yóm Jisas, yóm tugod Dwata lemwo bë Nasarit, yóm sotu benwu bë prubinsya Galili."

Klo Jisas yó kem tau hembalù lem Gónô Dwata

(Mark 11:15-19; Luk 19:45-48; Jan 2:13-22)

12 Tódô hlós elem Gónô Dwata Jisas, tódô glohen yó kem tey tau bemli ne yó kem tey tau hembalù lemen. Yó nmoen, nan e gotu lo lu. Gotu lugoden yó kem lemisa yó kem tau gel lemulk filak. Dalang se yó kem góno le gel myón yó kem tau hembalù kfati, gotu lugoden.

13 Mon Jisas mó kul, "Igò Dwata deng mon du bë Sulaten, 'Yó muhen yóm dou Gónô mó góno le gel mni ebéléu yó kem tau.' Okóm," mon Jisas, "deng mom henbalig ye góno le nó yó kem tau gel mnagaw."*

14 Bè yóm igò Jisas nò bë yó bë Gónô Dwata, tódô le gotu mógów ebéléen yó kem tau butô ne yó kem tau tugô, ne gotu hkó Jisas yó kem des le.

15 Okóm yó kem geta bë yó kem gel demsù ebè Dwata ne yó kem gel tmolok hlau, gotu le mom lembut bë yóm kton le yó kem hentaw ton nmò Jisas ne bë yóm kungol le yó kem ngà tendo dmóyon du bë yó lem Gónô Dwata. Yó tendo mon le, "Hol dóyón tekuy dé yóm sfu yóm tehe Dabid."

16 Mudél le ebè Jisas yó kem tau lembut du yó koni, mon le, "Gungolem kô udél tu kem ngà?"

Mon Jisas se, "Gungolu se." Ne bud monen, "Là deng gesfala ye du kô yóm sotu tulón me du Sulat Dwata, yóm monen,

'Ó Dwata, balù yó kem ngà kólen bë yó kem ngà tolo hebón, deng tolokem lu anì hol tódô yóm kdóyon le kóm.'"

17 Timbow deng yóm kudél Jisas yó koni, ominen tmagak kul, hlós ebè Bitani, ne ditu gónon tungó.

*Kudél Jisas yóm koyu fig
(Mark 11:12-14, 20-24)*

18 Timbow hayahen bë yó, tódô bud temki fu Jisas mulék ebè syudad Jirusalim. Yóm tolo knóne bë lan, gnómen ne kbitilen.

19 Ne wen tonen sotu koyu mdà kilil lan boluyen fig. Omin Jisas mógów etu, nénégen ke wenbunguhun, okóm laen duen, tódô hono doun. Omin Jisas mudél ebè yóm koyu yó, monen, "Nbuten ni là kói na e bud mungu." Tódô sen-gingen se mékéng yóm koyu yó.

20 Ya tey kehtaw le du yó kem tau gel lemolò ke Jisas yóm kton le du yó, mon le, "Kiholen kendel tódô gotu mékéng nim koyu ni?"

21 Mon Jisas mó kul, "Tódô tulónu kuy ktahuhun, ke wen kehtahu ye, ne ke là megewu nawa ye, gbek ye snéen mó du yóm nmou bë nim koyu ni. Là sónen du yó gbek ye, gbek ye snéen tódô mdók nim bulul nii anì mdó bë ni, ne mili elem mohin, botong tódô nimónen yu.

22 Ke wen kehtahu ye, balù kihu hni ye bë Dwata, guta ye."

*Ksólók le yóm kwalis Jisas
(Mark 11:27-33; Luk 20:1-8)*

23 Bud mulé ebè Gónô Dwata Jisas. Yóm igoen tolo tmolok bë yó, sut le bélén yó kem geta bë yó kem gel demsù ebè Dwata ne yó kem tuha góno le gel galak, mon le mò ke Jisas, "Wen kô kwalisem mó du ni kem deng nmoem bë ni? Tau du se bemlay kóm kwalis mó du?"

24 Bnalà Jisas se lu, monen, "Wen se dou snólók bélê ye. Ke tngón ye balaen, tulónu kuy se yóm gónon lemwo yóm dou kwalis mó du yóm deng nmou bë ni.

25 Ni snólóku bélê ye. Bè yóm tehe gel kbabtays Jan yó kem tau, gónon lemwo de kwalisen mó du? Lemwo bë Dwata kô, duhen ke tódô lemwo bë kem tau?"

Omin le na stulón són lu yó kem tau smólók ke Jisas yó koni, mon le, "Tedu kmò kbalà tekuy du du? Ke mon tekuy se lemwo bë Dwata, dô monen, 'Moen de ke là hentahu ye du?"

26 Ke bud mon tekuy se lemwo bë tau, déke mom wen sidek nmò le bélê tekuy yó kem tau, abay se bë kul kehedem du, hol tau tugod Dwata yóm Jan."

27 Omin le malà ke Jisas, mon le, "Là kô tngón me du balaen yóm snólókem yó." Ne bud mon Jisas se, "Ke là tngón ye du balaen yóm dou snólók, là se tulónu du kuy gónon

* 21:9 Lingón 118:25,26 ne 148:1.

* 21:13 Isaya 56:7, Jirimaya 7:11.

* 21:16 Lingón 8:2.

lemwót yóm dou kwalis mò du yóm deng nmou bë ni."

Yóm hlingón bë yó kem lewu ngà logi set-woli

²⁸ Omin Jisas bud mon du mò kul, "Tedu de kmò kehedem ye du nim nii? Wen sotu tau lewu ngaen logi. Lemwót yóm mà le, móggow ebè yóm ngaen twogu, ne monen mò du, 'Ó ngà, nam e mò kut nmò bë gónó mulu grép dé kemdaw ni.'

²⁹ Okóm mom mon yóm ngaen twogu yó, 'Bée dou.' Okóm legen udì bë yó, tenlesen hendemen ne tódô lemwót etu.

³⁰ Ominen bud móggow ebè yóm ngaen són twoli, ne senged se yóm kmonen du. Ne mon yó sem ngaen, 'El móggowe kdeng Mâ.' Okóm là sem dogen dohò."

³¹ Bud mon Jisas, "Mahi du de bélè le mimón ke mà le?"

Ne mon le se, "Yóm ngaen twogu."

Omin Jisas bud mon du mò kul, "Tódô tulónu kuy, mom gna mung bë yó kem tau nogot Dwata yó kem tau gel mtuk bwis, ne yó kem libun hdóyón. Là kuy, là kô ye na a gmung.

³² Ngem yó dém le ksut Jan lem blóng ye yóm tau gel mabtays. Tey kehetngónen du kuy yóm lan hyu bélè ye, okóm là kô ye dog himón. Deng mom yó mimón du yó kem tau gel mtuk bwis ne yó kem libun hdóyón. Igo ye sem deng gotu mton du nim ni, ewenem là kô tenles ye du kehedem ye, là kô dog hentahu ye du yóm gel tulón Jan kuy."

Yóm hlingón bë yó kem tau mogot nmò là gulit

(Mark 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³ "Ni hnungol ye," mon Jisas, "wen bud sotu hningónu bélè ye. Wen sotu tau lamang huluhen yóm sotu kay mungu boluyen grép, ne lenabaten gu hilolen. Ne ominen mò yóm angat gónó le kemmes élen, ne nmoen snéen yóm gónó geta mò gónó le gel nô yó kem tau mentey du. Ne mdengen se kem tau hogoten du yóm huluhen, ominen lemwót milo ebè yóm sotu benwu.

³⁴ Tikóng deng kól bë kbunguhen yó kem huluhen yó, wen kem tau dóken ebè yó kem tau deng tehe hogoten du anì hwit le ebéleen yóm kun bad.

³⁵ Timbow le kól ditu yó kem tau dóken, deng mom yó nmò le bélè le, tódô sensogot le lu. Tey sidek kboug le yóm sotun, ne hnatay le yóm sotuhen, ne sentudà le botu yóm sotuhen.

³⁶ Ominen bud wen tau hógów yóm tau fun hulu yó koni, malù le wadag. Senged snéen kmò le kul yó kem tau mogot hulu.

³⁷ Bè yóm hol sónen, yó nmò yóm tau fun hulu, tódô hógówen yóm ngaen logi, monen, 'Kaem ni se yóm nadat le, yakà ngau du.'

³⁸ Okóm timbow ton yó kem tau mogot hulu yóm ngaen yó, mom mon le, 'Yó nii yóm ngà yóm tau fun hulu. Lemwót kuy ne, na tekuy e hnatay anì gfun tekuy yóm tonok angat nfunen.'

³⁹ Tahu se. Tódô sensogot le yóm ngaen, ne tudà le hulé labat ne ditu góno le hmatay du."

⁴⁰ Omin Jisas bud mon du mò kul, "Ke deng kól bë yó yóm tau fun hulu, tedu se angat nmoen bë yó kem tau deng tehe snaligen yó?"

⁴¹ Bnalà le se, mon le, "Angat gotu hnatayen lu yó kem tau sidek nmò le yó, ne bud hogoten tu kem dumu tau hyu keblay le bad bë ket kgefeten."

⁴² Omin Jisas bud mon du mò kul, "Tahu se yóm mon ye. Deng gesfala ye kô kuy yóm tehe mon Dwata bë Sulaten, 'Wen botu deng senkbé yó kem tau hdà gónô, ofo kul ke laen dù muhen. Anì monem, yó se yóm hol tahu botu mò hembegel du yóm gónô hdà le. Yó se yóm deng nmò Dwata, ne tey kehtaw tekuy du yóm nmoen yó.*

⁴³ Tódô tulónu kuy," mon Jisas, "lempwót bë yóm kekbé ye du yóm botu yó, là kô ye bud gmung ne bë yó kem tau nogot Dwata. Yó bud tles nogoten yó kem tau mò du yóm nyoén.

⁴⁴ Yóm botu monu yó koni, ke wen tau btang etahen, tódô gotu mftul lówóhen. Ne ke wen tau gdilánen, tódô gotu lemuná."

⁴⁵ Ne tódô tngón yó kem geta bë yó kem gel demsù ebè Dwata ne yó kem Farisi yóm kegbakan ebéle le yó kem hningón Jisas yó.

⁴⁶ Yó nmò le, tódô tó kendel kenfó le, okóm likò le yó kem tey tau wen sbung bë yó, yakà hentahu le du hol tugod Dwata yóm Jisas.

22

Yóm hlingón bë yóm mò ken bong bë gónó mulu

(Luk 14:15-24)

¹ Bud wen tulón Jisas kul hlanen bë hlingón, monen,

² "Yóm kogot Dwata tau, hol lómón yóm tau hol geta, wen ken bong nmoen bë lówó yóm ngaen logi.

³ Timbow deng hto yóm butengen mò du, omien hógów yó kem tau mò nmò bélèen anì na le e nangay tu kem tau deng tinoken. Okóm mom là dog le móyô móggow yó kem tau deng tinoken yó.

⁴ Ominen wen dumu tau bud hógówen etu bélè le, monen mò kul, 'Tulón ye kul deng deng ne yóm ken nmou. Deng wen kem

* 21:42 Lingón 118:22,23.

safi tnétéu, dalang se yó kem ngà safi mabù, deng gotu tnétéu. Deng gotu deng ne kdéen. Géhl le do edini ne bë nim ken bong nmou bë lówó yóm ngau logi.'

⁵ Okóm yó kem tau deng tinoken yó, là kô le dog hekmón, mom henlel le yóm kul nmò. Lemwót sotu, móggó ebè númahen, ne lemwo tatu, móggó ebè tindaen.

⁶ Ne yó nmò yó kem dumu, mom sensogot le yó kem tau dók yóm tau hol geta, deng mom senboug le lu, ne hnatay le lu.

⁷ Ya tey sidek kebut yóm tau hol geta. Tódô hogówen yó kem sendaluen nan e hfatay lu yó kem tau monok yó, gotu htemen yóm kul syudad.

⁸ Ominen bud tmaba yó kem tau mò nmò béléen, monen, 'Deng gotu deng ne kdéen. Yó kem tau deng gna tó tinoku, là kóen knóón kken le du kul nim ken nmou ni.

⁹ Moggóye kut bë tu kem lan lamang, gotu traba ye kihu tau ton ye ebè nim ken bong nmou.'

¹⁰ Tahu se, kewót yó kem tau dóken, gotu le móggó ebè tu kem lan lamang, gotu sentifun le yó kem tau ton le. Wen se bélê le kem tau hyu kmòle. Wen se kem tau gel mò sidek. Gotu sentifun le lu efet tódô meskel lem yóm góón góón le mò ken bong yó.

¹¹ Ominen móggó elem blóng le yóm tau hol geta mò ken yó koni nan e kenlô lu. Okóm wen tau tonen lem blóng le bë yó là lemseken yóm nes gel lesuk le bë góón mò ken. Mung kudélen ebélen yóm tau hol geta yó koni, monen,

¹² 'Kmò khusekem elemen kóm du Wè, igom là lemsek du yóm nes bë góón mò ken?' Ne là se kóen gudéi yóm tau yó.

¹³ Omin yóm tau hol geta yó, mdók yó kem tau gel mò nmò béléen, monen, 'Ni nfét ye sigelen ne tihen, bot ye etu bë lewà bë góón ali kmifu aní bë yó góón tendo heslaf ne dmumu mikk, ne sembhé kakim.'

¹⁴ Bud mon Jisas, 'Hol lómón yó se yóm nmò Dwata. Tey dé tau tinoken, okóm là holen wen néléken.*

*Ksólók le yóm kmò kbayad bsis bë yóm tau hol geta bë Rom
(Mark 12:13-17; Luk 20:20-26)*

¹⁵ Bë yóm kungol kem Farisi du yó kem tulón Jisas yó koni, omin le lemwo mebel lan le gemkfó du bë kudélen.

¹⁶ Yó nmò le, wen tau dók le ebélen, hono kem tau gel lemlo kul, ne wen se bélê le kem kun tau Hirod. Timbow le kól bë Jisas, mon le mò du, 'Ó Sér, tódô tngón me sal gel tahu yóm gel tulónem bë yóm kun kóyô Dwata bë tau. Ne laen dù klikoem tmulón du, abay se laen dù tau mtukul henlom nawahem.

¹⁷ Wen tó snólók me béléem," mon le. "Gsalà bë hlau tekuy kô yóm gel kbayad te bsis ebè Sisar, yóm tau hol geta bë Rom mogot tekuy? Mò kehedemem du se kóm?"

¹⁸ Okóm tódô tngón Jisas se yóm tó atul le, ne yó monen mò kul, "Tey tau hemtedeng knó nim yu. Moen de ke tó tnilow hnolot ye ou?

¹⁹ Tolok ye do kun yóm filak mgel mò bayad bsis bë yóm tau hol geta yó." Tahu se, wen tolok le du.

²⁰ Ne yó monen, "Tulad du de nô du nim filak ni? Ne boluy tau du nô du?"

²¹ Mon le se, "Sisar."

"Na," mon Jisas, "ke Sisar se funen, tódô blay ye ke Sisar yóm kun, ne blay ye ke Dwata se yóm kun."

²² Ya tey ketnga le du yóm kbalà Jisas kul yó. Tódô le lemwo, tnagak le Jisas.

*Ksólók le yóm bud klowil tau gu lem hatay
(Mark 12:18-27; Luk 20:27-40)*

²³ Segeng bë yóm kdaw yó, wen se bë yó kem Sadyusi sut bë Jisas. Ni kem tau ni là kô hentahu le du ke angat bud hlowil Dwata yó kem tau deng matay.

²⁴ Wen se kul snólók bë Jisas, mon le, "Ó Sér, tehe gel mon Musis, ke matay yóm logi igò le là deng mngrá yóm yehenen, yóm twolihen tmodol béléen bud lemlo yóm yehenen aní wen ngaen béléen mò kun sfu yóm twoguhen.*

²⁵ Na," mon le, "tehe yu ekni, wen hitu kem logi ssotu sut le menuwu lem blóng me. Ne myehan yóm hol twogu bélê le, bede mom kendel matay igoen là deng wen ngà le. Ne yóm twolihen tmodol béléen bud lemlo yóm yehenen.

²⁶ Okóm bud matay snéen kun gu laanen là deng wen ngà le. Ne senged se yóm getlu twolihen. Ngang le stufi slolò efet kól bë yóm ghitu le, ne senged gotu katay le.

²⁷ Ngangen efet matay se kun yóm libun.

²⁸ Ni snólók me béléem ni," mon le, "bë yóm angat kehlowil Dwata tau elem hulin kdaw, mahil du bélê le bud gemyehan du yóm libun yó? Blaem deng tehe gotu sentufi le myehan du yóm hitu le."

²⁹ Bnalà Jisas se lu, monen, "Tey salà yóm kehedem ye. Yó duónen, là tngón ye du yóm nô lem yóm Sulat Dwata, ne là se tngón ye du yóm kfasang Dwata.

³⁰ Bë yóm angat kehlowil Dwata kem tau deng matay, laen kô dù bud angat syehan, abay se angat le mkél bë yó kem hoggó Dwata gel nô bë longit.

³¹ Ne bë yóm snólók ye bë angat bud klowil tau, là deng gesfala ye du kô yóm tehe tulón Dwata kuy bë Sulaten? Yóm monen,

* ^{22:14} Yó sotu lanen yóm mon Jisas ni, "Tey dé tau tinok Dwata, okóm là holen wen yóm móyó mung." * ^{22:24} Hlau 25:6.

³² 'Ou se sana kul Dwata le Abraham ne Isak ne Jakub.' Bè yóm udél Dwata yó góón ye temngón du yóm deng bud kehlowlil Dwata kul. Abay se yóm Dwata, du se Dwata yó kem mowil, là bë yó kem là mowilen."*

³³ Yóm kungol le yóm ktolok Jisas, ya tey ketnga le du yó kem tey tau wen sbung bë yó.

*Yóm hlau Dwata alì bong muhen bë kdéen
(Mark 12:28-34; Luk 10:25-28)*

³⁴ Timbow gungol yó kem Farisi yóm klaen dog gmò le bë Jisas yó kem Sadyusi, omin le stifun se kul,

³⁵ ne wen sotu bélè le yóm gel tmolok hlau, tò tmilów smólók ke Jisas se kun, monen,

³⁶ "Ó Sér, mahi du bë yó kem hlau Dwata yóm hol bong muhen bë kdéen?"

³⁷ Bnalà Jisas se, monen, "Kenbong nawahem Dwata, yóm góónhem mogot. Hotuhem nawahem ebéléen, ne hol hende-mem yóm kun kóyó."

³⁸ Yó se," mon Jisas, "yóm hlau Dwata alì bong muhen bë kdéen, yóm hol tanayen.

³⁹ Ne gewuhu yóm alì bong muhen skél du, duhen yóm monen, 'Kenbong nawahem kem dumuhem lómón yóm kbong nawahem yóm kóm knô.'

⁴⁰ Ni kem lewu hlau Dwata ni, hol kang-guy yóm kdé tehe hlau Musis, ne yóm kdé tehe gel htugod Dwata yó kem gna tugoden ekni."

*Yóm ksólók Jisas kul
(Mark 12:35-37; Luk 20:41-44)*

⁴¹ Ne wen snólók Jisas bë yó kem tey Farisi sbung bë yó, monen mò kul,

⁴² "Tedu kuy kmò kehedem du yóm Misaya? Gónón gu semfu du?"

Mon le se, "Semfu gu bë Dabid."

⁴³ Bud mon Jisas, "Okóm tedu kmò kesfuhu gu bë Dabid du? Igò Dabid se tehe moluy du góónhen mogot, hmonen du yóm Tulus Dwata,

⁴⁴ 'Ni se udél Dwata ebè yóm góónhu mogot, yó monen mò du,

Myóni bë ni dé fi bë kwananu.

Angat gotu ndau lu elaan yó kem hmohon kóm.*

⁴⁵ Yóm Misaya myón bë kwananu Dwata yó, yó kboluy Dabid du 'Gónónhu mogot.' Tedu se tò kmò klanen du ke mom du yóm bud semfu gu bë Dabid?"

⁴⁶ Laen dù gembalà du nim snólók Jisas ni. Tódô nbuten bë yó ne laen kô dù bud mlos smólók ke Jisas.

23

*Kekbê Jisas yóm kul gel nmò yó kem Farisi ne yó kem tau gel tmolok hlau
(Mark 12:38,39; Luk 11:43, 46; 20:45,46)*

¹ Bud mudél Jisas ebè yó kem tey tau sbung ne ebè yó kem gel lemolò du, monen,
² "Yó kem gel tmolok hlau ne yó kem Farisi, wen se kul glal tmolok du yóm hlau Musis.

³ Yó góónom mon, hol nimón ye ne hol lolò ye yóm kdé tolok le kuy. Okóm hol bë ye abay lolò yóm kmò kekdol le, abay se olo le beyen tmolok du kuy yóm hlau, là kô lolò le du.

⁴ Ya tey sidek keblaten yó kem hlau gel hbô le kem tau, okóm kul, balù gdù, là kô le tmóbóng mit du yóm blat gel hbô le kuy yó.

⁵ Tódô kdé yóm nmò le, són hnebel le yóm ksalù tau kul. Ngem dé kbongan yóm Udél Dwata snulat bkes bë uyó le ne bë sigel le, lel le tey htahà hlumfung bë kilil nes le.

⁶ Ke bë góónmò ken, kóyô le ke holle myón desyung. Dalang se bë góón gel stifun, kóyô le ke myón le bë góón le myón yó kem tau hol nadat.

⁷ Dalang se ke mógów le ebè fedyan, kóyô le ke hol nadat tau lu ne ke tnaba le lu 'Tau tmolok.'

⁸ Okóm kuy du," mon Jisas, "hol bë ye abay móyó ke tnaba le yu 'Tau tmolok.' Kaem gotu ye setwoli yóm kdé ye, ne tek sotu yóm tmolok kuy.

⁹ Ne hol béen abay wen tnaba ye 'Mà' bë yó kem tau genjal ye te tonok. Abay se tek sotu Mâ ye, duhen yóm Mâ tekuy bë longit.

¹⁰ Bë ye abay móyó ke tnaba le yu 'Gónón mogot,' abay se tek sotu góón ye mogot, sónen yóm Misaya.

¹¹ Yóm tau hol geta bélè ye, yake yó dé kmoen lem blóng ye, lómón ke du yóm tau gel mò nmò bélè ye.

¹² Yó se tau hegetahen knóen, angat heglaan Dwata. Okóm yóm tau heglaanen knóen, angat hegeta Dwata."

Kbólów Jisas yó kem tau gel hemtedeng knô

(Mark 12:40; Luk 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ Bud mudél Jisas, monen, "Angat tey tafak ye yu kem tau tmolok hlau ne yu kem Farisi, yu kem tau gel hemtedeng knô. Lómón ke deng mom kendadu ye yóm bak dól bë yóm kogot Dwata tau. Là se kó ye dog gusek kuy, ne deng mom henseng ye yó kem tau móyó mung.

¹⁴ Angat tey tafak ye yu kem tau tmolok hlau ne yu kem Farisi, yu kem tau gel hemtedeng knô. Yu se kem tau fen gel smukat yó kem libun bolu ani gfun ye góón le, lel ye ali

* 22:32 Kehewà 3:6. * 22:37 Hlau 6:5. * 22:39 Hlolò 19:18. * 22:44 Lingón 110:1.

gel htahà kni ye bè Dwata. Yó se góñó Dwata ali hemsidek du yóm angat ktafaken kuy.

¹⁵ Angat tey tafak ye yu kem tau tmolok hlau ne yu kem Farisi, yu kem tau gel hemtedeng knô. Glok ye mifal mohin móggow bë yó kem dumu benwu mayuk na a mebel bà tek sotu tau mò lemolo kuy. Bè yóm kloloen kuy, deng mom mkay senta yóm ksídeks yóm kuy nmò yóm kun ksídeks nmò. Yó góñón mon, knóón bélè ye nô lem lanaw ofi.

¹⁶ Angat tey tafak ye yu kem tau butô tò malak kem dumuhén butô. Bè kuy ktolok, ke wen tau safaeñ yóm Gónô Dwata, anien ke nuléhen yóm safaeñ yó, mom mon ye là sideken. Okóm ke yó safaeñ yóm tahu blówón nô lem yóm Gónô Dwata, mom mon ye là hyuhen ke nuléhen safaeñ.

¹⁷ Tey ye nungel, butô ye. Ilóem kmon ye ke bong muhen yóm tahu blówón senta yóm Gónô Dwata. Là kô yó du. Yó góñón baling móllós bë Dwata yóm tahu blówón yó, abay se deng nô lem Gónöen.

¹⁸ Ne bud sotu gel tollok ye, ke safà yóm tau yóm góñón demsù ebè Dwata, bud mon ye là sideken ke nuléhen. Okóm ke safaeñ yóm dsuen ebè Dwata, gel mon ye là hyuhen ke nuléhen yóm safaeñ yó.

¹⁹ Tey ye butô. Ilóem kmon ye ke bong muhen yóm dsù ye ebè Dwata senta yóm góñó ye gel demsù du. Là kô yó du. Yó góñón baling móllós yóm dsù, abay se deng nô bë yóm góñó le demsù du ebè Dwata.

²⁰ Yó góñón mon, ke safà yóm tau yóm góñón demsù ebè Dwata, gomong safaeñ snéen yóm dsuen.

²¹ Ke safaeñ Gónô Dwata, deng gomong safaeñ snéen Dwata, yóm nô lemen.

²² Ke safaeñ longit, deng gomong safaeñ ne yóm bangkù góñó Dwata myón kmamal yóm klamangen, ne gomong snéen Dwata, yóm myón tahan.

²³ Angat tey tafak ye yu kem tau tmolok hlau ne yu kem Farisi, yu kem tau gel hemtedeng knô. Balù yó kem som lemaw ye, sana keblay ye ke Dwata yóm gesfoloen. Okóm deng mom knogol ye yó kem hlau bong muhen, duhen yóm hlau bë ktedeng kmô, ne bë keskodu, ne bë kessalig. Laen dù góñón sidek yóm keblay ye ke Dwata yóm kun óól, okóm bë ye klifót yó dum hol bong muhen.

²⁴ Yu kem tau butô tò malak kem dumuhén butô, tey klolò ye du yó kem hlau lemnek, okóm là nimón ye kul yó kem hlau ali bong muhen.

²⁵ Angat tey tafak ye yu kem tau tmolok hlau ne yu kem Farisi, yu kem tau gel hemtedeng knô. Ke hningónu yóm kmô ye, lómón yóm tgayan ne yóm huyów olo ye molob tahan, là lemen. Igoen yóm nô lemen, tódô hono yóm deng gnaga ye lemawó bë yóm keseglom ye.

²⁶ Tey ye butô, yu kem Farisi. Na ye gna nolob lemen dé yóm tgayan anì baling móllós taken snéen.

²⁷ Angat tey tafak ye yu kem tau tmolok hlau ne yu kem Farisi, yu kem tau gel hemtedeng knô. Hol ye mkei bë yóm lungun tilob bentulà bukay taken, okóm lemen hono tiol tau matay, hono unged bolok.

²⁸ Hol lómón yó se yóm kuy kmò. Tey tilob yóm gel hton ye bë tau, okóm yóm lem hendem ye hono keng ne hono sidek."

Angat ktafak Dwata kul (Luk 11:47-51)

²⁹ "Angat tey tafak ye yu kem tau tmolok hlau ne yu kem Farisi, yu kem tau gel hemtedeng knô. Tey tilob yóm gel nmò yó bë yóm tehe góñó le lembeng yó kem tugod Dwata ekni, ne tey kehekloón ye yóm tehe góñó le lembeng yó kem tau tehe tedeng kmò le.

³⁰ Ne gel mon ye ke tehe ye deng tau se kuy ekni bë yóm kul kdaw le tehe fù tekuy, là kô ye na a gbót se kuy hmatay yó kem tehe gna tugod Dwata.

³¹ Lemwót bë yóm udélye yó góñón gdilô yóm hol kesfu ye bë yó kem tau tehe mó des yó kem tehe tugod Dwata ekni.

³² Yó ne, henfu ye yóm nmò tehe nbüt yó kem tehe fù ye, yóm là deng gdeng le du.

³³ Ya nim yu kem tau knawa ulal, hono ye semfu gu bë yó kem tau knawa ulal. Tedu kmò kegewà ye lemen du yóm deng kgolu ye elem lanaw ofi?

³⁴ Tódô tulónu kuy, angat wen kem tau bud hóngowu elem blóng ye, yó kem tau tugod Dwata, ne yó kem tau hulung hedem, ne yó kem tau hulung tmolok. Tódô wen bélè le hnatay ye, wen se tnutuk ye bë kros, ne wen se nfes ye lem góñó ye gel stifun, ne mom ktes ye lu ebè yó kem dumu benwu góñó le e mlóy.

³⁵ Yó angat guta ye du yóm nmò ye yó, gotu duón Dwata kuy yóm tehe katay le bnonok yó kem tau tedeng kmò le, lemawó bë katay Abéi bnonok, yóm tau ali tedeng kmoen, efet kól bë yóm kbonok le ke Sikaraya yóm tehe ngà Berakiya. Tódô kem hnatay le igoen tolo móggow lem blóng yóm Gónô Dwata ne yóm góñó le gel demsù ebè Dwata.

³⁶ Tódô tulónu kuy ktahuhé, angat tnafak Dwata yu, yu kem tau kmoen ni, bë yóm kdê deng tehe matay bnonok."

Kkodu Jisas yó kem tau bë Jirusalim (Luk 13:34,35)

³⁷ "Yu kem tau menwu bë syudad Jirusalim, sal gel hnatay ye yó kem tau tugod Dwata, ne hnatay sentudà ye botu yó kem tau hóngow Dwata ebélè ye. Deng hilu duléku ne tò móyó sembung kuy, lómó tò kmou kuy, lómón yóm mlon gel kenleken elaan hafaken yó kem ngaen, okóm là kô ye dog móyó.

³⁸ Yó se góno Dwata tódô mayà du yóm Gónóen lem blóng ye.

³⁹ Tódô tulónu kuy, là kô tagad na ye bud ton dou he ke là nan kól yóm kdaw angat kmon ye du, ‘Dwata he hol tmóbóng du yóm tau deng hógówen.’ ”*

24

*Angat kegbà yóm Gónô Dwata
(Mark 13:1,2; Luk 21:5,6)*

¹ Kewót Jisas bë yó, tnagaken yóm Gónô Dwata. Yóm igoen tolo mógów, ten-gafit yó kem gel lemólò du, tolok le du yó kem góno mteg hmílò yóm Gónô Dwata.

² Omin Jisas mon du mò kul, ‘Hol tenngel ye dé yóm kdé ton tekuy ni. Tódô tulónu kuy ktahuen, angat kól yóm kdawen laen kô dù tebel bë ni kem beng botu nii, tódô gotu lenusok le.’

*Ilô yóm hol són kdaw
(Mark 13:3-13; Luk 21:7-19)*

³ Ngang Jisas mógów efet kól bë Bulul Ulíb, ne myón bë yó. Omin le mógów ebéléen yó kem gel lemólò du, són lu, snólók le béléen, mon le, ‘Ó Sér, kilón kdohoén yóm deng tulónem kum yó koni? Tedu de ilô me du yóm bud ksutem ne yóm hol són kdaw?’

⁴ Bnalà Jisas lu, monen, ‘Hol ten-gama ye anì laen dù tau góno ye gsukat.

⁵ Abay se angat dê tau sut tó hlingu bélén. Yó angat mon le, ‘Ou se yóm Misaya.’ Ne tey dê tau gsukat bélén le.

⁶ Angat wen gungol ye tau sgida moni bélén ye, ne wen sentulón le gida bë dumu benwu mayuk snéen. Okóm bë ye abay hlikò. Ne gotu dohò ni kem ni, okóm là kô yó du he yóm hol són kdaw.

⁷ Angat wen kem benwu mit sgida bë kem dumu benwu. Ne tey dê benwu gónoñ mbil bong ne linol bong.

⁸ Kdê ni kem ni, yó se ayawen yóm móyón kkól yóm hol són kdaw. Hol lómón yóm libun mlutut, sok kmuleng, ayawen sut yóm ngæn.

⁹ Ne angat tey dê tau bë klamangen benwu kmutó nawa kuy lemwót bë yóm klolò ye do. Tódô kenfô le yu, ne tey kehsidek le kuy, ne hnatay le yu.

¹⁰ Bë yóm kdaw yó, angat tey dê tau knogol le kehtahu le. Ne knutó nawa le yó kem dumu le hemtahu, ne glef le ne hekfô kul.

¹¹ Angat tey dê tau sut lembù tmugod ke Dwata, ne tey dê tau gsukat bélén le.

¹² Lemwót bë yóm ali kmò le sidek yó kem tau bë klamangen benwu, angat monol yóm kesbong le nawa.

¹³ Okóm hol ye hbala efet kól bë sónen anì angat guta ye yóm klowil laen dù sónen.

¹⁴ Bede nan glalag bë kdéen tau bë klamangen benwu he yóm Tulón Hyu gbak ebè yóm kmò kogot Dwata tau anì hol tngón le, omieni yó he kól yóm hol són kdaw.”

*Yóm tó matù ke Dwata
(Mark 13:14-23; Luk 21:20-24)*

¹⁵ Bud mon Jisas, ‘Bè tehe kegenen du Danyél ekní, yóm sotu tau tehe gna tugod Dwata, eles tulónen yóm angat mdà bë Gónô Dwata yóm alì sidek knikò, yóm natuen Dwata. Yóm tau semfala du yóm ni, hol hennagien kmò klanen.

¹⁶ Ke sok kól yóm kdaw yó, eles le tódô mlóy elem bulul ne yó kem tau menwu bë prubinsya Judiya.

¹⁷ Ke wen tau tolo nô bë gónoñ henos bë gónoñ, hol béen tlek bud husek elemen ke mebel mò niten.

¹⁸ Ke wen tau tolo nô bë tñibahen, hol béen tlek bud mulék eta ne ke tó bud mebel kgal mfól mò niten.

¹⁹ Kodu le yó kem libun mlutut bë yóm kdaw yó, ne yó kem libun tolo semlé ngá.

²⁰ Hol hni ye bë Dwata anì là geblaen bë yóm bulónen sidek kdaw yóm kloy ye yó, ne anì là geblaen bë yóm Kdaw Kehgnô snéen.

²¹ Abay se angat tey hlayam bong sok sut bélén ye yóm hlayam monu ni. Ni he yóm hlayam ali sidek bë kdéen hlayam deng sut bë tau lemwót bë hol kbut benwu, ne là se kó bud sneefen du ne.

²² Okóm lemwót bë yóm kkodu Dwata kul yó kem tau deng néléken, yó gónoñ là hol hegen du yóm ali hlayam yó. Ke hegenen, bâsotu ke wen tau bud mowil te tonok.

²³ Hol bë ye abay hentahu ke wen tau mon du mò kuy, ‘Ngem, ni sii yóm Misaya.’ Duhen ke mon le, ‘Deng gdek dítuu kun,’ hol bë ye abay hentahu.

²⁴ Abay se angat wen yó kem Misaya keng sut, ne wen yó kem tau lembù tmugod ke Dwata. Angat tey dê hentaw ton hegfan le mò gónoñ le hol tó smukat yó kem tau deng kun nélék Dwata.

²⁵ Eles tulónu kuy nim ni,’ mon Jisas, ‘anì hol ye getgama.

²⁶ Duhen yó, ke mon kem tau, ‘Deng kól bë yóm benwu là hyu menwu du yóm tau deng nélék Dwata,’ bë ye abay mógów etu. Duhen ke mon le, ‘Ni deng hebnos bë ni,’ bë ye abay hentahu.

²⁷ Bë yóm angat bud kkól yóm Ngà Tau, hol lómón mkal silà, tódô lemayag klamang longit lemwót dmata kdaw kól desdef. Tódô kdéen tau gotu mton du.

²⁸ Angat dohò nim tulónu kuy ni. Lómón yóm gel mon le, ‘Yó se gónoñ mta lób, yó se gónoñ e sguku wak.’ ”

* 23:39 Lingón 118:26.

Kmò yóm angat bud kesfulék yóm Ngà Tau

(Mark 13:24-27; Luk 21:25-28)

²⁹ “Sok kogol yóm alì hlayah b è yó kem kdaw yó,” mon Jisas, “angat là buden mnóng kdaw dalang se bulón, ne angat le gotu btang gu b è longit yó kem blotik, ne là bud glolò le lesang le yó kem dumu mnóng gu b è longit.”*

³⁰ Ominen yó he angat gfan gu b è longit yóm kun ilô yóm Ngà Tau. B è yóm kton le du, tódô kentihen tau talak tonok, gotu le dmumu mkik lemwót b è khuli sel le. Tódô ton le se yóm Ngà Tau htuntun gu tta mung b è lobun. Ne ton le se yóm tey kfasangen ne yóm tey kegetahen.

³¹ Ne angat tey uni fél bong gu b è longit mó ilô yóm kehewóten yó kem hógoén gu b è longit mó na a semtifun yóm kdéen tau deng nélék Dwata b è klamangen benwu.”

Yóm gdalang tekuy b è koyu fig
(Mark 13:28-31; Luk 21:29-33)

³² “Tódô henkna ye b è yóm koyu fig,” mon Jisas. “Sok tmubed ne nbuten mból doumen, ayawen sut bulónen mnóng kdaw.

³³ Senged snéen sok deng gotu gfan yóm kdé deng tulónu kuy ni koni, yó se ayawen yóm deng klonihen yóm ksutu, hol lómón ke denge mdà snolu aut ye.

³⁴ Tódô tulónu kuy ktahuhen, kesok sut ni kem deng tulónu kuy ni, tolo wen he b è ni kem tau kmoen ni gmafit mton du.

³⁵ Angat tódô kmanas yóm longit dalang se yóm tonok. Okóm yóm dou udél,” mon Jisas, “là kóen na a lana.”

Eles ketgama yóm kkól Jisas
(Mark 13:32-37; Luk 17:26-30, 34-36)

³⁶ “Læn kô dù tau temngón du yóm kdaw angat kesfuléku duhen ke tedu urasen,” mon Jisas. “Balù yó kem hógoén Dwata gu b è longit, là kô tngón le du se kul. Dalang se do, là kô tngónu du. Tek són Mâ b è longit temngón du.

³⁷ Gu laanen là deng semfulék he yóm Ngà Tau, yó angat nmò yó kem tau te tonok, hol mkél b è yóm tehe kun kdaw Nuwa ekni.

³⁸ Yóm gu laanen là deng tehe sut dunuk ekni, yó nmò kem tau mken le, ne minum le, ne syehan le efet yóm khotun Nuwa elem yóm kafal nmoen.

³⁹ Là kô tngón le du yóm angat sut bélê le. Song imò le hetngón, deng sut bélê le yóm dunuk, ne tódô le gotu mung konul. Lómón yó se kmoen yóm kkól yóm Ngà Tau.

⁴⁰ B è yóm kdaw yó, ke lewu tau tmiba, sotu nwiten, sotu se tebelen.

⁴¹ Ke lewu libun mdek, sotu nwiten, sotu se tebelen.

⁴² Yó góñóm mon, eles ye mingat abay se là kô tngón ye du yóm kdaw angat kkól yóm góñóye mogot.

⁴³ Ke eles tngón yóm tau fun góñó yóm kifu nan e knagaw lem góñóen yóm tau mnagaw, eles mabung anì là guseken yóm tau mnagaw.

⁴⁴ Duhen yó, eles tendo ningat ye yóm bud kkólen elem blóng ye yóm Ngà Tau, abay se kulel angat kkólen b è yóm uras là gingat ye du.”

Yóm hlingón b è yóm tau gulit ne yóm tau là guliten

(Luk 12:41-48)

⁴⁵ “Tau du de yóm gulit kmoen nmò b è yóm góñón mogot ne yóm hulung hedem? Yó se yóm tau tódô gotu hogoten du yóm tau góñón mogot yó kem dumu tau mó nmò béléen mó fen semgífa kul.

⁴⁶ Hligal kun yóm tau mó nmò yó ke tolo lelen hteneb mó nmò b è yóm kkól yóm góñón mogot.

⁴⁷ Tódô tulónu kuy ktahuhen, yóm tau gulit kmoen nmò yó, angat hkemen du yóm góñón mogot yóm kdé kimuhen.

⁴⁸ Là, ke yó mefet b è nawahen yóm tau mó nmò yó, ke mom monen, ‘A, legen he ni kkólen yóm góñóhu mogot.’

⁴⁹ Ne nbuten mfen yó kem dumuhen gel mó nmò, ne fen hebsow mken ne hlengel minum kun.

⁵⁰ Timbow kól yóm góñón mogot b è yóm kdaw là ketgamahen, yóm uras là eles tngónen du,

⁵¹ ne tódô hnatayen yóm tau là gulit kmoen nmò yó, heg bunuen du yóm kul glumfak yó kem tau gel hemtedeng knô. Ne b è yóm góñón tendo heslaf ne dmumu mkik sembélé kakim.”

25

Yóm hlingón b è yóm sfolò kem libun

¹ “B è yóm kdaw angat kkól,” mon Jisas, “yóm kmò kogot Dwata tau, hol lómón yóm sfolò kem libun mit solok na a semlong yóm logi myehen.

² Limu bélê le yóm là hulungen hedem, ne limu se hulung hedem.

³ Lemwót yó kem libun là hulung hedem, là dog le mit lenagas mó tgama le ke gotu yóm gnan.

⁴ Okóm eles wen kul lenagas nwit yó kem libun hulung hedem.

⁵ Lemwót yóm logi myehen, wen góñóhen ganggà, là géhélen kól. Yó góñóm mon, deng mom moo ktuk yóm sfolò kem libun, gotu le gtungô.

⁶ Timbow deng sóol buteng, tódô btang lem klingu le yóm tey tmaba, monen, ‘Ni

* 24:29 Isaya 13:10 ne 34:4, Juwéi 2:10.

deng kól yóm logi myehen. Géhél ye, ne ye e senlong.'

⁷ Segeng le se btik yóm sfolò kem libun, gotu nwa le yó kem solok le, ne gotu sentódô le sembwan le.

⁸ Yó udél yó kem libun là hulung hedem ebè yó kem libun hulung hedem, mon le, 'Benlay ye se mi dé, Wè, ke wen dù kuy lenagas. Són moen mudof yóm kum solok.'

⁹ Ne mudél se yó kem libun hulung hedem, mon le, 'Là bud gsakufen kuy ne nim kum lenagas ni. Tódô ye na a bemi kuy ne bë tindá.' Tahu se, na le e bemi yó kem libun là hulung hedem.

¹⁰ Kogol yóm kewót le, kól se yóm logi myehen, ne tódô hlós ebè yóm gónó gónó le mò ken bë lówóhen, ne gmung yóm limu kem libun hulung hedem. Yóm kköl le bë yó, gotu le husek elemen, ne tniukeb le beng.

¹¹ Legen udi bë yó, gdfosi se yó kem libun là hulung hedem. Mdà le bë lewaen, tmaba le, mon le, 'Ó Sér, hfusekem mi elemen.'

¹² Okóm mom mon yóm logi myehen, 'Bé. Là kô tngónu kuy.'

¹³ Yó gónóm mon," mon Jisas, "eles ye hol temgama se kuy. Là kô tngón ye du yóm kdaw angat kkölü, duhen ke tedu urasen."

*Yóm hlingón bë yóm tlu kem tau mò nmò
(Luk 19:11-27)*

¹⁴ "Bè yóm kdaw angat kkölü," mon Jisas, "yóm kmò kogot Dwata tau, hol lómón ke yóm tau mógów ebè yóm sotu benwu mayuk. Gu laanen là deng lemwoyt yóm tau yó, nan tnaba yó kem tau mò nmò béléen, gotu hogoten kul yó kem kimuhen.

¹⁵ Tódô hogoten kul yóm bang kul gbek. Yó hogoten yóm tanayen, limu libu filak tahu blówón. Ne yó hogoten yóm tmodol, lewu libu. Yó hogoten yóm getluhen, lemibu. Ominen yó lemwoyt.

¹⁶ Tódô kendel bud lemwoyt se kun yóm tau mogot limu libu nan e hból yóm kun. Ngangen efet bud limu libu se uléken.

¹⁷ Ne bud lemwoyt se kun yóm mogot lewu libu. Ngangen hból yóm kun efet bud lewu libu se uléken.

¹⁸ Okóm yó nmò yóm tau mogot lemibu, deng mom lebengen lem tonok yóm kun.

¹⁹ Deng tey kegenen mógów ne yóm gónó le mogot, ominen bud kól. Ne gotu htaba-hen yó kem tau tehe wen hogoten kul. Gotu snólóken bélê le yóm kmò khógów le du yóm filak tehe hogoten kul.

²⁰ Ominen sut yóm tau tehe hnogoten limu libu, ne monen, 'Tehe limu libu yóm hogotem dou, Sér. Ni sii yóm uléken, bud limu libu.'

²¹ Ne monen se mò du yóm gónóhen mogot, 'Wóyón dé. Tey hyu nim uu, teyi gulit. Lemwoyt bë yóm kgulitem bë yóm udi hogotu kóm, bong ne sigangu tahem. Yó ne,

holi mung dou dé anì gmungi lemen yóm dou kkligal.'

²² Ne bud sut yóm tau tehe lewu libu kun nogot, monen se kun, 'Tehe lewu libu yóm hogotem dou, Sér. Ni sii yóm bud uléken, lewu libu.'

²³ Ne bud monen se mò du yóm gónón mogot, 'Wóyón dé. Tey hyu nim uu, teyi gulit. Lemwót bë yóm kgulitem bë yóm udi hogotu kóm, bong ne sigangu tahem. Yó ne, holi mung dou dé anì gmungi lemen yóm dou kkligal.'

²⁴ Ominen sut yóm tau tehe mogot lemibu, mom yó monen mò yóm amohen, 'Tngónu uu, Sér, tódô ket du snoloem. Tódô gel nutahem yóm là kóm hulu du, ne yóm là kóm leniteg du.

²⁵ Likoe kóm, yó gónóm mon, deng tódô lebengu yóm filakem. Ni dé yóm filakem.'

²⁶ Mung kudél yóm gónóhen mogot, monen, 'Teyi bakà yóm uu. Alii mduk. Igóem sem deng mon du gel nutahu yóm là dou hulu du ne yóm là dou leniteg du.

²⁷ Ke yó se yóm dou gel nmò, moem là hemstù du bë bangkù du yóm dou filak anì wen ngaen bë yóm kkólú?

²⁸ Ne ominen mudél ebè yó kem tauhen, monen, 'Na ye béléen yóm lemibu hogotu du, blay ye tum tau deng sfolò libu nô béléen.

²⁹ Yóm tau ke gulit kogoten du yóm nô béléen, angat bud wen tnù le du efet gengón. Okóm yóm tau ke là gulit kogoten du yóm deng nô béléen, angat bud nwa le béléen.

³⁰ Bong yóm tau laen dù mu yó, tódô tudà ye etu bë lewà bë gónón ali kmifu, ne bë yó tendo gónón heslaf ne dmumu mkik sembékéhakim.'

Kkukum Dwata tau

³¹ "Kesok bud kól yóm Ngà Tau mò mogot klamangen," mon Jisas, "tódô kdéen hógów Dwata gu bë longit gotu semguyun du, ne angat myón bë yóm gónón myón kmukum.

³² Angat tódô kdéen tau bë klamangen benwu gotu stifun ebè soluhen, ne sentólóngen lu. Lómó kmò kestólóngen kul, lómón yóm tau semgyok ógóf, gel sentólóngen yó kem ubiha bë yó kem kambing.

³³ Yó kmoen kul, suen bë kwananen yó kem tau tedeng kmò le, ne suen bë iwóngen yó kem tau gel mò sidek.

³⁴ Angat monen mò yó kem nô bë kwananen yóm Hol Geta yó, 'Géhél ye ne, yu kem tau deng tendo gel tnóbóng Má. Hlós ye ebè yóm benwu deng tehe eles hentifesen bélê ye lemwoyt bë hol kbüt benwu.'

³⁵ Abay se bë yóm tehe kbitilu, tódô henken ye ou. Ne bë yóm tehe kleengu, tódô hinum ye ou. Ne bë yóm tehe kilohu, tey khódó ye do.

³⁶ Bè yóm tehe klaen dù nesu, wen blay ye do mó nesu. Ne bè yóm tehe kwen desu, tey gel kesgifà ye do. Ne bè yóm tehe knóu lem blanggù, tódò gel nauy ye ou.'

³⁷ Angat bnalà yó kem tau tedeng kmò le, mon le, 'Kilón de kton me kóm bitil, Sér, ne kehken me kóm ne khinum me kóm?

³⁸ Kilón de yóm kton me kóm milo, ne yóm khódó me kóm bè gónô me? Kilón de yóm keblay me kóm nes mó nesem?

³⁹ Kilón de yóm monem kwen desem, ne yóm knóem lem blanggù, ne yóm kauy me kóm?

⁴⁰ Angat bnalæn se lu yóm Tau Hol Geta, monen, 'Tódò tulónu kuy ktahuhé, yó se deng nmò ye bè yó kem dumuhu setwoli ali gdanà, lómón ke bélén gónó ye mó du yóm yó.'

⁴¹ Ominen yó mon du mó yó kem tau fi bè iwóngen, monen, 'Mdó ye bélén bè ni, yó kem tau deng eles golu elem tafak Dwata. Ditu gónó ye nô lem yóm ofi laen dù tul katayen deng hentifés Dwata bè Seitan ne yó kem hógówen.

⁴² Abay se yóm tehe kbitilu, là kô dog henken ye do. Ne yóm tehe kleengu, là kô dog hinum ye do.

⁴³ Yóm tehe kilohu, là kô hnódó ye do. Yóm tehe klaen dù nesu, là kô dog benlay ye do. Yóm tehe kwen desu ne yóm tehe knóu lem blanggù, là kô dog sen-gifà ye do.'

⁴⁴ Ne angat bnalà le se, mon le, 'Kilón de kton me kóm bitil, Sér, ne meeng ne milo? Ne kilón de yóm klaen dù nesem ne yóm kwen desem ne yóm knóem lem blanggù, ne là dog tkóbóng me kóm?'

⁴⁵ Ne yó monen mó kul yóm Tau Hol Geta yó, 'Tódò tulónu kuy ktahuhé, yó là dog któbóng ye yó kem tau ali gdanà, lómón se yó ne yóm là dog któbóng ye dou.'

⁴⁶ Duhen yó," mon Jisas, "tódò le gotu hlós elem yóm tafak Dwata laen dù sónen. Okóm yó kem tau tedeng kmò le, guta le yóm klowil laen dù sónen."

26

*Kessatul le yóm kmò kekfò le ke Jisas
(Mark 14:1,2; Luk 22:1,2; Jan 11:45-53)*

¹ Timbow deng ni kem tulón Jisas kul ni, omenen mon du mó yó kem gel lemolò du,

² "Deng tngón ye lewu ni he kehtohen yóm mó ken bong bélén tekuy bè Kdaw Khius. Segeng du yóm angat keblay le yóm Ngà Tau elem tdk yó kem tau angat tmutuk du bè kros."

³ Bong yó kem geta bè yó kem gel demsù ebè Dwata kkolen bè yó kem tuha gónó le gel galak yó kem Ju, gotu le stifun bè gónô bong Kyafas, yóm tau geta bè yó kem gel demsù ebè Dwata.

⁴ Yó natul le yóm kmò klifut kekfò le ke Jisas anì ghatay le.

⁵ "Okóm," mon le, "bè tekuy hesegeng bè yóm mó ken bong, kô wen sidek nmò le bélén tekuy yó kem tau."

Ketwélen hnolo te kulu Jisas yóm sotu libun bè Bitani

(Mark 14:3-9; Jan 12:1-8)

⁶ Bè yóm knó Jisas bè Bitani, mken bè gónô yóm sotu tau tehe gemnóm des mifù boluyen Simun.

⁷ Yóm igoen mken bè yó, sut béléen yóm sotu libun, wen sobuy alabastér nwiten hnok yóm hbao ali mebtes, ne tey minggel boohen. Tódò gotu msulék koken te kulu Jisas.

⁸ Bè yóm kton le du yó kem gel lemolò du, mo le mom lembut, mon le, "Moen ke gotu namaen yóm yóó?

⁹ Mom hyu he tehe tódò hbaluen, bong he gutahen du, ominen bemlay du bè yó kem élél yóm blihen."

¹⁰ Hyu gungol Jisas yóm udél le, yó gónón mon du mó kul, "Moen de ke bnólów ye kun nmò nim libun nii? Igoen tey minggel yóm nmoen bélén ni.

¹¹ Hyu hekul yó kem tau élél, eles le tendo nô lem blóng ye. Là dou.

¹² Yóm koken bélén ni, mó eles hgifaten dou bè yóm angat kebeng le do.

¹³ Tódò tulónu kuy ktahuhé," mon Jisas, "balù kihu gónón angat e mból bè klapmangen benwu yóm Tulón Hyu lemwojt bè Dwata, tendo gel gboluy snéen kun nim libun ni lemwojt bè yóm deng nmoen bélén."

Katul Judas ke Jisas

(Mark 14:10,11; Luk 22:3-6)

¹⁴ Kogolen bè yó, lemwojt Judas Iskariut, sotu bè yó kem sfolò lewu gel lemolò ke Jisas, tódò móggow etu bè tu kem geta bè yó kem gel demsù ebè Dwata.

¹⁵ Yó snolóken bélén le, monen, "Hilu de play ye do ke ou fen malak kuy ebè Jisas?" Deng mom yó nmò le, tódò nsó le béléen tlu folò botù yóm kul filak mgel.

¹⁶ Tódò lenwóten bè yó ne, sónmò Judas mebel lanen malak kul ebè Jisas.

Kken Jisas ne yó kem gel lemolò du yóm ken bè Kdaw Khius

(Mark 14:12-21; Luk 22:7-14, 21-23; Jan 13:21-30)

¹⁷ Timbow hto yóm tanay kdawen bè yóm mó ken bè yóm gel kken yóm mambang laen dù bulung henoken, móggow le ebè Jisas yó kem gel lemolò du, snolók le béléen, mon le, "Gónóm tó hmò du kum de yóm ken tekuy bè ním mó ken bè Kdaw Khius ni?"

¹⁸ Ne mon Jisas se mó kul, "Móggow ye ebè yóm sotu tau bè syudad Jirusalim, mon ye mó du, 'Ni se tinoken ebéléem yóm tau gónó tekuy gel htolok, monen, Deng hto ne yóm buteng tehe olu Dwata do. Nmou bè gónóem

yóm mò ken bè Kdaw Khius, mung do yó kem gel lemolò do.’

¹⁹Tahu se, tódô lolò le yóm deng mon Jisas mò kul, ne nmò le yóm ken mò ken le bè yóm kifu yó.

²⁰Timbow deng móyón kifu, omin le gotu seyon mken le Jisas ne yó kem sfolò lewu gel lemolò du.

²¹Yóm igò le tolo mken, mudél ebélé le Jisas, monen mò kul, “Tódô tulónu kuy ktahuhé, sotu bélê ye angat mlay do sumóng.”

²²Ya tey sidek klóngón nawá le, tódô sotu kun mon du mò ke Jisas, “Là ou du kô yó?”

²³Mon Jisas se mò kul, “Yó se tau dumuhu segeng mdù elem sóbów yóm mambang, du se yóm angat mlay dou sumóng.

²⁴Yóm Ngà Tau nan na matay he,” mon Jisas, “lómón yóm deng tehe eles tulónen bè Sulat Dwata. Bede tey angat kegtafaken yóm tau bemlay sumóng. Mom tumù ne ke béen dog tehe tau.”

²⁵Mudél se Judas, yóm mlay du sumóng, monen, “Ou kô, Sér, gónón e gbak yóm monem yó?”

Bnalà Jisas se, monen, “Yó sem deng monem yó.”

*Yóm mò hemget yóm fasad Dwata
(Mark 14:22-26; Luk 22:14-20; 1 Kurin 11:23-25)*

²⁶Yóm igò le tolo mken, nwa Jisas yóm mambang, bede nan ne mni bè Dwata. Ominen kembéng du, ne blayen yó kem gel lemolò du, yó monen, “Ni se yóm dou lówó. Nwa ye, ne ken ye.”

²⁷Ominen mkay yóm tgrayan gónón nô yóm ninum le, nan na bud mni bè Dwata, ominen mon du mò kul, “Ni sensinum ye.”

²⁸Ni se dou litò mò hemget du yóm deng fasad Dwata bè kem kun tau. Ne tey dé tau gónón gamà nim litou ni mò lan Dwata hmifót salà le.

²⁹Tódô tulónu kuy, hatan bud ninumu he nim ninum ni ke deng kól bè yóm kdaw angat kinum tekuy yóm ninum lomi bè yóm kun benwu nogot Mâ.”

³⁰Tikóng deng kinum le, omin le gotu semgál yóm sotu sngal dmoyón ke Dwata, omin le lemwót ebè Bulul Ulib.

*Eles ktulón Jisas yóm kehlà Pitér du
(Mark 14:27-31; Luk 22:31-34; Jan 13:36-38)*

³¹Bè yóm tolo lel le móggów, mon Jisas mò yó kem gel lemolò du, “Kifu ni kdeng tódô gotu sentagak ye ou, yakà deng monen du bè yóm Sulat Dwata, yó monen,

‘Angat hfatay Dwata yóm tau semgyok ubiha,
ne tódô gotu sekla yó kem ubihahen.*

³²Okóm,” mon Jisas, “sok deng bud hlowil Dwata ou, angate fen gna bélê ye etu bë Galili.”

³³Hebkó mudél se ke Pitér kun, monen, “Baluen se ke gotu sentagak le uu yó kem dumuhu, Sér, là kô naw e tnagak kóm dou.”

³⁴Bnalà Jisas se, monen, “Tódô tulónu kóm ktahuhé, Pitér, gu laanen là deng kmóót onuk kifu ni keding, deng sana tlu dulékom hmala yóm ketngónem dou.”

³⁵Mon Pitér se, “Baluen he ke munge matay béléem, Sér, là kô naw e hnala kóm dou.” Tódô senged se udél yó kem dumu gel lemolò ke Jisas.

*Kni Jisas bè Dwata bè Gitsimani
(Mark 14:32-42; Luk 22:39-46)*

³⁶Ngang le Jisas móggów efet le kól bè yóm sotu ngà hungul koyu boluyen Gitsimani, ne mon Jisas mò yó kem gel lemolò du, “Na ye myón bë ni bë yóm igou mni bë Dwata bë tuu.”

³⁷Niten Pitér ne yó kem lewu ngà Sibidi. Ne tódô gleket béléen yó tey ksídekgognómen du.

³⁸Monen mò kul, “Tey sidek gnóm yóm gleket béléu ni, là hol tò gbeku hembala du. Nô ye bë ni ne kuy, ne eles ye mingat.”

³⁹Ominen móggów hlayuk udì, ne tódô hegluduk lemfen bè tonok, ne mni bë Dwata, monen, “Ó Mâ, ke yó dum gmò, kóhem tahu dé yóm angat tey hlayamu ni. Okóm balù wen se yóm dou kóyô, tódô henedeng yóm kóm kóyô béléu.”

⁴⁰Timbow deng knihen, ominen mulék ebè yó kem tlu tau nwiten, deng le mom gotu henga tungô. Gotu bentiken lu, ne monen mò ke Pitér, “Là gbek ye mingat kô, balù tek sotu uras?”

⁴¹Bè ye tagad tungô dé. Hol ye mni bë Dwata anì là wen gónó ye gsindil bë Seitán. Tngónu wen se óyô ye mò du yóm monu mò kuy ni, okóm là gbek lówó ye du.”

⁴²Bud kewót Jisas bè yó bë gewuhen dulék, ne bud mni bë Dwata. Yó utóm yóm knihen, monen, “Ó Mâ, ke là se hyu mkó du béléu yóm angat tey hlayamu ni, tódô henlósem sen yóm kóm kóyô.”

⁴³Ominen bud mulék ebè yó kem tlu tau niten, deng le mom bud henga tungô, là kô dog gukat le du mata le.

⁴⁴Ne ominen bud tmagak kul na e mni bë getluhen dulék, tódô nuliten yóm gna kmò knihen.

⁴⁵Ne bud mulék ebélé le, ne monen mò kul, “Tolo lel ye he kô tungô ne hegno? Ngem deng kól du ne yóm uras le kemfò du yóm Ngà Tau, ne blay le elem tdk yó kem tau sidek nmò le.”

⁴⁶Ngem yó dé yóm tau mlay do sumóng. Btik ye ne, na tekuy e senlong.”

* **26:31** Sikaraya 13:7.

*Kekfô le ke Jisas**(Mark 14:43-50; Luk 22:47-53; Jan 18:3-**12)*

⁴⁷ Igò Jisas tolo mudél, gdofti bè yó se Judas, yóm sotu bè yó kem sfolò lewu gel lemolò du. Tey tau wen huli du. Wen se lemumak sudung bélè le, ne wen se kmulóng bogul. Lu se yó kem tau hógów yó kem geta gel demsù ebè Dwata ne yó kem tuha góno le gel galak yó kem Ju.

⁴⁸ Deng eles tulón Judas yó kem tau mung du, monen, "Yó se tau neleku kdeng, yó se yóm tau hnebel ye. Tódô kenfô ye."

⁴⁹ Timbow gdek Judas, tódô hekteng ebè Jisas, monen, "Na Sér," ne ominen melek du.

⁵⁰ Omin Jisas mudél ebè Judas, "Yó ne, Wè, géhél nmoem yóm nógówem." Omin le gotu demlu kemfô ke Jisas, ya tey kget kogot le du.

⁵¹ Sotu bè yó kem gel lemolò ke Jisas kendel kemtos dmilot sudeng, tódô tnibóhen yóm sotu tau, okóm olon sfak doli klinguhéen yóm tau tnibóhen yó. Yóm tau hnali ni, du sotu tau gel dök yóm geta bè yó kem tau gel demsù ebè Dwata.

⁵² Bè yóm kton Jisas yóm tau fen tmibó yó, bnólówen, monen, "Tenesem lem lumaken sudengem. Ngem he yóm tau smalig bë sudeng, angat bud hatayen sudeng."

⁵³ Ilóem là tngóndum du kô yóm kegbeku mni tóbóng bë Mâ, ne tódô kendel hógówen balù hilu libu yó kem gel hógówen gu bë longit mó tmóbóng do.

⁵⁴ Okóm ke yó nmou, tedu se tô kdohoén du yóm deng tehe hsulat Dwata golu etahu?"

⁵⁵ Omin Jisas mudél ebè yó kem tey tau wen kemfô du, monen, "Tey, glok ye mit suk ne bogul nim na ye e kekfô dou ni. Ilóem tô heskél ye ou bë yóm tau gel mó sidek. Igou se gel myón tmolok lem Gónô Dwata ket kdaw, là se kô géhél kenfô ye do.

⁵⁶ Okóm nim nmò ye bélén ni, deng gónoñ dohò yóm tehe hsulat Dwata yó kem gna tugoden." Bè yóm kekfô le ke Jisas yó, deng mom gotu sentagak yó kem gel lemolò du, mlóy le.

*Kkukum le ke Jisas yó kem Ju**(Mark 14:53-65; Luk 22:54,55, 63-71; Jan 18:13,14, 19-24)*

⁵⁷ Kewót le bë yó ne, nit le Jisas ebè gónoñ Kyafas yó kem tau kemfô du yó koni. Nim Kyafas ni, geta bë yó kem tau gel demsù ebè Dwata. Deng le eles gotu stifun bë yó ne yó kem tau gel tmolok hlau ne yó kem tau tuha góno le gel galak yó kem Ju.

⁵⁸ Bè yóm kwit le ke Jisas, fen holun huli Pitér efet kól bë gónoñ yóm tau geta yó koni. Ne hlós e talak lósól, ne seyón bë yó kem tau gel mentey bë yó, hnilungen yóm mó kmò le ke Jisas.

⁵⁹ Ne lemwót yó kem tau geta bë yó kem gel demsù ebè Dwata ne kdê yó kem tau geta mogot kukum, mebel le dalil mó lan le hfatay ke Jisas lemwót bë yóm gel tifù yó kem dumu tau, baluen ke là tahuhen.

⁶⁰ Okóm laen kô dù ton le, balù yóm tey kdê tifù le du, hono là kóen tahu. Ominen yó wen lewu tau mdà,

⁶¹ yó kul tifù, mon le, "Gel monen nim tau ni, 'Gbuku gembà du yóm Gónô Dwata ni, ne gbuku se bud hdà du bë tlu kdaw.'

⁶² Ne hebkó mdà se yóm geta bë yó kem gel demsù ebè Dwata, monen mó ke Jisas, "Là bennala du kô yóm ktifù le kóm ni?"

⁶³ Okóm là dogen mudél Jisas. Ominen bud mudél ebéléen yóm tau geta yó koni, monen, "Wen snólóku bélém. Bè yóm kbalaeñ du, hol hlanem bë boluy yóm Dwata laen dù tul katayen. Tulónem kum kun ktahuanen ke uu yóm Misaya, yóm hol Ngà Dwata."

⁶⁴ Bnalà Jisas se, monen, "Yó sii deng monem. Okóm wen tulónu kuy, angat ton ye yóm Ngà Tau myón fi bë kwanan Dwata, yóm laen dù là gbeken du, ne angat ton ye se yóm kesfuléken edini mung bë lobun."*

⁶⁵ Mung kungolen du nim udél Jisas ni yóm tau geta bë yó kem gel demsù ebè Dwata, botong tódô kenséen nesen, monen, "Tô hsengeden knóen bë Dwata. Omin he ke bud wen tifù du. Deng tódô gungol tekuy yóm kehsengeden knóen bë Dwata.

⁶⁶ Tedu kuy kmò kmon du yóm tau ni?"
Mon le se, "Hyu ke tódô hnatay."

⁶⁷ Nbut le bë yó ne tendo hemsidek ke Jisas. Gotu sendulak le lem uyóhen, ne sensuntuk le, lel le semtfé du,

⁶⁸ mon le, "Ke tahu uu se yóm Misaya, tulónem kum kun yóm tau temfè kóm."

Kehlalà Pitér yóm ketngónen ke Jisas
(Mark 14:66-72; Luk 22:56-62; Jan 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Sana tolo kyón Pitér talak lósól he kun. Ne mógoñ ebéléen sotu bë yó kem ngà libun gel dök yóm tau geta bë yó kem gel demsù ebè Dwata, monen mó ke Pitér, "Kaem uu se sotu tau gel mung ke Jisas, yóm tau lemwót bë Galili."

⁷⁰ Okóm mom hlañ bélè le Pitér, monen, "Là kô naw e tngón du dou yóm monem yó."

⁷¹ Ne bud mógoñ ebè bak tikeb yóm labat. Ne bud wen sotu ngà libun mton du, ne monen mó yó kem tau bë yó, "Ni se sotu tau gel mung ke Jisas, yóm tau lemwót bë Nasarit."

⁷² Ya tey bud kehlalà Pitér, gloken smafà ke tngónen Jisas.

⁷³ Tikóng deng bud legen udi bë yó, mógoñ le ebè Pitér yó kem tau mdà gu bë yó, mon le

* 26:64 Lingón 110:1, Danyél 7:13.

mò du, "Kaem uu se hol sotu bélê le. Dilô me bè kudélem lemwotí bè Galili."

⁷⁴ Tódô smafà Pitér lem blóng le, monen, "Hol tnafak Dwata se o ne ke kéngu yóm tulónu kuy. Là kô tngónu du dou yóm tau yó." Ne tódô sen-gengen se kmóót onuk.

⁷⁵ Ominen yó gbel bè nawà Pitér yóm deng tehe eles mon Jisas mò du, yóm monen, "Gu laanen là deng kmóót onuk kifu ni kdeng, deng sana tlu dulékem hmalà yóm ketngónem dou." Unihen gbel bè nawahen yóm tehe mon Jisas mò du, tódô hewà, ya tey sidek kkiken.

Kwit le ke Jisas ebè Paylét
(Mark 15:1; Luk 23:1,2; Jan 18:28-32)

27

¹ Timbow deng mwas bè yó, gotu le stifun yó kem geta bè yó kem gel demsù ebè Dwata ne yó kem tuha góón le gel galak yó kem Ju, sensatul le yóm kmò khatay le ke Jisas.

² Omin le hmengked mfét du kdina, ne nwit le ebè Paylét, yóm tau lemwót bè Rom gubérnor bélê le.

Kówól Judas lihol
(Kul Nmò 1:18,19)

³ Timbow ton Judas, yóm tau tehe mlay ke Jisas sumóng, yóm deng kegtuled Jisas, ya tey khuli selen. Ominen bud tó hulék yóm tlu folò botù filak mgel tehe blay le du yó kem geta bè yó kem gel demsù ebè Dwata, ne yó kem tuha góón le gel galak yó kem Ju.

⁴ Mon Judas, "Tey kegsalau. Deng mom hekfóu yóm tau laen kô dù salaen anì hnatai le."

Bnala le se, mon le, "Laen kô dù bud kum hentngón du ne yóm monem yó. Tódô kóm ne yó."

⁵ Tódô gotu legas tudà Judas elem Gónô Dwata yóm filak tehe blay le du, ominen tódô lemwót na a mówól lihol.

⁶ Yóm filak tudà Judas, gotu bud nulut yó kem geta bè yó kem gel demsù ebè Dwata ne mon le, "Là hyuhen bè yóm hlau tekuy ke homong te bè yóm filak gel blay le ke Dwata yóm filak ni, yakà filak bli litò tau du."

⁷ Yó deng kessatul le du yóm filak yó, tódô bli le tonok mò góón le lembeng ke wen tau là Juhen matay bélê le. Yó boluyen yóm tonok benli le, Tonok yóm Tau Gel Mifil Kuleng.

⁸ Okóm yó tles boluy le du, Tonok Bli Litô, efet yóm kmoen ni.

⁹ Yóm nmò le yó deng góónhen dohò yóm tehe mon yóm sotu tehe gna tugod Dwata boluyen Jirimaya,

"Nwa le yóm tlu folò filak mgel yó, yó se kul btes du yó kem tau Israel.

¹⁰ Ne bli le tonok yóm tau gel mifil kuleng.

Lómón se yóm deng kun kehlan du Dwata."*

Ksólók Paylét ke Jisas

(Mark 15:2-5; Luk 23:3-5; Jan 18:33-38)

¹¹ Lemwót ke Jisas, nit le ebè solu Paylét, yóm tau lemwót bè Rom gubérnor bélê le. Snólók Paylét Jisas, monen, "Uu kô tau hol geta bè yó kem Ju?"

Mon Jisas se, "Yó sii deng monem."

¹² Okóm là kô bnalaen kul yó du kem dê tifù le du yó kem geta bè yó kem gel demsù ebè Dwata ne yó kem tuha góón le gel galak.

¹³ Yó góón Paylét bud mon du mò ke Jisas, "Gungolem kô yó kem tey dê tifù le kóm?"

¹⁴ Okóm là dog bnalà Jisas kul, balù sek-teb. Ya tey ketnga yóm gubérnor yóm là dog kbalà Jisas kul.

Tódô hatay yóm kkukum le ke Jisas

(Mark 15:6-15; Luk 23:13-25; Jan 18:39-19:16)

¹⁵ Yó kun adat yóm gubérnor ke sok gel kól yóm mò kem bong be Kdaw Khius, sal gel wen tau blanggù hefewaen, bede yóm tau kul nélék yó kem tau.

¹⁶ Bé yóm kdaw yó, wen sotu tau blanggù ali totol, boluyen Jisas Barabas.

¹⁷ Timbow le deng gotu stifun ebè yó yóm tey tau wen, snólók Paylét lu, monen, "Tau du de kuy nójò mò hewau bélê ye, Jisas Barabas duhen ke Jisas yóm Misaya?"

¹⁸ Deng tódô tngón Paylét se yóm ali kélés nawa le ke Jisas yó kem tau mit du ebéléen yó.

¹⁹ Yóm igò Paylét tolo myón bè yóm góón myón kmukum, wen sulat hwit yehenen ebéléen, monen, "Hol bái abay gbót hem-sidek du kóm yóm tau laen dù salaen yó. Tey sidek kegnómu du ebuteng lemwót bè yóm keknahu du."

²⁰ Okóm yó nmò yó kem geta bè yó kem gel demsù ebé Dwata ne yó kem tuha góón le gel galak,nofong le yó kem tau sbung bè yó anì yó hnì le Barabas, ne fen hfatay le Jisas.

²¹ Bud snólók Paylét yó kem tau sbung bè yó, monen, "Mahi du bë ni kem lewu tau monu ni koni mò hewau bélê ye?" Mon le se, "Barabas."

²² Ne mon Paylét, "Tedu se tó kmou ke Jisas du, yóm bnoluy le Misaya?"

Deng mom yó balà le du, mon le, "Htutukem bè kros kun yó du."

²³ Bud snólók Paylét yó kem salaen bélê ye?"

Okóm deng mom lenwé le hetê, mon le, "Tódô htutukem bè kros ne."

²⁴ Timbow ton Paylét yóm là kegbeken hewà ke Jisas, ne dilóen bè yó kem tey tau sbung bè yó wen tó sidek nmò le bélén ke là nmungen du yóm kul knóyò, yó góón tódô ma él, ne noloben tdoken lem mata le,

* 27:10 Jirimaya 32:6-9, Sikaraya 11:12,13.

monen mò kul, "Laen dù dou du bè yóm khatay ye du nim tau ni. Tódô kuy nbô yóm kgamà litóen."

²⁵ Ne mon le se, "Tódô kum nbô ne litóen nim tau ni, dalang se kem kum ngà."

²⁶ Omin Paylét hewà ke Barabas ebélè le, ne nan na habid hfes Jisas, ne ominen bemlay du ebè yó kem sendalù mò na e tmutuk du bè kros.

Kehlowon le ke Jisas yó kem sendalù
(Mark 15:16-20; Jan 19:2,3)

²⁷ Lemwót yó kem sendalù Paylét, nwit le Jisas elem yóm gónô bong yóm gubérnor, ne gotu le sbung ebè yó se kul yó kem dumu sendalù bè yóm kul bung.

²⁸ Ne kó le nes Jisas, hesek le du yóm nes tógó hulô, hningón nmò le tau hol geta.

²⁹ Ne lenikin le yóm sotu kay tinu semnual mò kuruna suub le bè kuluhun, ne wen fes hogot le du bè sigel kwananen. Gotu le mtud bukol bè soluhun, hningón tō nmò le béléen yóm gel kadat le yóm tau hol geta. Ya tey kehlowon le du, mon le, "Ni sii yóm tau hol geta bè kem Ju. Yake hol tahà klowilen."

³⁰ Lel le semdulak du, bud na le yóm fes hogot le du, bud sensulit fes le te kuluhun.

³¹ Timbow le deng tmakas hmowon du, omin le bud mlus yóm nes hesek le du, bud hesek le du yóm sana kun nes. Kewót le bè yó ne tódô nit le ebè yóm gónô le tmutuk du bè kros.

Ktutuk le ke Jisas bè kros
(Mark 15:21-32; Luk 23:26-43; Jan 19:17-27)

³² Yóm tolo knô le bè lan, geslong le yóm sotu tau boluyen Simun, lemwo bë Sayrin.* Tódô gnaga htihang le du yóm kros Jisas.

³³ Ngangen ne gefet le bè Golgata. Yó lanen yóm boluy yó, "Bangag Kulu."

³⁴ Wen tō hinum le ke Jisas yóm ninum lóbô, wen bolein yóm sotu kay bulung héét. Bè yóm ktilów Jisas du, là dog henlös ninumen du.

³⁵ Omin le tmutuk du bè kros. Yó nmò yó kem sendalù, sensatù le yó kem nes Jisas.

³⁶ Tikóng deng yó, tódô le myón bë yó, bnentley le kmò Jisas.

³⁷ Wen snulat dket le senta kuluhun yóm udé duón le du, yó monen, "Ni se Jisas, tau hol geta bè yó kem Ju."

³⁸ Ne wen lewu tau gel mò sidek homong tmutuk le, sotu hteg le fi bë kwananen, ne sotu se fi bë iwóngen.

³⁹ Yó kem tau gel mius bë yó, sónmò le kmotuk, ne sendekà le Jisas, tey dê udé le sidek ebéléen,

⁴⁰ mon le, "Uu kun tō gembà du yóm Gónô Dwata, ne tek tlù kdawem bud hdà du. Yó

ne, lenwaem knóem kun ke tahu uu se yóm Ngà Dwata. Kmóhi elaan dé."

⁴¹ Senged se kul kehlowon du yó kem geta bë yó kem gel demsù ebè Dwata, ne yó kem gel tmolok hlau, ne yó kem tuha góno le galak.

⁴² Yó mon le, "Deng gel hlowilen kem dumu tau, là kô dog gbeken hlowil kun knô. Du kô kun tau hol geta bë yó kem tau Israél? Hentahu tekuy ke gbeken bud kmó elaan.

⁴³ Gel smalig bë Dwata kun, ne du kun yóm Ngà Dwata. Nénég ke móyô Dwata lemwa du."

⁴⁴ Balù yó kem lewu tau gel mò sidek gomong trnutuk le bë Jisas, gbót le semdekà se kul.

Katay Jisas
(Mark 15:33-41; Luk 23:44-49; Jan 19:28-30)

⁴⁵ Tikóng deng gtungu kdaw, tódô kmifu talak tonok efet sóól mosol kdaw.

⁴⁶ Timbow deng sóól mosol kdaw, omin Jisas hgel udélen, monen bë hol kun udél, "Eli, Eli, lema sabachthani?" Yó lanen yóm udélen yó, monen, "Ó Dwata, Ó Dwata, moen de ke tódô bayaem ou?"*

⁴⁷ Wen kem tau mdà bë yó mungol du yóm udél Jisas yó, mon le, "Éhé, tnabahen Ilaydfa."

⁴⁸ Ne wen sotu bélè le bë yó kendel ma yóm lómón tō gófós, ne duen lem yóm ninum lóbô là mebtesen, omin hemisù du bë tukô yóm ngà koyu mò gónon tō hsef du ke Jisas.

⁴⁹ Okóm mom mon kem dumu tau, "Tagad dé. Nénég tekuy ke sut Ilaydfa mò lemwa du."

⁵⁰ Omin Jisas bud hgel du udélen, ne tódô milot se nawahen.

⁵¹ Uma kóm bë yóm Gónô Dwata, wen tey nes mfól mò seng yóm dfél heting le ebè Dwata. Bè yóm kilot nawa Jisas, tódô sen-gengen lómón ke hninggel dnólóhem bë gónon sóól yóm nes yó, lemwo fi ta kól elaan. Ne tódô sen-gengen se mbet tey linol bong, tódô gotu meskang se yó kem botu lembang.

⁵² Ne gotu setngag yó kem kilib góno le lembang, ne tey dê bë yó kem kun tau Dwata deng tehe matay, gotu bud hlowil Dwata lu.

⁵³ Tódô le gotu hewà bë yó kem lebeng le. Ne kogol yóm deng klowil Jisas, mógo le ebè Jirusalim se kul, ne tey dê tau mton kul.

⁵⁴ Bè yóm kehto Jisas, tolo mentey yóm kfitan, mung du yó kem sendaluen. Ya tey sidek klikò le bë yóm tey linol ne yó kem dê dumu ton le. Botong mon le, "Tahu duhen ni se yóm Ngà Dwata."

* 27:32 Yóm Sayrin ni, sotu syudad là sekna bë benwu Libya bë Afrika.

* 27:46 Lingón 22:1.

⁵⁵ Wen se kem libun nô bê yó, olo le tódô temngel mayuk. Tehe le mung ke Jisas lemwtó gu bê Galili mò gel tmóbóng du.

⁵⁶ Mung kul se yóm Midi lemwtó gu bê Megdala, ne yóm sotu Midi, Yé Jim ne Jusif, ne mung kul snéen yehén Sibidi.

Kebeng le ke Jisas

(Mark 15:42-47; Luk 23:50-56; Jan 19:38-42)

⁵⁷ Tikóng móyón kimel, wen sotu tau kwasa lemwtó bê Arimatiya sut bê yó, boluyen Jusif. Du se sotu tau gel lemolò ke Jisas.

⁵⁸ Tódô móggó ebè Paylét nan e bal du yóm kwahen yóm lówó Jisas. Tahu se, hlus Paylét du.

⁵⁹ Kewót Jusif bê yó, móggó ebè tum góñó Jisas nô, ne nwahlen elaan yóm lówóhen, ne bnausen yóm nes bukay haná lomi.

⁶⁰ Uma kóm deng wen kilib lomi hokol Jusif bê but léhék mò tó kun angat góñó lebeng, ne tódô bê yó góñón lembeng ke Jisas. Ne wen botu bong hluyen ebè yóm bak lebeng mò sengen, ne omien yó lemwtó mulék.

⁶¹ Mung le lembeng se kul le Midi lemwtó bê Megdala ne yóm sotu Midi. Myón le bê yó, smolu le ebè yóm bak lebeng.

Kbentey yó kem sendalù yóm lebeng Jisas

⁶² Timbow deng hayahen bê yó, uma kóm kul Kdaw Kehegnô yó kem Ju, gotu le móggó ebè Paylét yó kem geta bê yó kem gel demsù ebè Dwata ne yó kem Farisi.

⁶³ Mon le mò du, “Ó Sér, gtulón bê nawa me yóm tehe monen tum tau mò kéng tu yóm kegenet tolo mowil, ‘Bè getluhen kdaw, bud hlowil Dwata ou.’

⁶⁴ Yó góñóm mon, holi mdók kut sendalù etu bê lebengen mò mentey du efet tlu kdaw anì laen dù lan le mnagaw lówóhen yó kem tehe gel lemolò du, ne omin le yó bud tmulón du kem tau yóm deng klowilen. Ke yó tó nmò le, milud he kegsukat kem tau senta tó ygnan.”

⁶⁵ Mon Paylét se mò kul, “Yó ne, mit ye sendalù anì hol bnentey le tum lebengen.”

⁶⁶ Tahu se, lemwtó le. Ya tey bud kehget le du yóm seng bê bak lebeng Jisas. Wen deket nmò le bê baken anì dilô le ke wen tau tó mkó du. Ne wen kem sendalù tebel le mò mentey bê yó.

28

Klowil Jisas

(Mark 16:1-10; Luk 24:1-12; Jan 20:1-10)

¹ Timbow kogol yóm Kdaw Kehegnô, yóm haná tolo minal mwás bê Akad, lemwtó Midi, yóm Midi lemwtó bê Megdala, ne yóm sotu Midi, tódô le temkifu na le e nauy lebeng Jisas.

² Timbow le kól ditu, tódô mbel tey linol bong. Ne wen hágó Dwata htuntun gu bê longit sut bê yó, tódô hluyen yóm botu seng bê bak lebeng, ne tódô bud myón tahen.

³ Tey mnóng lem uyóhen yóm hágó Dwata yó, hol lómón ke mkal silà, ne tey sminang bukay yóm nesen.

⁴ Ya tey sidek klikò le yó kem sendalù mentey bê yó, tódô setbol kkel le, ne tódô le gotu masà bê tonok, lómón ke deng le gotu matay.

⁵ Ne mudél yóm hágó Dwata ebè yó kem libun, monen, “Bê ye abay hlikò. Trngóu hnebel ye Jisas, yóm lomi trutuk le bê kros.

⁶ Lâ buden nô bê ni ne. Deng hlowil Dwata lómón yóm tehe mon Jisas mò kuy. Ngem ni hnénég ye yóm tehe góñón masà.

⁷ Géhél ye mulék ne, ne tulón ye yó kem gel lemolò du, mon ye mò kul, ‘Deng hlowil Dwata Jisas. Deng gna bélé ye ne ebè Galili, ditu he góñó ye ston du.’ Hol bê ye na a klifót yóm deng tulónu kuy ni.”

⁸ Tahu se, kendel le lemwtó yó kem libun. Ya tey kligal le, mung du yóm klikò le. Tódô le mlóy na le e tó tulón yó kem gel lemolò ke Jisas.

⁹ Bê yóm igò le mlóy, tódô senlong Jisas lu, ne monen mò kul, “Dwata he henek nawa ye.” Tódô le hloni ebéléen yó kem libun, mtud le bukol bê soluhen, ne nogot le tihen.

¹⁰ Mon Jisas mò kul, “Bê ye abay hlikò. Na ye e tulón dou tu kem dumuhu setwoli anì móggó le ebè Galili. Ditu he góñó le mton do.”

Kul tulón yó kem sendalù mentey bê lebeng Jisas

¹¹ Tikóng le deng lemwtó yó kem libun yó koni, wen bê yó kem sendalù tehe mentey bê lebeng Jisas mulék ebè Jirusalim, móggó le ebè yó kem geta bê yó kem gel demsù ebè Dwata, tódô gotu tulón le kul yóm kdéen.

¹² Omin le gotu bud stifun se kul yó kem geta bê yó kem gel demsù ebè Dwata ne yó kem tuha góñó le gel galak, sensatul le yóm mò kmò le du. Yó nmò le, wen tey filak blay le bê yó kem sendalù,

¹³ Ne mon le mò kul, “Yó hol tulón ye bê yó kem tau, deng hennagaw yó kem tehe gel lemolò du yóm lówó Jisas igò ye tolo lemnga tungô.

¹⁴ Ke gungol yóm gubérnor nim ni, mi he hemyu stulón ebéléen anì laen dù gfà ye.”

¹⁵ Tahu se, nwa yó kem sendalù yóm filak, tódô lolò le se yóm deng hlau le kul. Yó se hlós tulón tendo hból yó kem Ju efet nim kmoen ni.

¹⁶ Kehegfan Jisas bê yó kem gel lemolò du (Mark 16:14-18; Luk 24:36-49; Jan 20:19-23; Kul Nmò 1:6-8)

¹⁷ Lemwtó yó kem sfolò sotu dù lemolò ke Jisas, móggó le etu bê yóm sotu bulul bê

Galili, yóm bulul tehe eles tulón Jisas kul mò góñó le angat ston du.

¹⁷ Timbow ton le Jisas bë yó, ya tey kdóyón le du. Okóm wen se bélê le tolo megewu nawa le du yóm deng bud klowilen.

¹⁸ Hloni bélê le Jisas, ne monen mò kul, "Deng gotu blay Dwata do yóm kwalis mogot longit ne tonok.

¹⁹ Yó góñóm mon, mógów ye do ebè kdéen

but tau bë klamangen benwu anì baling le tau lemolò do. Bnabtays ye lu hlan ye bë boluy Dwata, yóm Mà tekuy, ne bë boluy yóm Ngaen ne bë boluy yóm Tulusen.

²⁰ Ne yóm kdê deng hlauhu kuy, hol tolok ye kul anì hol nimón le se kul. Ne laen kô mtukul sónen yóm knóu bélê ye efet kól bë yóm hol són kdaw."